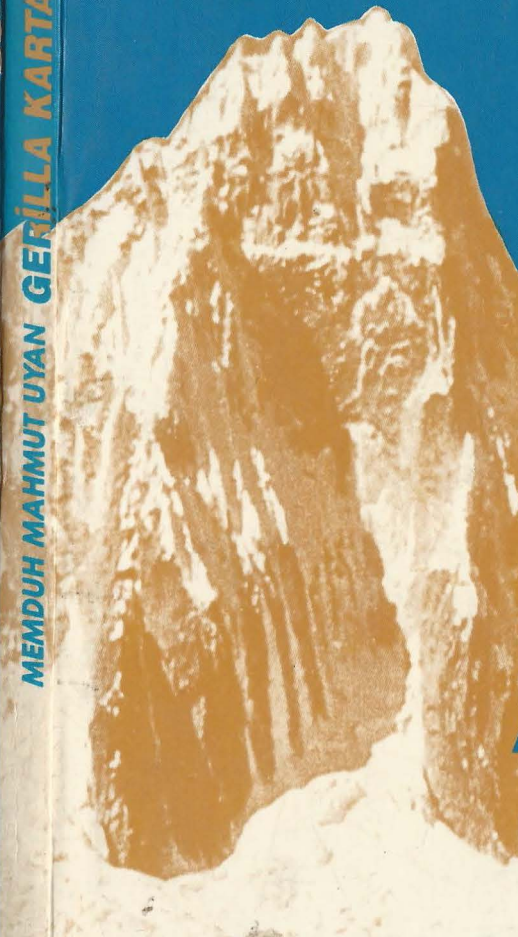
Gerilla Kartaldır

MEMDUH MAHMUT UYAN

ORHAN KESKİN
VELİ ESKİLİ
VAHAP ATILGAN
MUSTAFA SEVİL
HASAN GÖK
ERDİNÇ COŞKUN
İLHAN DURMUŞ
CAVİT KAYA
KADİR AKSOY
HABİL İRGÜL
NECMİ KARAGÜLLE
AHMET PEHLİVAN
AYHAN GÖKVELİOĞLU
İBRAHİM LEVENT
ALİ İŞÇİ
ŞERAFETTİN TİRİÇ
...

ve faşizme karşı direniş içinde
yaşamını yitiren tüm devrimcilerin anısına

MEMDUH MAHMUT UYAN GERİLLA KARTALDIR

MALATYA

YAŞAM VE ANILAR DİZİSİ: 11

GERİLLA KARTALDIR

Dizimizin bu kitabında 1980 darbesinin hemen sonrasındaki en ilginç deneyimlerinden birine yer veriyoruz.
Direniş ruhunun taşıyıcılığını yapan gencecik insanların kırlar ve dağlardaki eksodüsü...
Arkadaşlık, romantizm, dayanışma, inanç ve güvenin içiçe geçmesi...
Tarihimize izlerini bırakan insanlarımızı bir kez daha sevgi ve özlemle anıyoruz. Anıları yaşayacaktır.

Belge Yayınları:117

Birinci Baskı: Şubat 1993

GERİLLA KARTALDIR / Dizgi: Bibliotek / Baskı: Gülen Ofset / Kapak Düzeni: Zehra Şenoğuz / Kapak Baskı: Orhan Ofset / Cilt: Emek Mücellithanesi/ BELGE ULUSLARARASI YAYINCILIK, Başmusahip Sok. Talas Han. 16/302, Cağaloğlu, İstanbul/ Tel ve fax: 511 63 20

Memduh Mahmut Uyan

GERİLLA KARTALDIR

T. C.
Kahramanmaraş
K Tipi Cezaevi Müdürlüğü

YAŞAM VE ANILAR

İÇİNDEKİLER

Önnot	5
BİRİNCİ BÖLÜM	
12 EYLÜL ÖNCESİ VE SONRASI	7
Cunta Sonrası Kırlar	10
Yaşanmış Bir Deney Süreci	12
Kırlara Adım Atışımız	13
Dağ Yaşamını Öğrenme Çabası	15
Halkın Bize Yaklaşımı	16
Siyasal Çalışmamız	17
Çocuklar	20
Kadınlar	21
Gericilerle İlişkiler	22
İlk Pratik Deneyimler	24
İlk Operasyonlar	27
Geneldeki Dağınıklığı Aşma Çabaları	31
Kırda Değerlendirmeler ve Yeni Düzenlemeler	33
Gerilla Grubunun Oluşması	36
Gerilla Niteliğine Doğru	42
Bir Arkadaşın Notlarından	46
Hareketteki Tartışmaların Etkisi	64
Tartışmalarda Oluşan Düşünceler	68
Kırdan İnsan Portreleri	79

İKİNCİ BÖLÜM
KIR-ŞEHİR MÜCADELESİNİN
BÜTÜNLÜĞÜNÜN ÖNEMİ ÜZERİNE 83
Kırın Bazı Özellikleri 87
Kır Romantizmi 89
Sevgi ve Cinsellik 93
Gerilla Üzerine Kısa Düşünceler 95
Gerilla Kitle Bağı Olmadan Yaşayabilir mi? 100
Gerilla 102
Kırda Demokrasi 104
Gerillanın İç İlişkileri ve Komutan 105
Bir Gerilla Grubu Kaç Kişi Olmalı 108
Arazi Özellikleri 110
Gerilla Araziyi Nasıl Değerlendirir 112
Gerilla Üsleri 114
Kır Gerillasının Alt Yapısı 117
Gerilla Giyimi 119
Çanta ve Malzemeler 120
Gerillanın İkmal Sorunu 121
Teknik Donanım 123
Gerilla Kampları 125
Yürüyüş 129
Kırda Halkı Kazanmak 131
Propaganda 133
Genel Notlar 134

ÖN NOT

Bu kitap 1989'un son aylarında yazılmıştır. Basımı çeşitli nedenlerden bu tarihe kadar gecikmiştir. Kitapta 12 Eylül 1980 sonrası yaşanan süreçten bazı kesitler anlatılmakta ve değerlendirilmektedir. Belgesel günlük notlar, anılar, portreler ve bu süreçten çıkarsanan önermeler, değerlendirmeler, eleştiriler ve yorumlardan oluşuyor kitap.

Kitap günümüzde yaşanan sorunlara ve tartışmalara doğrudan bir yanıttan çok, geçmiş sürecin değerlendirilmesine yardımcı olacak bir materyal olarak görülmelidir.

M. M. Uyan

BİRİNCİ BÖLÜM

12 EYLÜL ÖNCESİ VE SONRASI

1980'lere gelindiğinde ülkenin her yerinde iç savaş değişik biçimlerde derinleşerek gelişiyordu. Şehirlerde ve kırlarda hemen hemen ikiye bölünmemiş yer kalmamıştı. Bir yanda devrimciler ve halkın etkin olduğu bölgeler, öte yanda faşistlerin, gericilerin baskı, terör ve mezhep kışkırtıcılığı ile egemen olduğu alanlar oluşmuştu.

Faşist hareket, devlet desteği ile mezhepcilik-dincilik kışkırtması ile yürüttüğü terör sonucu ülkenin birçok yerinde ayaklanmalar ve kitlesel katliamlar gerçekleştiriyordu. Özellikle İç Anadolu ve Doğu Anadolu'da faşist hareket Alevi-Sünni mezhep ayrımını kışkırtarak ve sünni halkın dini özelliklerini iyice istismar ederek birçok alanda etkinliğe ve kitle tabanına sahip oldu. Faşistler, etkinlik kurduğu bölgelerde kendilerinin dışında hiçbir toplumsal kesime yaşama hakkı tanımadılar. Bu alanlarda CHP'li, AP'li insanlar, Aleviler, Devrimciler sürekli saldırılara, katliamlara maruz kaldılar. Faşistler, bu politikalarını hiçbir direnişle karşılaşmadan sürdürebilmiş olsalardı ülkenin tümünü işgal etmeleri kaçınılmaz olurdu. Gelişmeler tam anlamıyla faşist hareketin politikaları doğrultusunda olmadı. Devrimcilerin ve halkın faşizme karşı her alanda direnişi ortaya çıktı. Halkın ve devrimcilerin direnişi sonucu çatışmalar birçok alanda iç savaş boyutuna ulaştı. Halkın devrimci direnişi sonucu faşist güçler yer yer geriledi. Birçok alanda etkisizleşti. Ama tüm bu iç savaş sürecinde bazı bölgeler faşistlerin etkinliğinde (terör, mezhep kışkırtıcılığı ve devlet desteği ile) kaldı. Sivas, Malatya, Erzincan, Elazığ ve Maraş'ta kitle katliamlarına, ayaklanmalara varan saldırılar sürdürüldü.

Faşist hareketin yetersiz kaldığı alanlarda resmi güçler öne geçerek halka saldırıyı sürdürdüler.

Halkın faşizme karşı direnişi, içinde alternatif bir devrimci iktidar

anlayışı taşıyarak gelişmesi, sivil faşistlerin yer yer gerilemesi, iç savaşın halkın lehine de gelişebilme olasılığının görülmesi nedeniyle devlet güçleri doğrudan iç savaşta yerlerini almaya başladılar. Bu durumda iç savaş devrimci halk güçleriyle sivil ve resmi faşist güçler arasında derinleşerek sürüyordu.

Devrimcilerin ve halkın faşizme karşı direnişi kendiliğindenci özellikler taşıyarak gelişiyordu. Oysa iç savaşta etkili olabilmenin yolu, faşist güçlerin politikalarını tıkamak, memleketi bölge bölge ele geçirmelerini engellemekten geçiyordu. Bu da ancak devrimcilerin şehirlerde ve kırlarda daha güçlü nitelikli örgütlenmelere ulaşmaları ve karşı politikalar üretmelerine bağlıydı.

Faşist hareket, Erzurum, Erzincan, Elazığ, Maraş, Sivas, Tokat ve bazı İç Anadolu şehirlerinde bir etkinlik ve egemenlik alanı oluşturuyor, tüm halkı sindirmeye ve teslim almaya çalışıyordu.

Devrimci hareket, 1980'in ilk aylarında artık her an bir faşist cuntanın gündemde olduğu tespitini yapıyordu. Hakim sınıflar ve emperyalist güçler iç ve dış nedenlerle birlikte yaşanmakta olan tüm gelişmelere çözüm olarak bir askeri müdahaleyi gündeme koymuştu.

Bu koşullarda hareketin genelinde olduğu gibi kırsal alanlardaki çalışmalara da yeni bir nitelik kazandırmak ve düzenlemek gerekiyordu. Bu düşüncenin somutta ele alınması ve geliştirilmesinin ilk adımları atılmaya başlandığında ise 12 Eylül faşist cuntası gerçekleşti.

12 Eylül sonrası halkın tepkisizliği, geri çekilişi ve devrimci hareketlerin kısa sürede dağınıklığa uğraması tam anlamıyla beklenmeyen gelişmelerdi. Halk, devrimcilere açık ve güçlü destekler vermekten öte, "artık devrimcilerin işinin bittiği, çünkü faşistlerin kaybolduğu, devrimcilerin de akıllı davranarak uslu durması" düşüncesi doğrultusunda hareket ediyordu. Özellikle şehirlerde faşistlerle çatışmanın yoğun olduğu bölgelerde halk, faşist işgallerden dolayı daha önce giremediği-gidemediği sokaklara, çarşıya-pazara, işine vb. yerlere gitmeye-dolaşmaya başlaması "ölüm korkusu, bombalanma korkusu olmadan sosyal yaşama" devam etmesi, "malının ve canının güvenliğinin sağlanması" yanılsaması ile bir

rahatlama ve geri çekilme, seyretme tavrı içine girdi. Bu koşullarda sıradan halk devrimciliği ve devrimcilerin varlığını gereksiz gibi görmeye başladı. Artık devrimciliğe gerek yok, nasıl olsa faşistler de yok anlayışı hakim oldu.

Cunta her alanda pervasız bir saldırı yürütüyordu. Yığınsal tutuklamalar, işkenceler, idamlar, devrimcilerin dağlarda ve şehirlerde üçer-beşer katledilmesi sürüp gidiyordu. Her gün TRT-Gazeteler bölge bölge devrimcilerin yakalanmasını, örgütlerin çökertilişini, ele geçen silahları, malzemeleri, ölü ya da yaralı yakalananları sıralıyordu...

Devrimci hareketler güçlü-örgütlü bir direniş mücadelesi yürütemeden, bir direniş hattı oluşturamadan, cuntanın saldırıları karşısında dağınıklığa-çöküntüye uğradı. Merkezi yapıların dağılması ve önderlerinin imha edilmesiyle devrimci hareketlerin tabanı ve imha olmamış kesimleri tam olarak ne yapacağını bilemez, koşullara ayak uyduramaz bir duruma girdi. Baskı, takip, işkence, çözülme ortamında genel olarak da kitlelerin tavırsızlığı ve ilgisizliği içinde devrimciler arasında moral bozukluğu yaşanmaya başlandı. Bu ortamın altından her devrimcinin kalkabilmesi mümkün olmadı. Bir kısım devrimci ne yapacağını bilememenin şaşkınlığı içinde bocalarken operasyonlar içinde imha oldu, bir kısım devrimciler yurt dışına gitti, bir kısım devrimciler de tüm zorluklara rağmen koşullara uyum sağlama, dağınıklığı giderme ve direniş çizgisi oluşturma çabası içine girdiler. Bu kesimler sürekli operasyon ve terör altında ölüm ve yakalanmalarla karşı karşıya kalmasına rağmen bir direniş geliştirme çabası içinde oldu...

Cunta Sonrası Kırlar

"Açık Faşizm koşullarında mutlaka savaşmak gerekir" anlayışına sahip olmanın sonucu olarak, 12 Eylül'de ilk akla gelen, cuntaya karşı silahlı bir direnişin yürütülmesi düşüncesi olmuştur. Kırsal bölgelerde 12 Eylül sonrası kendiliğinden yüzlerce devrimci savaşmak inancıyla dağlara çıktı. (*)

Cunta dağlardaki devrimcilere karşı her türlü ağır silahlarla, uçakla, helikopterle azgın bir terör ve operasyonlar yürüttü.

Kırlara, birden ve kendiliğinden çıkan devrimciler, yiyecek, giyecek, yatacak yer sorunuyla karşılaştı. Nasıl hareket edeceğini bilmiyordu, nasıl savaşacağını bilmiyordu, yeterli bir donanımı hatta silahları yoktu. Kimisinin tabancası, kimisinin av tüfeği, kimisinin yerli yapımı silahları vardı. Dağda nasıl yaşanacağını bilmiyorlardı.

Dağa çıkan devrimciler genel olarak hemen çıktıkları üç beş köylük dar alanlarda kaldılar. Daracık alanlarda yüzlerce devrimci operasyonlar karşısında sıkıştı. Bu alanların bir adım ötesine geçemediler. Oysa çok geniş alanların hareketimizin etkinliği içinde olduğu biliniyordu. Ama içinde bulunduğu alandan diğer alanlara nasıl geçileceğini bilmiyordu. Orada ne yapacağını, nasıl yaşayacağını bilmiyordu... Hem dağları hem de halk ilişkilerinin nasıl olduğunu bilmiyorlardı. Bu her biri kendi içinde dar ve birbiriyle bütünlüklü alanlar içinde devrimciler daha nasıl yaşayacağını, neler yapacağını öğrenmeden cuntanın vahşi operasyonları altında bir direniş oluşturamadan erimeye-dökülmeye, imha olmaya başladı.

(*) Cuntaya karşı kendiliğinden yüzlerce insanın dağa çıkması, yüzlerce insanın faşizme karşı savaşmaya inançlı devrimciler olduğunu göstermiştir. Yani cuntaya karşı mücadelenin güçlü bir direniş hattı olarak sürdürülememesinin nedeni savaşacak militan eksikliği olayı değildir.

Dağa çıkan devrimciler, dağın nasıl olduğunu, kır mücadelesinin ne olduğunu, nasıl yaşamak gerektiğini ancak dağa çıktıktan sonra, yüzyüze kaldıkları sorunlar karşısında anlamaya, görmeye başladılar. Açlık, soğuk, uykusuzluk, yorgunluk, ihbar, ölümler, moral bozukluğu içindeki devrimciler, devlet terörü altında yaşanan özel ve genel sorunları aşamadılar. Organize geleceğe yönelik düşünceleri, planları, buna uygun uzun süreli direnişleri oluşturamadan yokedildiler. Bir kısmı kendiliğinden dağıldı, teslim oldu, ihanet etti, kaçtı ya da şehirlere, yurt dışına gittiler.

Ülkenin değişik yörelerinde kırlara çıkan devrimciler benzer ve değişik koşullarla karşılaştılar. Birbirine benzeyen ve farklılıkları olan pratikler yaşadılar. Ortak olan yanları dağa daha çok kendiliğindenci bir biçimde çıkmalarıydı. Karşılaştıkları sorunları tam olarak aşamamış olmalarıydı. Kır mücadelesini okuduğu kitaplardan ve sınırlı çalışmalardan bilen ve uzaktan duyulan romantizmin etkisiyle, savaşmak inancıyla dolu devrimci olmanın kır mücadelesini oluşturma ve sürdürmeye yetmeyeceği bugünden beriye bakılınca çok açık görülüyor.

Tüm bu olumsuz pratikler içinden (her alanda olmasa da bazı kırsal kesimlerde) pişerek, kırsal mücadele deneyimi kazanarak, bir düzeyde direniş çizgisi tutturarak mücadeleyi sürdürmeye çalışan devrimciler de ortaya çıktı.

Yaşanmış Bir Deney Süreci

Ülkenin her tarafında yeni yeni devrimci gruplar yakalanıyordu. Resmi terör-operasyonlar alabildiğine yoğunlaşarak devam ediyordu. Kendi başımıza kalmıştık. "Hareket nasıl oldu da bu kadar hızlı dağınıklığa uğradı?", "Neden güçlü bir politik askeri çıkış gerçekleştiremedik?", "Şimdi ne yapmalıydık, nasıl yapmalıydık?.." birçok soru kendini dayatmıştı. Büyük şehirlerden saklanmak için gelen arkadaşlara rastlıyorduk. Bize, "ilişkilerimizi dağıttık ve bizi -sorumlularımız- bir daha geri çağırıncaya kadar saklanmaya geldik" diyorlardı. Acaba biz de ilişkilerimizi dağıtmalı mıydık? Yoksa ne yapmalıydık? Askeri eylemler yapsak devrimcilerin dağınıklığını giderebilir miydik?

Herşeyden önce bu koşullarda yaşamayı-kalıcılaşmayı becerebilmeliydik. Bunun için her türlü operasyon, baskı ve terör altında yokolmamalıydık. Böylece önümüze ilk koyduğumuz hedef, yapımızı varlığımızı koşullara uygun bir biçimde yeniden düzenlemeli ve uyarlamalıydık.

Kalıcılaşmalıydık ve uzun süreli her türlü zorluğa rağmen devam edecek bir direnişe yönelmeliydik. Bunun için sınırlı ilişkilerimizin-çalışmalarımızın olduğu (ve derinleşen iç savaşın gelişimine göre çalışmalar yapmayı düşündüğümüz) kırsal alanları ciddi olarak ele almalıydık. Kısa değerlendirmelerden sonra kırsal alana çıktık. Kırlarda uzun süreli bir gerilla mücadelesi oluşturmayı amaçlıyorduk. Gerilla mücadelesinin koşullarını da yine mücadele süreci içinde oluşturacaktık. Birçok belirsizlik korkutucu-ürkütücü biçimde önümüzde duruyordu. Belki biz de bir ihbar, bir pusu, bir operasyon sonucu daha ilk günden yokolacaktık... Tabii uzun süreli direniş de yokolacaktı.

Kırlara Adım Atışımız

Cuntanın ilk aylarında, şehirde yaşaması tehlikeli olan bazı arkadaşlarla birlikte (daha önce sınırlı ilişkilerimizin ve çalışmalarımızın bulunduğu) devrimcileri seven bir kırsal bölgeye çıktık. Bulabildiğimiz değişik büyük ve küçük silahları yanımıza aldık... Mermimiz oldukça azdı... Patlayıcı olarak da biraz bozulmuş dinamit vardı.

Arkadaşlardan biri bölgedendi. Birkaç arkadaş da o bölgeye yakın yerlerden olduğu için halkla ilişkilerde fazlaca yabancılık çekmiyorduk. Silahlarımızı açıktan taşıyarak, devrimci olduğumuzu anlatarak-göstererek grup halinde dolaşmaya başladık.

İlk olarak hareket edeceğimiz-kalıcılaşacağımız, gelişebileceğimiz genel bölgeyi ortaya çıkarıp bu alandaki bilgilerimizi ve tüm ilişkilerimizi, varsa örgütlü birimleri ve arkadaşlarımızı gözden geçirdik-değerlendirdik. Bu alanlardaki halkın sosyal-pratik yapısını ve bölgenin coğrafi yapısını özelliklerini kabaca biliyorduk... Ama bu bilgiler bu alanı bütünüyle kullanmamızı sağlamaya yetmiyordu. Çünkü somut olarak bölgeyi bilmiyorduk, insanları tanımıyorduk... Genişletilmiş harita üzerinde çalışmak da yeterli bilgi sağlamıyordu. Bölgeyi tüm özellikleriyle öğrenmeliydik. Ama nasıl? İlk olarak genel bölge içinde en iyi siyasal ilişkilerin olduğu ve coğrafi yapısı elverişli olan dar bir pilot alan seçtik. Pilot alan toplam 9-10 köylük ve 10-15 km. eninde, 20-25 km. uzunluğunda bir bölgeydi. Arazi olarak bölgenin en elverişli kesimiydi. (Sarp ve engebeli, yer yer ormanlık bir alandı.) Siyasal ilişkiler açısından da en hızlı gelişebileceğimiz, halkla kaynaşabileceğimiz bir yapıya sahipti. Pilot alandaki halkın yapısı, anti-faşist, devrimcileri seven, devlete karşı güvensizliği olan, genel olarak ihbarcılığa karşı ve ihbarcıların toplumda hiçbir itibarının olmadığı, halkın yasadışı insanları korumaya alışkın olduğu, yoksul, Alevi ve Kürt bir görünüm arzediyordu.

Pilot bölgede amacımız:

1- Arazinin tüm özelliğini öğrenerek-kavrayarak gece ve gündüz kullanılabilecek-hareket edebilecek duruma gelmeliydik.

2- Bölge halkını açık devrimci faaliyete hazır duruma getirmeliydik. Halkla, bütünüyle, kadın, çocuk, erkek, tüm insanlarla bütünleşmenin yolunu bulmalıydık. Bu amaçlarımızı en kısa zamanda gerçekleştiremezsek, bölgede yaşama şansımız pek olmayacaktı.

Kırsal alan çalışmasında bir bilgi ve deneye sahip değildik. Bu alandaki çalışmalarımız da ilerdeki çalışmalarımızın bir ön deneyimi olacaktı. Öğrendiklerimizi hızla daha geniş bölgelerdeki çalışmalarımızda kullanacaktık.

Aramızda tartışarak nasıl hareket edeceğimizi saptadık. Grup olarak, açıktan silahlarımızı taşıyarak ve devrimci olduğumuzu belirterek-göstererek ve bölgenin durumuna, operasyon koşullarına göre günün her saatinde hareketli olarak çalışmayı düşündük.

Silahlarımız yeterli değildi, ama birkaçımız dışında büyük silahlarımız ve tabancalarımız vardı. Silahlar tek tip değildi. Kalaşnikof'tan G-3'e, Tamburalı'dan laz yapımı Sten'lere kadar değişiyordu. Elbiselerimiz ise günlük sivil giysilerdi. Kimimizinki kadife-parka-bot, kimimizinki ise kumaş pantol-mont, mekap ayakkabı idi.

Seçtiğimiz pilot alanda yerleşim birimleri oldukça dağınık ve küçük mezralar biçimindeydi. Her gittiğimiz yerleşim birimlerinde ilgiyle karşılanıyor ve gece yarılarına kadar yanımıza toplanan halkla sohbetler yapıyorduk. Halk kimi yerde nöbet tutmamıza gerek olmadığını söylerdi. Biz ise sırayla nöbet tutar ve sabah olmadan tümümüz uyanırdık. Çünkü operasyonlar genellikle sabaha karşı yapılıyordu.

Dağ Yaşamını Öğrenme Çabası

Dağları-araziyi bütün ayrıntılarıyla avucumuzun içi gibi tanımak-öğrenmek için özel olarak dağları ve vadileri gezmeye, birkaç günlük kamplar yapmaya başladık. Halkla hiç ilişkimiz olmadan dağlarda yaşamayı-dolaşmayı ve mücadele etmeyi, araziyi kullanmayı öğrenmeliydik.

Dağları tanımak için araştıracağımız bölgeye, bir noktaya kamp kuruyor, oradan sürekli olarak araziyi tanıma keşiflerine çıkıyorduk. Gece ve gündüz yürüyüşleri, fiziki eğitim, nöbetler ve sohbetlerle arazi tanıma çabamız sürüyordu. Dağ yaşantısına yeni yeni alışıyorduk. Dağlarda yaşamak zordu. Kışın kar-yağmur, soğuk, bahar ve yazda ise yağmur-çamur, ayaz oluyordu. Geceleri uyumak başlıbaşına sorundu. Ateş yakıp etrafında uyuyorduk. Bir süre sonra ise üşüyerek kalkıyorduk. Ve ateşte tekrar ısınmaya çalışıyorduk. Yerleşim birimlerinden ve çevreden görülmeyen kuytu yerlerde ateş yakmanın bir sakıncasını görmüyor, büyük ateşler yakıyorduk. Ateşin etrafına toplanıp içinde bulunduğumuz durumu, bölgenin sorunlarını ve geleceği sohbet ediyorduk. Önümüz pek açık-umut verici görünmüyordu. Dağlarda tutunabilecek miydik? Dağınıklığı aşabilecek miydik? Ve yarın ne yiyecektik? Karnımızı nasıl doyuracaktık?

Akşamları iki üç kişilik gruplar halinde tanıdık yerleşim birimlerine gidip 2-3 günlük yiyeceğimizi onlardan olanaklarına göre temin edip, bölgedeki son gelişmeleri de öğrenip yine aynı gece kampımıza geri dönüyorduk.

Halkın Bize Yaklaşımı

Halk, ilk günler bizi misafir gibi karşılıyor ve yerleştiğimiz eve toplanıp gece yarılarına kadar bizim kim olduğumuzu, amaçlarımızı, ne için savaştığımızı, 12 Eylül'ü, ülkenin genel durumunu, halkın özel sorunlarını ve ne yapmak gerektiğini tartışıyorduk. Kimisi anlattıklarımıza karşı çıkıyordu. Onları ikna etmek için döne döne somut-basit örneklerle anlatmaya çalışıyorduk. Sonuçta halk anlattığımız doğru ve güzel düşüncelere karşı değildi. Ama anlatılanların başarılabileceği konusunda karamsardı.

Tüm yeteneklerimizi-bilgilerimizi dağı kavramak ve halkı ikna etmek, halkla bütünleşmek amacıyla zorluyorduk. Hepimizde müthiş bir enerji-heyecan ve mutlaka başarma inancı vardı.

Zamanla halk misafir olmadığımızı, geçici olarak saklanmaya gelmiş sonra gidecek insanlar olmadığımızı anlamaya ve o zaman da korkmaya, bizlerin "fazlaca ortalıkta görülmemesini" söylemeye başladı... Halk bizlere ilişkin tavır konusunda kendi aralarında tartışıyordu. "Askerler-devlet bize bunlar yüzünden baskı yapar", "gezenlerin-bizleri-çoğunu tanımıyordu", "kadınlara-kızlara bunlar yüzünden olmadık baskı yapar" gibi düşünceler halkta ortaya çıkmasına rağmen sonuçta "bu çocuklar bizim çocuklarımız, onlara sahip çıkmalıyız" düşüncesi ağır basıyordu.

Siyasal Çalışmamız

Pilot bölgede 6-7 arkadaş olarak çalışıyorduk. Diğer alanlarda iki-üç kişilik gruplar olarak çalışan arkadaşlarımız vardı. Yaklaşık ayda bir, toplanıp görüşüyorduk. Çalışmalarımızı değerlendiriyor ne yapmamız gerektiğini bulmaya çalışıyorduk. Öncelikli olarak ne için dağa çıktığımızı anlatmalıydık... Ne için savaştığımızı anlatmalıydık... İçinde yaşadığımız düzeni anlatmalıydık... 12 Eylül'ün ne olduğunu, cuntanın kim için, ne için, nasıl geldiğini ve politikalarının ne olduğunu anlatmalıydık. Konuları aramızda tartıştık. Ve sohbet yaparken nelere dikkat edilmesi gerektiğini belirledik.

Halkın en büyük merak konusu, ne için dağa çıktığımız ve bu kadar az insanla orduyu-devleti nasıl yıkacağımızdı. Biz de devletle-orduyla nasıl savaşacağımızı, en basit örneklemeleriyle, kendi yaşam çevreleri bütünlüğünde ele alarak anlatıyorduk. Sınırlı bir insan grubuyla devleti yıkamayacağımızı, halkın bilinçli, örgütlü mücadelesi sonucu yıkılacağını anlatıyorduk. O kadar somut ve ikna edici anlatıyorduk ki, mantıksal olarak hiç kimse karşı çıkamıyordu... Ama "çok zor", "bu millete bir şey olmaz" gibi sözlerle umutsuzluk ifade ediyorlardı.

Halk bizim nasıl bir toplum hedeflediğimizi ve bu toplumda kendilerinin ne durumda olacaklarını merakla soruyordu. "Siz başa geçseniz ne değişecek? Biz yine çoban mı olacağız?" diyorlardı. Çok açık ki, köylüler "yaşamlarında köklü bir değişiklik olmayacaksa ve yine çoban olacaklarsa neden sosyalizm için savaşalım" düşüncesi içindeydiler. Köylülere sosyalizmin nasıl bir toplum biçimi olduğunu ve bizlerin ne için savaştığını anlatmaya çalıştık. Amaçlanan sosyalizm için sadece bizim değil, asıl birlikte halkın savaşması ve bugünden soruna sahip çıkması gerektiğini ortaya koymaya çalıştık.

Sosyalizmde halkın yönetimi nasıl olacaktı?.. Vali-kaymakam vb.

yöneticiler olacak mıydı?.. Olacaksa bu kişiler nasıl seçilecek ve beğenilmezse nasıl geri alınacak veya değiştirilecekti? Ülke genelinde halk yönetime nasıl katılacaktı? Halkın doğrudan yönetimi nasıl olacaktı? Sosyalizmde de ayrıcalıklı yöneticiler olacak mıydı?.. Tüm bu sorunları kendi yaşamları somutunda açmaya-anlatmaya çalışıyorduk.

Sosyalizmde ordu-polis olacak mıydı?.. Nasıl olacaktı? "Bu kadar kalabalık-asalak, kendi toplumuna karşı ve düşman olan bir ordu ve polis teşkilatı sosyalizmde olmamalı." Toplum kendi yaşamının güvenliğini ve düzenlenmesini kendi yapmalıydı. Asker ve polis gerekli görülürse, onu da halk seçmeli-oluşturmalı ve sürekli halk güvenlik güçlerini denetlemeli, gerekli gördüğü yerde dağıtmalıydı. Zaten asıl amaç bütünüyle ordu-polis olgusunu ortadan kaldırmaktı.

Yargı-adalet nasıl olacaktı? Halkın geniş bir kesiminin bugün yargıyla doğrudan sorunları vardı. Karakol ve adliye arasında, köyle kaza arasında hem parasal olarak soyuluyor hem de onur-insanlık olarak eziliyorlardı. Tabii sonuçta da istediklerini elde edemiyorlardı. Yargı konusunu tartışarak, bugünden nasıl bir çözüm olabileceğini göstermeye çalıştık. Halka bugünden tüm sorunları kendi aralarında bütünlük içinde çözmelerini önerdik. Ve hayata geçirilmesine yardımcı olduk. Bugünkü yargının halkı ezdiğini, oysa halkın sorunları kendi içinde çözmesini, kendi yaşamlarını daha olumluya götürdüğünü gösterdik.

Sağlık sorunu nasıl olmalıydı? Bu düzende insan sağlığının değeri parayla ölçülüyordu... Gelecekte nasıl olacaktı?.. Sosyalizmde insan sağlığı herşeyden önce gelmeliydi. Çünkü sosyalizm insanların mutluluğunu ve rahatlığını hedefliyordu. Onun için insan sağlığı parayla ölçülemezdi ve her insan tüm sağlık sorunlarını toplumsal kurumlar içinde gidermeliydi...

Eğitim nasıl olacaktı, yine böyle mi? Sorular ve yanıtlar uzayıp gidiyordu...

Amacımız pilot bölgemizin genelinde, özellikle de küçük yerleşim birimlerinde kendi içinde kapalı, kollektif toplumsal yapılar oluşturmaktı. Bu toplumsal birimleri sosyal-kültürel-ekonomik olarak

tüm yaşamlarında dayanışma-kollektiflik içinde ve devlete kapalı bir anlayışla geliştirmeyi düşündük. Bu doğrultuda yoğun çalışmalar içine girdik. Tüm halkın katıldığı toplantılar düzenleyerek, yaşamın nasıl olması gerektiği konusunda düşünceler geliştirmeye çalıştık. Öncelikle halkın kendi arasındaki kişisel-feodal sorunları yerleşim birimindeki tüm insanların katıldığı toplantılar yaparak çözmeye çalıştık. Büyük ölçüde de başarılı olduk. Böylece halk, arasındaki sorunları devlet dışında çözmeye başladı.

Halkın kültür-eğitim-bilgi-bilinç düzeyi oldukça düşüktü ve alabildiğine yoksuldu. Bu durumun giderilmesi için çok yönlü çaba sarfedildi. Dağ köyleri sebze-meyve yetiştirmesini bilmiyordu, öğretildi ve sebze-meyve yetiştirildi. Halkın yemek bilgisi zayıftı, yemek çeşitleri ve yapmasını öğretmeye, alışkanlık kazandırmaya çalıştık. Çocuk bakımından sağlık, eğitim sorunlarına kadar bilgi-beceri kazandırılmaya çalışıldı.

Bu çalışmalar geliştikçe birçok yerleşim alanı içinde bütünlük oluşturmaya çalıştık. Nasıl bir toplum anlayışı taşıyorsak bu anlayışı en uygun biçimde pilot alandaki yerleşim birimlerinde üretmeye-hayata geçirmeye çalıştık. Bu çalışmalara kırsal alanda "küçük Fatsa"lar oluşturma çabası da denilebilir.

Çocuklar

Çocuklarla özel olarak ilgileniyorduk. Onlara ne olduğumuzu ve amaçlarımızı anlatıyorduk. Çocukları, güvenlik güçleriyle karşılaşırlarsa nasıl davranmaları gerektiği konusunda eğitiyorduk. Köylüler çocukları güvenlik güçleri tarafından ya korkutularak ya da kandırılarak konuşturulup ağzından bilgi alınabileceğini düşünüyorlardı. Bu yüzden de kendilerine ve devrimcilere zarar gelebileceğini sanarak çocukların bizle karşılaşmasından çekiniyorlardı. Oysa yaşadığınız tüm kır deneyimi içinde çocuklar ne bizlere ne de ailelerine hiç bir olumsuzluk yaratmadılar. Çocuklar bizleri görünce büyük bir sevinç içinde koşup, çantalarımızı taşıyarak yardımcı olmak istiyorlardı. Bizle birlikte nöbet tutup bizimle birlikte yakın yerleşim birimlerine geliyorlardı. Çocuklar artık eski oyunlarını bırakmışlar, devrimcilik, askercilik oynuyorlardı. Küçücük dört-beşyaşlarındaki çocuklar sırtlarına okul çantasını bağlayıp, ellerine de sopalar alıp grup grup devrimciler oluyorlar, evlerinin yakınındaki çalılar arasında yürüyüşler yapıyorlar, konaklıyorlar, nöbet tutuyorlar ve askerlerle çatışıyorlardı... .

Kadınlar

Kadınlar, bize karşı oldukça merak dolu idiler, ilk zamanlar çekingen ve uzaktılar. Ama zamanla bize ısındılar. Kadınlar bizleri gördüklerinde sarılıp öpüyor, ağlıyorlardı... Yakında bir pusuda askerler tarafından öldürülecek iyi çocuklar olarak görüyorlardı. Hele yaşlı kadınlarla sıcak sohbetler yapıyor, şakalaşıyorduk. Bizlere o yaşlı halleriyle yardım etmeye çalışıyorlardı. Bazen bizim yerimize nöbet tutmak isteyen yaşlı kadınlar da oluyordu.

Kadınlar günlük işlerin yorgunluğu altında bir de toplumsal yaşamdaki konumlarıyla iyice eziliyorlardı. Özel olarak sohbetler yaparak kadınların da toplumsal yaşamda etkin olması gerektiğini ve amaçladığımız toplumsal yapısında kadınların da yaşamdaki fonksiyonlarının köklü olarak değişeceğini anlatmaya çalışıyorduk. Birçok alanda sadece kadınların bize yakınlaşmasını sağlayabildik. Bazı alanlarda kadınlar bize kendi aralarında toplanarak, yiyecekler hazırlayarak, erzak taşıyarak, haber taşıyarak, istihbarat yaparak, nöbet tutarak destek sağladılar. Çok az da olsa bazı alanlarda köylü kızları gerilla mücadelesine doğrudan katıldılar. Kadınlar-genç kızlar yapılan toplantılara, şenliklere katılıyorlardı. Devrimcilerle birlikte türküler söyleyip halaylar çekiyorlardı. Yerleşim birimlerinden ayrılışlarımız hüzün yaratıyordu. Her karşılaştığımızda ise gülen gözler, sevinç, bazen de tedirginlik ve korku okunuyordu.

Gericilerle İlişkiler

Bulunduğumuz bölgedeki bazı dağlara ve yaylalara etkinliğimizi-inisiyatifimizi fiili olarak koymuştuk. Şehirde, ilçelerde, köylerde herkes dağlarda 40-50 kişilik devrimcilerin varlığından söz ediyor, üzerimize değişik efsaneler ortalıkta dolaşıyordu. Dağlardaki yaylalara MSP'li ve MHP'li aşiretler de geliyordu. Bu aşiretler şehirde faşist saldırılara-yağmalara katılmış aşiretlerdi ve bu aşiretler devrimcileri çok olumsuz olarak düşünüyorlardı.

Dinci, MSP'li aşiretin yanına bir grup olarak gidip kendimizi tanıttık. Zaten onlar da bizim olduğumuzu anlamışlardı. Tümüyle toplantı yaptık. Kendimizi, ne için dağa çıktığımızı, ne için savaştığımızı, 12 Eylül'ün ne olduğunu, niçin geldiğini ve kime karşı olduğunu anlattık. Son olarak da kendilerine nasıl baktığımızı anlattık. "Bizlere karşı güvenlik güçleriyle birlikte savaşmazlarsa, ihbarcı olmadıkça, aleyhimizde propaganda yapmadıkça, kendileriyle iyi geçinebileceğimizi ve yaylada kalabileceklerini" söyledik. "Eğer söylediklerimize uymazlarsa, bize karşı propaganda, saldırı ve güvenlik güçleriyle işbirliği içinde olurlarsa yaylada kalamayacaklarını ve nereye giderlerse gitsinler bize yapacakları zararın hesabını mutlaka soracağımızı" söyledik. Ama "bizden olun gibi, düşüncelerinizden hemen vazgeçin ve bizlere mutlaka yardımcı olacaksınız demiyoruz" diyerek özellikle belirttik. MSP'li aşiret de bizlere "zarar vermek istemediklerini, yiyecek-içecek olarak yardımcı olacaklarını, söylediklerimize uyacaklarını" söylediler ve gerçekten de söyledikleri gibi davrandılar. Bu aşirete özellikle devrimciliğin ne olduğunu ve devrimcilerin nasıl insanlar olduğunu göstermeye çalıştık. Devrimcilerin kendisine taraftar olmayan insanların da malına, namusuna dokunmayan, aksine, halka her konuda yardımcı olan güvenilir insanlar olduğunu, bu aşirete de süreç içinde

pratiğimizle göstererek, onların da güvenini kazandık.

MHP'lilerin tabanı olan aşiretle konuşmaya gidiyoruz... Civar tepelere gözcüler yerleştiriyoruz. Olası bir çatışmayı hesap ederek çadırlara yaklaşıyoruz ve en büyük obaya-çadıra oturuyoruz. İnsanlar korku içinde titriyorlar. Korkmamalarını söylüyoruz ve devrimci olduğumuzu anlatıyoruz. Bizi düşman olarak tanıdıklarını, oysa bizim amacımızın insanlığın mutluluğu-özgürlüğü ve sömürüsüz bir toplumsal yapı içinde yaşamak olduğunu anlatıyoruz. Kısaca "devrimciler ne için savaşıyor ve biz ne için dağa çıktık, ne yapmaya çalışıyoruz" anlatmaya çalışıyoruz. Sonuçta kendilerinin MHP'li olduğunu bildiğimizi, MHP'nin faşist bir parti olduğunu ve ülkede gerçekleştirdiği katliamları bildiğimizi, ama buna rağmen bizlere karşı açık bir tavır alışa, karşı bir propagandaya, ihbara ve askerlerle işbirliğine yönelmezlerse kendilerine dokunmayacağımızı, ama içlerinde de devrimcileri öldürmüş faşist katilleri barındırmalarına da müsade etmeyeceğimizi söyledik. Onlar da bu anlattıklarımıza genel olarak uydular.

Dağlarda bu aşiretler bize karşı olsalardı barınamazlardı. Bizi ihbar etseler, güvenlik güçleri hemen gelemezdi. Öyle sıradan her güç dağa operasyon çekemezdi. Güç gerekirdi. Hava desteği gerekirdi. Koca dağları da askerler hergün bekleyemezlerdi. Aşiretler bu durumu tabiki biliyorlardı. Dağlara kendi insiyatifimizi koymuştuk. Bize karşı olan aşiretler-insanlar ancak bizle iyi geçinerek ve bize karşı olmadan, bizim yasalarımıza uyarak kalabilirlerdi. Bizlerin dağlarda etkisi sürdüğü sürece hiçbir hırsızlık, kavga, namus olayları olmadı. İnsanlar kadın-erkek-çocuk bizlere karşı ve kendi içlerinde ve güvenli bir biçimde yayla yaşamlarını sürdürdüler. Dağlardaki bu olumlu ilişkilerin daha sonra bu aşiretler tarafından gittikleri yerlerde olumlu bir biçimde anlattıklarını duyuyorduk.

Dağlardaki bu durum bir yönüyle bizlere güven ve şevk veriyordu. Daha bir azimle çalışmalarımızı sürdürüyorduk.

İlk Pratik Deneyimler

Bizim olduğumuz bölgeye cuntanın ilk ayları yoğun operasyonlar yapılmadı. Daha önceden devrimci çalışmaların yeni başlaması nedeniyle güvenlik güçlerinin dikkatini çok fazla çeken bir bölge değildi. Bizim varlığımızın askeri güçlerin anlayıp da yok etmeye çalıştığı döneme kadar da dağdaki acemiliğimizi biraz olsun aşmıştık.

Kır gerillası bilgimiz sadece okuduğumuz kitaplara dayanıyordu. Ne yapacağımızı pratik içinde üretmemiz gerekiyordu. Kendi yöntemlerimizle bilgimizi ve tecrübemizi geliştirmeye yöneldik.

Gündüzleri ve geceleri dağda gezmeyi, arazinin özelliklerini öğrenmeye başladık. Gece yürüyüşleri bir alem oluyordu. Hele yağışlı günlerde, gökyüzü bulutlu, toprak da ıslak olduğu için ortalık zifiri karanlık oluyor ve önünü görebilmek mümkün olmuyordu. Sürekli düşüyorduk. Bazen yoldan çıktığımızı ancak taşlara çarptığımızda ya da çukurlara düştüğümüzde anlıyorduk. Her düşüp kalktığımızda malzemelerimizi kontrol etmemiz gerekiyordu. Çünkü silahın şarjörü, tabancanın kendisi ya da çantadan bazı malzemeler düşebilirdi.

***

Bölgeye ilk çıktığımızda çantalarımız yoktu. Şehirdeki arkadaşlara tarif ettik onlar da kamyonlardan "kamulaştırdıkları" branda bezinden bizlere sırt çantaları yaptılar. Sırt çantalarında bir standart oluşturuncaya kadar epeyce bir ölçü değiştirdik. Çanta dengeli olmazsa sırtı, beli, boynu-omuzları ağrıtıyordu.

Çantalarımıza önceleri gerekli gördüğümüz birçok şeyi dolduruyorduk. O kadar çok gerekli eşya vardı ki, çantalarımız doluyor, ağırlaşıyordu. İlk günler bu ağırlığı taşırız diye düşünüyorduk. Ama zamanla ağırlık zor gelmeye başladıkça önceden gerekli gördüğümüz birçok eşyayı gereksiz görerek tek tek çantadan çıkarmaya başladık. Sonunda gerçekten de gerekli olan eşyalar kaldı

çantalarımızda.

Hızlı ve sürekli hareket ederek, ihbarlar sonucu baskına uğramayı engellemeye çalışıyorduk. Sabah bir yerde bulunduysak akşam aksi bir alanda oluyorduk. Her saat dolaşıyor ve bilinen yolları az kullanıyor, genellikle değişik yollardan gidip geliyorduk. Veya yolu takip etmeden arazi üzerinden gidiyorduk. Halk, bizi her saat ortalıkta gördüğü gibi hiç de sistemleşmiş ve bilinen bir hareket tarzı içinde izlemiyordu. Bazen de ortalıkta görünmüyorduk. Bu durumda güvenlik güçleri bizim nasıl ve ne zaman hareket ettiğimizi bir türlü çözemiyordu. Kaldığımız yere ilişkin ihbar olsa bile oraya gelene kadar biz çok farklı alanlara normal hareket tarzımız sonucu gitmiş oluyorduk.

Kampta nöbet sırasında bir arkadaşımız uyumuştu. Etrafı gözlemesi ve dikkatli olması gerekiyordu. Nerdeyse tüm güvenliğimiz onun gözcülüğüne bağlıydı. Arkadaşlar nöbetçinin uyuduğunu görmüş ve yeni nöbetçiler koymuşlardı. Che, nöbetçinin uyuma durumunda silahını alarak cezalandırmıştı. Ben de arkadaşın silahını aldım. Arkadaş büyük bir üzüntü içinde "silahımı alacağınıza beni öldürseydiniz daha iyiydi. Silahımı vermezseniz sizin yanınıza gelmem" dedi. Yürüyüşe hazırdık, kararımıza uymazsa kendi bileceğini söyleyip yürüyüşe koyulduk. Birkaç arkadaş ayrılan arkadaşı ikna edip getirdiler. Sonra birlikte konuşup cezayı kaldırdık. Bu olaydan sonra kimse nöbette uyumadı.

***

Mücadele ettiğimiz alanlarda bize karşı olan ve güvenlik güçleriyle işbirliği yapan olursa ne yapacaktık?

Daha önceden birkaç defa uğradığımız 30-40 hanelik bir köyde:

"Sabah köye çevremizi gözetleyerek girmiştik. Bizi görünce koşan çocuklar, sokakta yanımıza gelen insanlar, evlerin önünde de hiç kimse yoktu. Pencerelere iyice bakılınca camların gerisinde gölgeler görülüyordu. Oldukça kuşkulandık. 'Acaba bir pusuya mı düştük' diye. Başka ne olabilirdi? Köyün içinde iki tur attık. Bir değişiklik yoktu. Evlerin kapılarını çalmaya başladık. Ses yoktu. Sonuçta birkaç açık

kapıdan evlere girdik. İnsanlar sinmiş ve korku içindeydiler. 'Ne var, niçin korkuyorsunuz, ne oldu?' diye sorduk. Çekinerek de olsa daha önce evlerinde kaldığımız insanlar 'muhtar bizleri toplayarak bundan sonra kim teröristleri evine alırsa, onlara kim yardım ederse karakola bildireceğim. Teröristlerin köye gelmesi iyi değil, devlete yardımcı olmamız gerekir. Karakol köye terörist geldiğini duyarsa çok kötü olur dedi' diye anlattılar. Biz de korktuk, saklandık. Arkadaşlarla kısa bir durum değerlendirmesi yaptık. Muhtarı, bulmaya ve yaptığı yanlışlığı düzeltmeye karar verdik. Muhtarı arayıp çeşme yakınlarında bulduk. Çeşme başına getirerek, halka ne anlattığını, niçin bu işi yaptığını sorduk. Korkarak hiçbir şey yapmadığını ve halkın kendiliğinden böyle davrandığını söyledi. Köylüler karşı çıkarak olayı anlattılar. Bu kez muhtar söylediklerini inkar edemedi. Biz de muhtarı 'Eğer bize karşı isen evine almazsın, ilgi göstermezsin, yardım etmezsin. Ama bize karşı, halka baskı yaparak, karakolla işbirliği yaparak, aleyhimizde propaganda yaparak burada yaşayamazsın. Bu sana ilk ve son uyarımızdır, haberin olsun. Burada hiçbir güç senin yaşam güvenliğini sağlayamaz. Kazara bizi öldürseniz bile sizin hiç tanımadığınız başka devrimciler bunun hesabını sorar.' şeklinde uyardık. Muhtar hiçbir şeye karışmayacağına söz verdi. Muhtar tavrımız karşısında caymıştı. Konuşma sonrası tüm evleri tek tek dolaştık, propagandamızı sürdürdük, evlerdeki tüm hastalara bakıp ilaçlar verdik. O gün orada kalarak evlerde toplantılar düzenledik."

Böylesi bir ilginç olayla karşılaşmıştık.

Cuntanın azgın terörü durmak bilmiyordu. Habire değişik şehirlerde ve dağlarda toplu yakalanlamalar oluyordu. Basında, TV'de yakalanmış, işkence görmüş arkadaşların resimlerine rastlıyorduk. İşkencede ölenler, cezaevindeki işkenceler, dağda ve şehirde katledilenler, tüm bu gelişmeler karanlık bir tablo çiziyordu, umut verecek bir gelişme de yoktu. Ne olacaktı? Bizde mi bir operasyonda yok olacaktık? Nasıl yapmalıydık ki kalıcılaşmanın ve dağınıklığın aşılmasına yardımcı olmalıydık. Hareketimizin tekrar güçlü biçimde direnişini nasıl yükseltecektik?

İlk Operasyonlar

Baharla birlikte il ve ilçe merkezlerine özel askeri birlikler ve helikopterler gelerek operasyon hazırlığına başlamıştı. Muhtarlar ilçe merkezlerinde toplanmış, köylerinde ne kadar silah ve kaçak terörist varsa teslim etmeleri istenmişti. bu durumda operasyonlara karşı kendimizi ve halkı hazırlamalıydık.

Varlığımız çeşitli abartma ve söylentilerle 40-50 kişi olarak biliniyordu. Oysa değişken olmakla birlikte sayımız 7-8 kişiyi geçmiyordu. Sayımız kabarık bilindiği için güçlü bir askeri operasyonla karşı karşıyaydık.

Operasyon süresince halkla en az ilişki içine olacaktık, çatışmaya, geri çekilmeye, hareket etmeye en elverişli alanlar içinde bulunacak, gelişmelere göre sürekli olarak geceleri yer değiştirecek, gündüzleri de geniş bir çevreyi kontrol ederek operasyonu uzaktan izleyecektik.

Pilot alanda halkın içinde hızlı bir çalışmayla operasyonların başlayacağını, bu operasyonun nasıl olacağını ve nasıl bir davranış içinde olmak gerektiğini sohbet ettik. Halkta tedirginlik vardı.

03.00-04.00'de reoların dağlara yakın köylere askerleri getirmesiyle operasyon başladı. Güneşin doğmasıyla birlikte yukardan helikopterler, aşağıdan askerler harekete geçti. Ambulans, yedek cephaneler, büyük silahlar, hepsi hazır bekliyordu.

Tam karşımızda bulunan ormanlık, vadilik sarp alanlarda operasyon 15.00-16.00'ya kadar devam etti. Sonra akşam karanlığına kalmadan geri çekildiler. Tüm operasyonu bulunduğumuz tepelerden dürbünle izlemeye çalışıyorduk. Gece bir iki yerleşim birimine uğrayarak operasyon yapılan bölgeye geçmenin uygun olacağını düşündük. Halk bizim bu yoğun saldırıdan sağ çıktığımızı görünce bir yandan seviniyor, diğer yandan da korkuyordu. Askerlerin-polislerin

nasıl davrandıklarını, ne sorduklarını, evleri-dağları nasıl aradıklarını anlattılar. Biz de onlara nasıl davranmaları gerektiğini söyleyerek aynı gece yeni alanlara mevzilenmek üzere ayrıldık.

***

Operasyonlar devam ediyordu.Daha tam bir kır gerillası gibi dağların tüm özelliklerini değerlendiremiyorduk. İçinde bulunduğumuz alan dardı ve bölgeyi rahatlatmak için "Bir süre pilot bölgenin dışında, insanın çok az uğradığı bir alanda kamp yapalım. Bu arada da operasyon sona erer, askeri güçler günlerce sürdürdükleri operasyonlardan hiçbir sonuç alamayarak geri çekilmek zorunda kalırlar, diğer yandan da yok edilemeyen fiili varlığımız daha da yaygın bir efsane durumuna gelir." düşüncesindeydik.

Bir arkadaşımızın önceden bildiği, bulunduğumuz yere iki gecelik yürüyüşle ancak ulaşabileceğimiz, kayalık bir vadiyi kamp yeri olarak seçtik. Yanımızda iki haftalık yetecek kadar erzakla yola çıktık. Yükümüz ağır olduğu için ikinci bir gecenin sonunda gün ağarırken kamp yerine varamayacağımız belli oldu. Ovalık, tümüyle denetleyemeyeceğimiz ilçe merkezine 5-6 km. uzaklıkta, ihbara açık bir yerde kalmıştık. Yolu iyi hesap edememekle hepimizi riske atmıştık. Ama artık yapacak bir şey yoktu. Çalılıklar, meyve ağaçları arasında kimseye görünmeden bekleyip akşam olunca yola çıkmalıydık. İçimden yolu bilen arkadaşa müthiş kızıyordum. Bu alanda güvenlik güçleriyle çatışmaya girsek, başarılı çıkabilmemiz pek olanaklı değildi. Bir yanlışlıkla bir direniş odağı olabilecek gücümüzün yok olmasıyla karşı karşıyaydık.

Bahçelere girsek, gelen giden olur, görülebilirdik. Bir iğde ağacının altına yerleştik. Ama gizlenememiştik, Bazı dalları keserek göründüğümüz kesimleri örtecek biçimde uçlarını yere çakarak görülmemizi engelledik. Akşama kadar yakınımızdan birkaç insan ve çocuk geçti ama bizleri göremediler. Akşam derin bir oh çekerek yola koyulduk. Küçük bir dere yatağından vadiye girdik. Kayalık, sarp bir vadiydi. Zaman zaman suya girerek ilerledik. Gece karanlığında suların çağıltısı-uğultusu içinde yatmaya uygun bir yer bulup konakladık. Nöbetleri düzenleyip yattık. Sabah erkenden ilk işimiz

yakın çevremizin keşfi, tanınması oldu. "Yakında yerleşim birimi var mı, sürü otlamaya gelen çobanlar olur mu, yakınımızda yol var mı, en yakın yol ne kadar uzakta, gücenlik güçleri nereden, nasıl gelebilir ve biz nasıl çatışabiliriz, nerede mevzi tutabiliriz, hangi alanlara çekilebiliriz?" tüm bunları düşünerek kamp yerimizi belirledik. Farkedilmeden, görülmemeye çalışarak çevremizde bulunan ağaçları kesip kamuflaj yapmaya çalıştık.

Bu kampta yaklaşık iki hafta kaldık. Bizim için iyi bir dinlenme, eğitim ve sığınak yeri oldu. Yemek saatlerimiz düzenliydi, erzağımızı yetecek biçimde kullanıyorduk. Ayrıca hepimizin çantasında ikişer günlük konserve yiyecek ihtiyat olarak bulunuyordu. Suyu dereden alıyorduk, bulanıktı ama midemiz bulanmadan içiyor, çay demliyor, yemek yapıyorduk. Derede ikişerli-üçerli, kimimiz çıplak, kimimiz donla yıkanıyorduk. Toplu olarak kitap okuyup tartışmalar yapıyorduk. Geriye dönmeye karar verdiğimizde yanaklarımız dolmuş, dinlenmiştik.

Bir gecede bildiğimiz, az çok insiyatifimizin olduğu bölgeye geçtik. Bizleri uzun süredir görmeyen (pilot bölgenin bazı yerleşim birimlerindeki) halk, operasyondan dolayı köylere inemediğimizi düşünerek yiyecek-erzak hazırlayıp bizi dağlarda aramaya başlamışlar, ormanlarda kendi adlarını önce belirterek bizleri çağırmışlar ama tüm aramalara rağmen bulamamışlar. Bizlerin yakalandığını-öldüğünü düşünmüşler. Capcanlı, gülen bir yüzle bizi karşılarında görünce o doğal halleriyle sevindiler.

Biz dağlarda bu biçimlerde kalıcılaşmaya çalışırken, ülkenin her yerinde cunta vahşi bir terör estiriyordu. Halâ yakalanmalar ve ölümler ve işkenceler devam ediyordu. Halk devlet terörü sonucu, askeri vakıflara bağış adı altında haraç veriyordu, dağa taşa M. Kemal heykelleri dikiliyordu. Radyo-TV her gün güvenlik güçlerinin araziye terkedilmiş binlerce silah bulduğunu açıklıyordu... Ülke genelinde bir toplumsal direniş görülmüyordu... Bu ortamın ağır psikolojik baskılanmaları altında kalıyorduk. "Ne yapmalıydık, askeri eylemler mi yapmalıydık? Yapılacak askeri eylemlerle sol için anlamlı sonuçlar yaratabilir miydik; birkaç eylem ile sonlansak bile acaba bu daha mı

iyi olurdu? Hareketimizin dağınıklığını aşmalıydık ama nasıl olmalıydı? Bizim üstümüze bu konuda ne yapmak düşüyordu?" Bu tartışmalar ve gelişmeler devam ederken şehirde bulunan arkadaşlarımız tümüyle yakalandı. Ve artık dağda (Çok sınırlı da olsa) şehir desteğimizden yoksun kaldık... İyice zor durumda kalmıştık. Dağda bizbize kalmıştık. "Acaba bu kötü çöküş durmayacak mı, biz de böyle mi bitecektik? Ülke genelinde bu koşullarda direniş hareketini nasıl geliştirecektik?"

Geneldeki Dağınıklığı Aşma Çabaları

Kalıcılaşma ve uzun süreli bir direnişe yönelme çabamızda, sınırlı da olsa belirli bir kırsal alanda tutunabilmiştik. Durumumuza ülke genelinden bakılınca oldukça dar bir alan içinde kalıyorduk. Salt bu alandaki çabalarla hareketin yaşadığı dağınıklığı aşabilmek olanaklı görülmüyordu.

Uzun süren haberleşme ve biraraya gelme çabası sonucu hareketin yakalanmayan unsurları "Belli bir alanda" biraraya gelerek tartıştık. Tartışmalarımız "geçmişin değerlendirilmesi, bugün yaşanılan dağınıklığın nasıl aşılacağı, genel siyasal durum, olası gelişmeler" üzerinde yürütüldü. "Genel sol hareketin durumu, kendi özgül durumumuz" değerlendirildi. "Dünyadaki genel durum, sosyalizmin yaşadığı sorunlar, bizim bu konudaki yaklaşımlarımız" konuları üzerinde tartıştık.

En genel ve kaba biçimiyle vardığımız düşüncelerin dökümü şöyleydi:

— Hareketimiz, yeni döneme uygun örgütsel yapıları oluşturamadığı için yediği darbeler sonucu dağınıklığa uğramıştı... Ama hareket dağınık da olsa birçok alanda devam ediyordu... Sorun şimdi bu dağınıklığı giderip mücadeleye devam etmekti. Yani darbeler yemiş ama yenilmemiştik. Genel sol ise cuntayla beraber köklü bir yenilgiye uğramıştı. Ve yapabilecekleri birşeyleri de yoktu.

— Mücadele cuntaya-faşizme karşı "özgürlük ve demokrasi mücadelesidir." Burjuva siyasal akımların hayat bulacağı bir ortam yoktur. Zaten cunta, istikrarı ve güveni sağlıyor, ayrıca emperyalizm ve tekellerin ekonomik programlarını da uyguluyordu. Burjuva siyasal akımların da zaten özgürlük ve demokrasi diye bir sorunları yoktu. Halkın her türlü özgürlük ve

demokrasi arayışını devrimciler sahiplenecek ve mücadelesiyle gerçekleştirecekti.

— Hızla dağınıklığımızı aşarak yeni bir anlayışla, cuntaya karşı şehir ve kırlarda askeri ve siyasi mücadeleyi yoğunlaştırmalıydık ve toparlanmamızı bu politika doğrultusunda örgütleyerek sürdürmeliydik.

— Şehir ve kır gerillası oluşturmalıydık. Şehirlerde siyasal örgütlenme ve mücadeleye ağırlık vermeliydik.

— Cuntaya karşı çok yönlü propaganda sürdürmeliydik. Bu konuda gelişmiş teknolojiden yararlanmalıydık.

— Basın-yayın etkinliğini oluşturmalıydık.

— Bu dönem cuntaya karşı mücadele edebilecek tüm güçleri direniş etrafında toplamalıydık. Bunun için cephesel çatışmalar içinde olmalıydık.

— TİİKP-C, solun teslimiyetçi sağ çizgisinden, iktidara karşı mücadele çizgisinden köklü bir kopuşu gerçekleştirmişti. Hareketimiz ekonomist-dogmatik soldan kopuşu başlatmış, bugün bu kopuşu biz daha da geliştirerek devam ettireceğiz.

— Hareketin geçmişine yönelik yaptığımız tüm örgütsel hata ve eleştirileri bugünkü pratiğimizle, örgüt içi demokrasi, ortak politika üretimi yoluyla aşacağız.

Kırda Değerlendirmeler ve Yeni Düzenlemeler

Tartışmaya değişik kırsal alandan gelen arkadaşlarla, genel tartışmalar sonrası belirlenen düşünceler ve politikalara göre, kırda ne gibi yeni düzenlemeler ve çalışmalar yapılması gerektiğini belirlemeye çalıştık. Ülke genelinde ayrı ayrı gerçekleşen kır pratiklerini değerlendirerek kır mücadelesini somut olarak nasıl sürdüreceğimiz üzerine bazı genel sonuçlar çıkardık.

Gerilla mücadelesinde yürütülen çalışmalardan sonra dar alanlara sıkışıp kalma, mevzi savunması sonucu imha ile karşı karşıya kalma sözkonusu olmamalıydı. Gerillâ grubu hareketin politikalarını kırsal alanda askeri olarak yürütmeliydi. Bunun için de gerilla grubu nitelikli-güçlü bir yapıda olmalıydı... Gerilla grubu askeri çalışmaları sürdürürken her alanda yerel siyasal çalışmalar sürdürmeli ve güçlü bir siyasal kitle tabanı oluşturmalıydı. Kırda siyasal-kitle çalışmalarının, sadece gerilla grubuyla sürdürülmesi olanaklı değildi. Bunun için bölgelerde ayrıca siyasal çalışma ekipleri oluşturmak gerekliydi. Bu gruplar kırda siyasal etkinlikleri yürütürken, gerçek anlamda gerilla mücadelesinin tüm kitlesel çalışma ağırlığının ve gerilla örgütlenmesinin tabanını-altyapısını, halkın gerillaya katılımını-desteğini sağlayacaktı.

Kırsal alanı coğrafi ve siyasal ilişkilerimize göre değerlendirerek, bazı bölgelere ayırdık. Bir gerilla mücadelesinin tüm özelliklerinin gerçekleştirilebileceği genişlikte olan, gerillanın çatıştığında kaybolabileceği, geri çekilebileceği, yer yer uzun süre saklanabileceği, bir kısmından vazgeçebileceği nitelikte olan ve tümünde olmasa bile yer yer kitle desteğinin, siyasal ilişkilerin olduğu alanları kendi içinde bir bütünlük olarak ele alarak bunların her birine "Gerilla üssü", "Kır üssü" ya da "Gerilla cephesi" adını koyduk.

Bazı alanlar henüz gerilla mücadelesine hazır değildi. Bu alanlarda siyasal çalışmaları güçlendirerek gerilla mücadelesinin yürütülebileceği niteliğe ulaştırmayı amaçlıyorduk.

***

Kırlarda değişik bölgelerde kalan arkadaşlar ayrı pratikler yaşamıştı.

Bir yörede cuntanın ilk ayları, çok sayıda insanın dağa çıktığı bir süreç olmuştu. Operasyonlarda, içinde bulundukları sınırlı alanlarda çatışmalar sonucu, deneyimsizlik sonucu, açlık, soğuk, dağınıklık ve çeşitli olanaksızlıklar sonucu olarak, ölerek, dağdan inerek, teslim olarak o yüzlerce insandan geriye çok sınırlı bir arkadaş grubu kalmıştı. Ormanlarda ve güvenilir taraftarlarımızın evlerinin içine kazılan sığınaklarda varlıklarını ve mücadeleyi sürdürmeye çalışmışlardı. Arkadaşlarda büyük bir sabır ve inanç vardı. Aylarca sığınaklarda, nemli pis hava soluyarak, sınırlı yiyeceklerle beslenerek mücadeleyi yaşatmaya çalışmışlardı. Bazıları bu kötü yaşam nedeniyle hastalanmıştı.

Ormanlara ve güvenilir taraftarların evlerine yapılan sığınaklarda gündüzleri kalarak, geceleri en güvenilir halk ilişkileri içinde siyasal etkinlikler sürdürülmüştü.. Hiç kimseye görünmeden sadece ilişkinin sürdüğü insanlar arasında bir ağ örülmüştü. Bu bölge tam bir sığınak ve gizli çalışma tarzı geliştirmişti. Tüm bölgede devrimcilerin varlığından sadece ilişkide olduğumuz taraftarların haberleri vardı. Diğer insanlar, hatta resmi güçler devrimcilerin bittiğini sanıyordu.

Bu alanda ilişkide bulunan taraftarlar tam bir gizli örgüt kadrosu gibi eğitilmişti. Kadınlar, çocuklar tüm aile birer örgüt elemanı gibi davranabiliyor, aile dışındaki hiç kimseye evdeki yaşamı sezdirmiyor, düşünsel olarak da gelişmiş bulunuyorlardı. Bazı karşılaştığımız kişilerle gerilla mücadelesinin sorunları, kesintisiz devrim vb. konularda sohbetlerde bulunmuştuk.

Kırsal alanda sığınağın ne kadar önemli olduğunu bu alandaki çalışmaları görünce anlamış ve arkadaşlarıma hayran kalmıştım.

***

Arkadaşlarımız başka bir bölgede daha farklı bir biçimde pratik süreç yaşamışlardı. Kırsal alanda hem kitle ilişkilerine dayanarak hem

de sığınaklar içinde kalarak varlıklarını ve mücadeleyi sürdürmeye çalışmışlardı. Kırsal alanı destekleyen şehir yapıları oluşturmuşlardı. Baskı-dizgi işlerini amatörce de olsa düzenleyerek broşür ve bildiriler çıkarmışlardı. Köylerde cuntaya karşı bildiriler dağıtıp, ihbarlara karşı eylemler yapmışlardı ve cuntaya karşı sürekli çalıştıkları alanda propaganda yürütüyorlardı. Sınırlı olanaklarıyla direnişi sürdürmeye çalışıyorlardı.

***

Cunta sonrası kırsal alanda yok olmayan ve bir direniş çizgisi oluşturmaya çalışanlar-direnişçiler biraraya gelmiştik ve aynı ruhu taşıyan insanlar olarak kısa tartışmalar sonucunda aynı düşünceleri söylemeye başlamıştık.

Ülke genelinde dağınıklığımızı aşmalıydık. Kırsal alanlarda da var olan gücümüzü gerilla mücadelesi yürütecek biçimde yeniden düzenleyip gerilla üslerini-cephelerini oluşturmalıydık.

Bizlerde 12 Eylül sonrası solun içine düştüğü durumu hazmedemeyen bir ruh vardı. Mutlaka cuntaya karşı güçlü bir direniş yürütmeliydik, Yok olsak bile, direnerek-savaşarak geride güçlü bir direniş prestiji-geleneği bırakarak yokolmalıydık. Bizleri hızla, azimle direnişe yönelten duygu buydu. Devrimciler en zor koşullarda savaşmışlar, sonuçta yokolsalar bile geriden gelenlere güçlü bir direniş geleneği-prestiji bırakmışlardı. Oysa bizler, bir direniş mücadelesi oluşturamadan atıl duruma düşmüştük. Bizler de geleceğe olumlu bir gelenek bırakmak için bu koşullarda mücadeleyi sürdürmeliydik.

Gerilla Grubunun Oluşması

Arkadaşlar günlerce yürüyerek bizim çalışma alanımıza gelmişlerdi. Derin ve büyük bir vadinin içinde, dere yatağına yakın insan boyunu aşan meşeliklerin içine kamp kurmuşlardı... Beni bekliyorlardı. Sevinç içinde kucaklaştık... Arkadaşlar yorgundular. Kimisinin ayakları su toplamış, yarılmıştı... Aralarında ilk kez kıra çıkan arkadaşlar bulunuyordu... Bazı arkadaşlar derede küçük göletlerde yıkanıyordu.

İlk günümüzü, hasret giderme ve kimi arkadaşla da tanışma sohbetleri içinde geçirdik. Arkadaşların dinlenmesi ve kendilerini toplaması için kampı iki-üç gün uzatmaya karar verdik.

Ülkenin içinde bulunduğu durum, siyasi gelişmeler, solun ve bizim kendi durumumuz ve kırda genel olarak nasıl bir mücadele-örgütlenme yürütmeliyiz gibi konular üzerine tartışarak; kırsal alanlarda gerilla grubu örgütlenmeleri yaratarak, gerilla mücadelesini geliştirme gerektiği sonucuna vardık.

İçinde bulunduğumuz kırsal alanları siyasi ilişkiler, örgütlenmeler, silah araç gereç ve coğrafi özellikleri açısından değerlendirdik. Bu alanlarda tümüyle gerilla mücadelesi mi yürütülecekti? Yoksa siyasi örgütlenme, gizli siyasal çalışmalar mı yapılacaktı?

"Nasıl bir gerilla grubu oluşturacaktık?.. Kaç kişi olacaktı, iç işleyişi nasıl olacaktı, gerilla grubunun fonksiyonu ne olacaktı, teknik donanımı nasıl olacaktı?" Tüm bunları tartışarak somut düşünceler belirledik.

Gerilla grubunu oluşturduk ve komutanı belirledik.Grup yeni oluştuğu için komutan seçimle değil de bir ön kabul-onay sonucu belirlendi. Gerilla grubunun iç uyumu ve birbirini tanımayı pratik içinde sağladığında artık komutanlık dahil tüm örgütsel kademeler

için seçim ve görevden alma, denetleme ilkesini kabul ettik ve özenle hayata geçirmeliyiz dedik.

Kırsal alanlarda hareketin genel politikalarını gerilla grubuyla hayata geçirmeye çalışacaktık. Politikamız cuntaya karşı güçlü bir direniş mücadelesi oluşturabilmekti.

***

Gerilla grubu, (hareketin genel politikaları doğrultusunda) pratiğini belirleme ve yürütmede inisiyatifli olmalıydı. Gerillayı uzaktan direktiflerle yürütmek, gerillayı pratik içinde tasfiyeye götürür. Komutan doğrudan gerilla grubunun içinde olmalı ve gerilla grubu politik olarak gelişmiş kadrolardan oluşmalı.

Kırsal alanın tüm yapısı, gerilla mücadelesine göre düzenlenecekti. Bir gerilla grubunun hareket edeceği, her türlü pratiği sürdüreceği alana kır üssü-gerilla cephesi adını koyduk. Bu üslerde gerilla grubu başlangıç dönemlerinde siyasal ve askeri olarak belirleyici bir inisiyatife sahip olacaktı. Gerilla grubu bu inisiyatifi yerel siyasi birimlerle birlikte, tartışarak yürütecekti. Bu anlayıştan kalkarak gerilla grubundaki her arkadaş kır üssündeki her şeye inisiyatif koyma durumunda olabilir mi? Olamazdı, gerilla grubu tüm kır üssüne yönelik politikaları ve yönelimleri, gerilla düzenlemelerini ortak tartışarak belirleyecekti. Ama bunun somutta yürütülmesi için gerilla grubundan komutanın da içinde bulunduğu bir yürütme konseyi seçilerek oluşturulacaktı. Kır konseyinin işlevi, belirlenen politikaları örgütsel işleyiş içinde tüm kır üssü-cephesi genelinde yürütmesi, denetlemesi olacaktı. Gerilla grubunun her türlü etkinliği ise, gerilla grubunun tümü tarafından belirlenecek ve komutan tarafından yürütülecekti. Komutan ancak pratik anında (tartışılmayacak durumda, sonradan hesabını vermek koşuluyla) inisiyatif sahibiydi.

Her şeyi gerilla grubuna göre belirlemiştik. Kırsal üslerdeki geniş bir militan kesim her türlü politikanın üretilmesinde, denetlenmesinde edilgen-memur durumunda kalmıştı. Bu durumu nasıl ortadan kaldırabilirdik?

Kır üssü olarak belirlenen alanda bulunan tüm birimlerde ya da delegelerinden oluşan bir kır meclisi oluşturulabilir. Bu meclis kır üssünün her konudaki en üst karar organı olarak ve yılda en az iki kez toplanarak çalışacaktı. Meclis hareketin genel politikaları doğrultusunda kır üssündeki tüm örgütsel-politik düzenlemeler, değişiklikler ve yürütmeden de sorumlu olacaktı. Kır meclisi, kır konseyini seçmeli, meclisin toplanmadığı zamanlarda konsey inisiyatif sahibi olmalıydı. İçinde bulunulan mücadelenin ilk evrelerinde kır konseyi gerilla grubu içinde olmalı, eğer bazı kadrolar gerilla grubu içinde değilse gruba alınarak yeni düzenlemeler yapılmalıydı. Ama zamanla mücadelenin gelişmesiyle, gerilla grubunun içinden kır üssü yönetilemez hale gelebilirdi, o zaman da yeni düzenlemeler ve organlaşmalar ya da organlara yeni fonksiyonlar belirtmek mümkündü.

Bu konuda kırda yapılan bir tartışmayı not alan bir arkadaştan aktarıyorum:

...

Genel programımız içinde bulunan G. Birliği Y.S.B. Konsey arasındaki işleyiş ve YSB'den arkadaşların politikaya katılımı, politikada söz ve karar sahibi olabilecekleri bir konumu nasıl yaratabiliriz tartışmasına başlıyoruz.

İlk önce kırsal örgütlenmemizin baştan şemasını ve bunlar arasındaki işleyiş kurallarını çizmemizden sonra, bugün varolan örgütlenmelerin GB-YSB arasındaki ilişkiye ve gelecekteki biçimlenmesine geçiyoruz.

Ana G. Birliğinin örgütlenmemizin toparlanma ve organlaşma dönemine özgün olarak kır üssü içinde politik ve askeri olarak en üst organ fonksiyonlarına sahip olması, bu nedenle üs içinde politikaların yürütülüşünde veya çeşitli kararların alınmasında belirleyicilik tartışması Y.S. Birliklerini varolan konumlarıyla, her ne kadar politikada her üyenin katılımını savunsak da, bugün bir farklılık var. Hepimiz bu dönemin zorunluluğundan böyle bir işleyişin geçerli olduğunu, örgütlenmelerin adımları atıldıkça bu pozisyonun ortadan kalkacağını kabul etmiş durumdayız. Ve bugünden kır üssündeki tüm

üyelerin politika belirlemede söz ve karar sahibi olacağı bir işleyişin organlarını yaratma doğrultusunda kır üssü meclisinin yaratılması, bu meclisin fonksiyonlarının açığa çıkartılarak buna yönelik çalışma yapmamız gerekiyor

Tartışmalar içinde kır üssü meclisinin, kır üssünde en üst organ olacağı, kır üssündeki politik askeri yönelimimiz kararlaştırılıp (bütün organlardan veya çeşitli örgütlenmelerden gelen üyelerle) kır üssü yürütme konseyince yürütmenin sağlanması, bu anlamda da bugünden bu organın yaratılmasının önündeki engellerin kaldırılabileceği düşüncesi...

— Bugün açısından varolan sorunun çözümünde kolaylık sağlayacak G. Birliğini kast olmaktan (ilerde) çıkartmanın ve bütün militanların politikada söz ve karar sahibi olması açısından kır üssü meclisinin oluşturulması olumludur. Ve bunun bir yürütmesi olmalıdır. Bu da kır üssü yürütme konseyidir. Meclisin çeşitli nedenlerle toplanmadığı veya yürütmeye ilişkin çeşitli kararların alınması açısından böyle bir organ gereklidir. Konsey üyeleri de örgütlü bir savaşa göre şekillendirme, savaşın ihtiyaçlarını ortaya çıkartmakla yükümlü olan G.Birliğinde olmalı. Veya ağırlıkla böylesi koşullarda G.Birliğinin tüm üyelerinin yürütme görevini üstlenmesi gerekiyordu.

— Kır üssünde bugün örgütlenme olarak politik ve askeri üst organ niteliğinde G.Birliği ve bunun faaliyet yürüttüğü alanlarda ağırlıklı siyasal faaliyet yürüten Y.S. Birlikleri bulunmaktadır.

Bu örgütlenmelerimiz, bugünkü toparlanma ve organlaşma sürecinin örgütlenmeleri bu anlamda bu örgütlenmeler kır örgütlenmesindeki komple örgütlenmemizin pozisyonu değildir. Bu nedenle G. Birliğinin politik ve askeri ast organ olma fonksiyonları örgütlenmelerimiz geliştirilip yaygınlaştırıldıkça G. Birliğinin üst organ olma fonksiyonlarını, örgütlenmemizin boyuna göre çeşitli organlar alacak ve G. Birliği de esas fonksiyonu olan kır üssündeki hareketlerimizin merkezi askeri politikalarını yerine getiren organ niteliğine dönüşecektir. İşte bu nedenle kır üssündeki örgütlenmelerimizin yakın gelecekteki biçimlenişine alacağı boya

baktığımızda, kır üssündeki politikalarda bütün üyelerin söz ve karar sahibi olabileceği (temsilciler düzeyinde de olsa) organ olarak kır üssü meclisinin toplandığı böyle bir organın yaratıldığı koşullarda kır üssünde yetkili politik organ kır üssü meclisidir. Bu anlamda kır üssü meclisinde kararlaştırılan politik ve askeri hat, bütün diğer örgütlenmeler gibi G. Birliğince de hayata geçirilmek durumundadır. Fakat G. Birliği askeri politikaları uygulamakta belli bir esnekliğe sahiptir. Ve kır üssü meclisinin, politik ve askeri olarak aldığı kararları yürütücüsüne iletmesi ve kararlaştırılan zaman aralıklarında olası değişikliklere göre pratiğin yönlendirilmesi için bir yürütme konseyini seçmesi gereklidir. Bu yürütme konseyi de kır üssü meclisince seçilen G. Birliğinden gelen komutan, zorunlu olarak üyeler ve diğer şehir ve bölgesel gerilla birliklerinden seçilen üyelerden teşkil etmek en uygunudur. Bu anlamda da kır üssü meclisinin toplanmadığı koşullarda kır üssü konseyi meclisin fonksiyonlarını yerine getirmelidir (üstlenmelidir) vb. gibi düşünceler tartışılıp geliştirilmeye çalışılıyordu. Gece saat 02.00'de yatma kararı alarak tartışmanın yarına devam etmesine diyerek dinlenmeye çekildik. (...)

* * *

(...) Tartışmalar çok canlı geçiyordu. Bazen tartışmanın gidişi içinde herkes birden tartışmaya katılıyordu. Tabii bu tartışmaları olumsuzlaştırıyordu.

Bir gün önceki önerilerimiz biraz daha olgunluğa ulaştırıldı.

Fakat bugün açısından yani gelecek yaz dahil kır üssü meclisini oluşturması açısından kır üssündeki örgütlenmelerin tam anlamıyla oturmamış olması... Kır üssü meclisinin üstleneceği fonksiyonların örgütlenmesinde iki biçimiyle var olduğumuz: Kır üssü şehirlerinde örgütlenmemiz doğrultusunda herhangi bir adımlar atılmamış olması. Kır üssündeki bölgelerde organların çok cılız oluşu politik ve örgütlenme açısından böyle bir organın yaratılmasının erken olacağı. Bundan sonra bu organın fonksiyonları diğer organlarla ilişkilerinin biçimlerinin geliştirilip açığa çıkartılması tartışmalarına devam

edilmesine. Bununla birlikte kır üssü yayın organı çıkartılmasına karar veriliyordu.

Bu arada M. arkadaşla S. arkadaşın arasında hepimizce hoş görülmeyen tartışma geçti. Henüz siyasal tartışmada kullanacağımız dilin ne olacağını tam olarak ortaya koymuş değiliz.

Gece tartışmaların havasından kurtularak eğlence tertipledik. Bu arada pandomim oynandı. Yattığımızda 24'ü geçiyordu. Tartışmalarda gerginleşen ilişkiler tamamen eski haline dönüşmüştü.

Gerilla Niteliğine Doğru

Gerilla grubuna kır üssü içinden her yöreden arkadaşlar olarak, pratik düzeyde tüm alanın siyasi ilişki-arazi bilgisinin biraraya getirilmesine çalışıldı. Her gerillanın bölgeyi avucunun içi gibi bilmesi gerekiyordu. Her gerilla bölgeyi tanıma-kavrama sürecinde aynı zamanda gerilla yeteneklerini-özelliklerini geliştirecekti. Bunun için gerilla birliği kır üssünün arazisini ve siyasal ilişkilerini tanımak için gezmeye başladı.

Gerilla birliği olarak düzenli Kalaşnikof silahlarımız, bel aletlerimiz (tabancalar), aynı ölçülerde sırt çantaları, yıldızlı şapkalarınız ve aynı tek tip araziye uygun elbiselerimizle halk içinde ilgi ile karşılanıyor, taraftarlarımızın gözü parlıyordu. Gerilla birliğinde yer alan her arkadaş da omuzlarında ağır yüklerin olduğunu hissediyor ama azimle, şevkle mücadeleye giriyordu....

Öncü grup, ana grup, orta grup olarak arazinin-siyasal ilişkilerin durumuna göre yürüyorduk. Denemek amacıyla gruplar arası telsiz konuşmaları yapıyorduk.

* * *

Gerilla grubu olarak güvenlik güçleriyle girilen çatışmalarda ve işkencede ve mahkemede nasıl bir tavır içinde olmamız gerektiği üzerine tartışık. Ortak düşüncemiz: "Bizden çok fazla güçlerle karşılaşırsak, pusuya düşersek kurtulmanın hiçbir olanağı olmasa bile direnilecek-çatışılacak ve bu, ölünceye kadar sürdürülecek, hiçbir koşulda teslim olunmayacaktı... İrade dışında sağ olarak ya da yaralı olarak ele geçirilirsek her türlü işkenceye baskıya karşı direnilecek, kesinlikle çözülmeyecektik. Ve mahkemeye çıkma durumu olursa, düşüncelerimiz savunulacaktı." Sonra yaşanan pratikte bu belirttiğimiz düşünceye uyarak, çatışmayı sürdürmenin kesinlikle ölüm olduğunu bilerek çatışmayı sürdüren ve devrim mücadelesinde yüreğimize -bilincimize yerleşerek gidenlerimiz oldu. Çatışma içinde

çıkış göremediği anda teslim olan arkadaşlarımız da oldu... Önceden hepimizin ortak düşüncesi olan ve her yerde savunduğumuz herşeye rağmen direniş düşüncesi sonraları kişilerin karşılaştığı somut anda kendi içinde köklü bir yeniden değerlendirmeye uğrayarak tavrını belirledi.

* * *

Kırsal üs bölgesinde yer alan şehir ve kasabadaki arkadaşlarımızı dağlarda uygun alanlara getirip, bizle birlikte geçici kamplarda kısa süreli olarak kalmalarını sağlayarak tartışıyorduk. Ülkenin içinde bulunduğu durum, hareketimizin dünü-bugünü ve yönelimi, izlenen politikalar, gerilla mücadelesi, kendi sorunları, vb. konuları tartışıyor ve üzerlerine düşen görevleri açığa çıkartmaya çalışıyorduk.

Şehirde oldukça gizli ve dar örgütlenmeler içinde, kendini sürekli sınırladığı bir yaşam içinde olan arkadaşlar, faşizmin terörünün her alanda devam ettiği bir zamanda dağda bizlerle —gerilla grubuyla— birlikte olunca; çay içip, yemek yiyip, ormanda, kayaların arasında uyku tulumu içinde yatınca, grup kurup silahlı devrimcinin sohbetlerinde yer alınca alabildiğine duygulanıyor, kimisinin gözleri doluyordu... Hele ayrılırken bir grup arkadaş şehirden gelenleri götürürken, bir grup gerilla da silahlarını tek elleriyle havaya kaldırıp uğurlama-selamlama atışları yapıyordu... Tarakalar duyuldukça -yankılandıkça hepimiz heyecandan titriyorduk... Sanki kendi iktidar alanımızdan-özgürlük adasından uğurlama yapıyorduk...

* * *

Bir yandan da gerilla grubu olarak sürekli biçimde ülkedeki ve dünyadaki gelişmeler, sosyalizm ve demokrasi, hareketimiz, içinde bulunduğumuz kır üssü-gerilla örgütlenmesinin sorunları ve çözüm arayışlarını tartışıyorduk. İşte bu tartışmalarda tutulmuş notlardan bir örnek:

...

Günümüz tartışmayla geçti. Tartışma sırasında aldığım notları, oluşturulan veya benim aklıma gelen sorunları vs. olduğu gibi aktarıyorum:

Tartışma konusu: Örgüt içi demokrasi.

Ortaya atılan sorular:

-Örgüt içerisinde, oluşturulup hayata geçirilecek demokrasi anlayışı kitlelere nasıl yansıtılacak?

-Demokratik-merkeziyetcilik ilkesi ile merkezi kararlara gerektiğinde-tartışmasız uyma ilkesi çatışır mı?

-Demokrasi, kaba eşitlikçi midir?

-(Demokrasi-Örgüt-Yöneticilik-Liderlik ve Demokrasi - Uzmanlaşma) Bu kısımları tartışırken Anarşist ya da Demokratizm baskısının ortaya çıkabilirliği.

-Bugün demokrasi uygulanabilir mi?

-Neden yukardan aşağıya örgütleniyoruz? Yukarıdan aşağıya örgütlenme ilkesi nedir? Seçim bu ilkeyle çelişebilir mi?

-Düşünceleri tartışmanın demokraside yeri nedir?

-Partide-askeri örgütlenmelerde-Demokratik kitle örgütlerinde vb. demokrasi uygulaması.

-Farklı dönemler, koşullar demokrasinin uygulanışını etkiler mi?

-Demokraside üst organların fonksiyonları?

-Örgüt içi seçim-illegalitenin zedelenmesi sorunu.

-THKP/C ile DY'dan farklı bir demokrasi anlayışı mı gelişiyor?

Tartışma içi notlar:

-Örgütün politikasını her noktada tartışabilmek ve karara bağlayabilmek sorunu.

-Örgütte kastlaşmayı nasıl engelleyebiliriz?

-Gücün, kişilerden organlara aktarılması gereği, kollektif yönetim anlayışı.

-Koşullar değiştikçe demokrasinin uygulanış biçimi de değişmeli midir? Örneğin, olağanüstü koşullar sayılabilecek devrimci savaş dönemindeki işleyiş tarzı ile iktidarın alınışındaki sonraki işleyiş farklı mı olacaktır?

-Kişileri bilfiil tanımak seçim için zorunlu bir önşart mıdır? Yoksa önemli olan o kişilerin savundukları düşünceler mi olmalıdır? Yani düşünceye mi oy vermeliyiz? Düşünceye (ve dolayısıyla onu savunan insana) oy vereceksek pratikte yeterlilik, deneyimlilik, görevin adamı olup olmamanın önemi yok mudur? (Aynı düşünceyi paylaşan iki kişiden birisi yöneticilik vasıflarını taşırken diğeri

yetersiz olabilir.)

-Yukardan aşağıya örgütlenme nedir? Partinin kuruluşunun yolunu ifade eden bir deyim midir? Yoksa, daha sonraki örgütlenmelerin de yukarıdan kurdurtulması olarak mı anlaşılmalıdır? Yani bu ikinci şıkkı, demokratik merkeziyetçilik ilkesindeki merkezi yapının ağır basması ile eş anlamlı şeklinde yorumlanabilir mi? Yoksa üst organların alt organları oluşturması (aksinin olmaması) anlamında mıdır?

-Örgüt-sınıf bağı, işleyişi nasıl sağlanacaktır? Sınıf örgütü (parti) üyeleri ile parti dışı unsurların düşüncelerinin, örgütün çeşitli politikalarının tesbitinde etkisi nasıl sağlanacaktır?

-Demokraside seçim mekanizması her derde deva bir ilaç mıdır?

- Kitle kuyrukçuluğu.. Legalizm... Demokratizm... Popülizm... nedir?

Yasama erki (karar alma) yürütme erki (pratik, yönetim) yargı erki (denetim)

Bu süreçlerin her birine demokrasinin uygulanışı nasıl olacak?

Yasama, karar alma kosunda belirli bir açıklık var kafalarda. Örneğin, birimin (GB, YSB vs.) oturup tartışması, karar alması konusunda pek itiraza gelmemekle birlikte organların seçimi konusu gündeme geldiğinde tıkanmalar oluyor. Bu, özellikle de bir üst organın seçimine alt organın etkisinin ne kadar olacağı konusunda ortaya çıkıyor.

Yürütme sorununda da tıkanmalar görülüyor. (Örnek bir sorun da birbirine 3-3,4-4 vs. gibi beraber durum ortaya çıkaran seçimde ne yapmalı? Sekreter, komutan vb. oyu çift mi sayılmalı vb.)

Yargı erki konusunda pek düşünce üretemiyoruz:

-Alt organlar üst organı seçmeli midir?

-Direniş komiteleri önermesinin Demokrasi-Devrimci hareket -Kitle ilişkisi açısından irdelenmesi.

-Demokrasi yalnızca seçim mi demektir? Seçimden başka işleyiş yolları olmaz mı? Ve yine parti örgütlenmesinde uygun gözüken seçim işleyişi (delege seçimi-genel kurul-MYK vb.) askeri örgütlenmelerde de aynen uygulanabilir mi? Ya da olmalı mı?

(...)

Bir Arkadaşın Notlarından

....

Sabah, -köylü ilişkimizin isteği üzerine- yer değiştirdik. Daha ağaçalu ve kapalı bir yere çekildik. Bu istek kimi arkadaşlarda sinirlenme, olumsuzluk belirten homurdanmalara neden oluyor.

Öğle yemeğinin gelişi gecikiyor. Tekrar tereddütler, kuşkular. Çocuk yemeği getirdi. Uzun bir müddettir bizi arıyormuş ve bir seferinde de geri dönmüş. Yemek de çok güzel.

Görüşmek istediklerimiz düğünden dönmemiş, istediğimiz ufak tefek şeyler alınmamış durumda. Sigarasızlık var.

Öğleden sonra iki arkadaş yüksek bir tepeye çıkıp etrafı inceledik Çevre olağanüstü güzel ve gerilla savaşına elverişli.

Saat 19.00 oldu. Gelen giden yok. Yola çıkma kararı veriyoruz. Bir müddet sonra bir obaya vardık. Biriyle görüşmek istiyoruz. Bir türlü kendimizi anlatamıyoruz. Davarı yayan biri paldır küldür kaçıyor. Kadın birilerinin kendilerini bize sattığını sanıyor. Ve zırt pırt,

-Bizi size satan mı oldu kardeş? diye sorup duruyor.

Bunlardan hayır yok. Laf anlamalarına pek olanak yok. Ayrılıyoruz. Biraz sonra bir arkadaş dağdan üç tane atlı askerin geldiğini dürbünle görüyor. İş karışmaya başlıyor.

Uygun bir tepeye çekildik. Akşam yakın. Çevremiz hep yayla. Sis bastırıyor.

Biraz sonra askerler gözüktü. (Yanlarına kadınları ve çocukları da almışlar)

Askerleri durdurduk. Uygun bir dille yollarını değiştirip çekip gitmelerini sağladık. Oldukça korkmuş durumdalar. Haklılar da korkmakta. Silah patlamadı. Köylüler şaşkın. Biz, yolumuza devam ediyoruz.

Bir müddet sonra gece ve sis iyice yoğunlaştı ve tekrar yol kaybettik. Sabaha kadar tepe in tepe çık, yol sor, yön kestir, yanıl ve hababam taban tep. Sabaha yakın oldukça uygunsuz bir yerde gündüzü geçirme kararı aldık. Yalnızca, gittiğimiz yönü genel hatlarıyla kestirebiliyoruz. Teorik olarak nerede olduğumuzu kestirebiliyoruz ama bunun dışında kesinlikle yoldan sapmış ve kaybolmuş durumdayız.

Operasyon ihtimali büyük, kaybolmuş durumdayız, çok göründük, yiyeceğimiz yok, yorgunuz...Velhasıl kelam sıkıntılı bir hal.

....

Gündüz iki arkadaş sivil giyinip keşif yaptılar Üç ekmekle döndüler. Şansımız yaver gitmiş ve şahsen tanıdığımız fakat köyüne hiç varamadığımız bir yeri çıkartabilmişler.

Akşam köye vardık ve misafir olduk. İlgi güzel, gece konuk olduğumuz köylü uzunca müddet bize rehberlik etti. Konuşa konuşa yol alıyoruz. (Köye girerken dünya kadar adama rastlamıştık.) Köyden kötü haber, muhbir çıkmayacağını belirtiyor köylüler. Belli bir yerden sonra köylü rehberlerimizi geri döndürdük. Yolun tarifini iyice öğrendik. Yola koyulduk. Bir müddet sonra (yaklaşık yarım saat yol aldıktan sonra) tam geri döndüğümüzü ve geriye dönmekte olduğumuzun farkına vardık.

Bir yerde yol kenarına oturup, yola devam edip etmemeyi tartıştık. Tartışma zaman zaman hoş olmayan bir hal aldı. Yol bulma konusunda güvensizlik oluşmuş halde. Sonunda boş bir mağarada kalmayı üç arkadaşın keşif yapmasını kararlaştırdık.

Keşifçiler de -biri de benim- bir kez tur atıp döndükten sonra son yanılma ihtimalinin olduğu sapağı takip edip bir genişçe yolu kestirdiler. Sabaha yakın geri döndük. Bulunduğumuz yolun aradığımız yol olup olmadığı konusunda net bir fikir yok (rehber arkadaş yolu bulduğumuz düşüncesinde).

Boş mağarada yatıp gündüzü geçirme kararı aldık. Canlar sıkkın.

.....

Hava yağıyor. Bir tencere patates haşlaması, bir demlik armut haşlaması, armut közleme ve çaydan oluşan günlük tayınımızı yiyoruz. Üst baş çamur. Yorgun ve huzursuz. Çokca köylüye görünüyoruz.

Saat 16'ya doğru yağış kesildi. Yollar hep çamur. Bu arada tesadüfen bir "ilişkinin" oğlu yayla dönüşü atla üzerimize vardı. Sigarasını bıraktı, sohbet ettik. Ayrılıp yola çıkma kararı verdik. (En uygununun bu olduğunu düşünüyoruz.)

Gündüz yol alıyoruz. Pek çok yaylacıya rastladık. Her biriyle konuşuyoruz. Hepsi de ilişkilerimizin olmadığı köylerin insanları. Tembihler yapıp yola devam ediyoruz.

Yolda bir iki sapakta şaşırma durumu ile karşılaşıyoruz. Yolu doğrulttuk nihayet!?

Tanıdık yolu şaşırmadan devam ettik.

Veee! Bu sefer de arkadaşların not bıraktığı uğramamız gereken bir evi -ki yanından geçmişiz- yirmi dakika kadar geçtikten sonra durduk ve geri döndük.

Velhasıl kalem üç günlük maceralık bir yolculuk kazasız belasız menzile vardı. Allaha şükürler olsun?!! Arkadaşların yanına vardık.

....

Dün gece boyunca, sabaha kadar usul usul yol yürüdük. Toplam yolumuz üç saat kadar fiili yürüme oldu. Yolculuğun başında uğradığımız bir köyde üç grup oluşturduk. Köyün tamamı anti-faşist ve demokrat nitelikli insanlardan oluşuyor. Geçmişte köy komitelerinin oluşturulduğu bir yer.

Bir grup arkadaş şanslı çıktı. Gittikleri evde TV var. "12 Eylül programını" izleme olanağı doğdu. Bunun pek matah olmadığı görüşündeler.

Bizim konuk olduğumuz evin sahibi de yaşlıca, çevreyi ve olan bitenleri kavrayan, devrimci mücadeleye yakın biri. Arkadaşların da

zaman zaman uğradıkları bir ev. Eve girer girmek MGK'nın büyük bir çerçeveletilmiş portresini görmemiz bizi şaşırttı. Sohbetin uygun yerinde konuyu açtık. "Şeytan hep gözümüzün önünde durdukça nefretimiz artar" diye gerekçe getiriyor. Ama biz daha çok bunun operasyonlarda paratoner olarak görüldüğü düşüncesindeyiz. Sonuçta kaldırılmasına, gereksizliğine ikna oldular.

Aslında posterin asılışı da çok ilginç, iki duvarın pekiştiği köşeye yakın bir noktada duvarın bir yüzünde MGK'nın posteri var. Hemen bitişik duvarda ise bir film afişi, Neşe Karaböcek'in bir filmi. Neşe Karaböcek bir kolunu MGK'ya doğru uzatmış, işaret ediyor ve afişte büyük harflerle filmin ismi: KUKLALAR! Bayağı güzel bir ince espri oluşmuş bilmeden.

Gündüzü ilişkimizin sürdüğü, canavar gibi bacılarımızın olduğu bir yerde geçiriyoruz.

Hepimizde bir vücut halsizliği, kırgınlığı var.

....

Sabah erkenden kalktık. Bir önceki gün tesbit ettiğimiz programımıza uygun olarak kadın-erkek ilişkileri ve evlilik konusundaki anlayışımızı somutlaştırdık. İçinde bulunduğumuz mücadele koşulları nedeniyle anlayış olarak tesbit ettiklerimizin hayata geçmesinin şartlarının bulunmaması ve bugünden yarına örgütlenmemizin gelişmesi, yeni birçok arkadaşın birliklerimize katılması olduğundan bu sorunun çözümlenmesi, bugünkü kapalı yaşantının gereklerine uygun biçimde yürütülmesi gerektiği, bu nedenle bu sorunun uzun vadeli eğitimle çözülebileceği sonuçlarına varabildik. Daha sonra H.G. Birliğinin kır üssünde A bölgesinde kışı geçireceği bölgelere dönüşün programını ve A bölgesinde yapılacak pratik eylemlerin program ve kalacak arkadaşların kalış sorunlarını karara bağladık. Akşam geriye dönüşe bağlıyoruz.

Bayramın ikinci akşamı olması dolayısıyla gittiğimiz evde kendiliğinden gelişen çok güzel bir eğlence ortaya çıktı. Mahalledeki hemen hemen herkesle, yaşlısıyla genciyle toplanıp coşkuyla

katıldığımız eğlencede, daha iki ay önce köpeklerin havlamasından, yoldan arabanın geçmesinden tedirgin olan halkın, endişesiz korkusuz halay çekebildiğini, sesini kısmadan konuşup türkü söyleyebildiğini yaşadık.

Açık faşizm koşullarında mücadelelerin bütün aşamalarında savaşırken halk kültür ve şenliğinin yaşatılabileceğini küçük biçimde de yaşayarak gördük.

Ayrılık sahnesi çok anlamlıydı. Beş dakika önce coşkuyla türkü söyleyen halkımızın ayrılacağımızı duymasıyla gözleri dolu dolu olmuş, birçoğu ne zaman gelecekseniz diye soruyor. Bir yaşlı amca ayrılık olacağını bilseydim gelmezdim diyordu. Böylesi bir hava içinde ayrıldık. Bu arada kalan arkadaşlarımız teselli kaynağı oldu.

G. Birliğinin sekiz üyesinin dönüşe başladığı bu gecede bir arkadaşın pratik eylemler için kalmak istememesinin kendisinde ve bu olumlu gecenin sonrasında yaratlığı olumsuzluğu gördük.

...

Bu gece bölgeyi terketmeyi düşünüyoruz. Bundan dolayı yolculuk boyunca gerekli ihtiyaçlarımızı hazırlatıyoruz. Akşam olunca yine şehirden gelecek arkadaşın gelmesiyle, bunun nedenlerini tartışırken şehirden (...) bölgesinde ihbar edilmemizden dolayı operasyon sürdürüldüğünü öğreniyoruz. Daha sonra şehirden daha ayrıntılı haber alıyor ve şehirden gelecek arkadaşımızın bir gece sonra geleceğini öğreniyoruz.

Bunun üzerine bulunduğumuz yörenin deşifre olması ve yarın akşamki yolumuzun kısaltılması için yolumuz üzerindeki bir başka köye geçiyoruz. Hava yağışlı. Gittiğimiz ev köyün ortasında ve çok dar. Gündüz evde kalıp kalmamayı tartışırken sonra sabaha karşı araziye çıkıyoruz. Bir iki saat sonra saat altıya doğru yağmur başlıyor. Gündüz yağmur nedeniyle yeterince dinlenemiyoruz. Bütün hepimizin kafasında gerek yaylalarda operasyonun olması gerekse çamur olması nedeniyle kamp yeri olarak kararlaştırdığımız yere varıp varamayacağı tartışması sürüyor. Şehirden gelen arkadaş geç

geliyor. Bundan dolayı saat ondan sonra yola çıkabiliyoruz. Yağmurla birlikte altı yedi saat sonra kamp yerine varıyoruz. Hava soğuk, bütün arkadaşlar üşüyor, yattığımız yerler ıslak. Yerin tulumlarımızı ıslatmaması, üşütmeyi önlemesi için gürgen dallarını kesip yere koyuyoruz, onların üstünde yatıyoruz. Akşama doğru yağmur kara dönüşüyor ve mevsimin ilk karını çiğniyoruz. Hava çok soğuk. Yolumuz üzerinde yaylaya uğruyoruz. Yayladaki amca gerek operasyonlar gerekse yayladaki genel durum hakkında bilgi veriyor. Yiyeceğimizi aldıktan sonra yolumuza devam ediyoruz. Hava açıldı, arada sırada sis olmasına rağmen rahat yürüyoruz. Bir ara yolu şaşırdık. Bu arada hedeflediğimiz kamp yerine gitmekten vazgeçerek bir önceki yerde kamp kuruyoruz.

....

Bu bölge yeni çalışmaya girdiğimiz bölge, çalışma yürüten YSB'den arkadaşları arıyoruz. Arkadaşların yakın zamanda bölgeye gelmediğini eski gelişlerinden dedikodular çıktığını öğreniyoruz. Bu arada, halktan, çok canlı bir amcayla tanışıyoruz. Bize yeni bir yol öğretiyor. Yaylaların eteğindeki ormanda kamp kuruyoruz. Havalar tekrar düzeliyor fakat gerek mevsimin değişmesi gerek yükseklerde olmamızdan soğuk gayet hissediliyor. Gündüz dinleniyor ve akşama doğru yaylaların boşalmasından erken yola çıkıyoruz. 5-6 saatlik rahat bir yolculuktan sonra eskiden, faaliyet yürüttüğümüz alana giriyoruz. Hepimizin morali yüksek, gayet neşeliyiz. Köye gelince yarınki yiyecek ihtiyacımızı ve YSB'li arkadaşları bulmak için ikiye ayrılıyor, köyün iki mezrasına hareket ediyoruz. Bu neşemiz evin kapısında ortadan kalkıyor. Evde YSB'li arkadaşlarımızın bir başka köyde ihbar edildiğini ve ihbar sonucu iki arkadaşımızın yakalandığını öğreniyoruz.

Üç kişi olarak gittikleri köyden eskiden solculuk yapan kişi tarafından ihbar edildiklerini, iki araba jandarma tarafından gündüz evde uyurken, çatışmadan yakalandığını öğrenmek hepimizin canını sıkıyor. YSB'den bir arkadaşın köylere yardım için ve araziyi öğrenmek için dışarda olması yakalanmamasını getiriyor. Yakalama

üzerine çeşitli yorumlar ve değerlendirmeler yapıyoruz.

Yeni dönemde kırsal örgütlenme içinde ilk defa yakalanma oluyor. 'Daha sonralarının neye varacağı açığa çıkmadı. Hepimiz ihbarcılığın önlenmesi, örgütlenmemize zarar vermesi nedeniyle ihbarcının cezalandırılmasını düşünüyoruz. Bunun için de istihbarat ve olayın tam olarak açığa çıkarılması için çalışmaya giriyoruz. İlişkilerimizin morali bozuk, yakalanma ve biçimi onları olumsuz etkilemiş. Bunun üzerine bu köyde bir gün daha kamp yapmayı düşünüyoruz.

....

Günümüzü broşürün tamamlanması ve serbest çalışmayla geçiriyoruz. Akşama köyden ayrılıp bir başka köye geçip broşürü basmayı ve arkadaşları bulmayı düşünüyoruz. Akşam ikmalimizi yapmak için erken saatlarde köye gidiyoruz. Yemek yiyeceğimiz eve gidip kısa sohbetten sonra sofraya oturacağımız sıra köye bir araba geldi. Beş dakika geçmeden gelenlerin jandarma olduğunu ve bizim evinde olduğumuz abiyi aradıklarını öğreniyoruz. Jandarma olduğunu öğrenince hepimiz hazır vaziyette bekliyoruz. Evin kadını çok rahat, "siz oturun yemeğinizi yiyin" diyor. Biraz sonra ev sahibi arkadaş jandarmaların yanına gidip geliyor ve bize on onbeş civarında olduklarını son barınakların bulunması ve bizlerin o köylere geçebilme olasılığı üzerine muhbirliği teşvik edici toplantı yapacağını belirtiyor. Biz yine farklı gelişmelere karşı evi terk ediyoruz. Araziye çıkıyoruz. Araziye çıktıktan sonra yakalanan arkadaşların köye yüzleştirilmeye getirilebileceğini, bunu öğrenip köye getirilmişlerse arkadaşları cuntanın elinden almayı düşünüyoruz. Daha sonra böyle bir olay olmadığını, saat 22.00'de jandarmaların gittiğini öğreniyoruz. Tekrar aynı eve gidip yemeğimizi yiyoruz. Saat 12.00'yi bulduğunda bu gece gitmekten vazgeçiyoruz. Köyün alt mahallesine gelip orada konaklıyoruz.

....

Hava çok güzel. Dağların doruklarında kar olmasına rağmen güneş ısıtıyor. Doğa sonbaharın bütün güzelliklerini sergiliyor. Bunun üzerine sabah kahvaltımızı yaptıktan sonra ormana çıkıyoruz. Hepimiz kendi eğitimi ile ilgili kitapları okuyoruz. Saat 15'ten sonra yola çıkıyoruz. Yüklerimiz ağır, bir de sıcak bindiriyor. Birkaç gündür yol yürümemizin hantallığını hissediyoruz. Hızlıca iki gecede geldiğimiz yolu bir gecede almayı düşünüyoruz. Gece saat 20.00'ye doğru mola verip kahvaltı yapıyor ve biraz dinleniyoruz. Gideceğimiz köye erkenden varıyoruz. İlk gittiğimiz evde yemek yiyip, haber alıp köyün üzerindeki ormana kamp kurmayı düşünüyoruz. Evde sıcaklığın etkisiyle hepimizde gevşeme olduğunu görüyor, köyün alt tarafında daha önce kaldığımız olmana bir gün geçirmek için çekiliyoruz.

(....)

....

Saat sekize kadar dinleniyoruz. Daha sonra serbest olarak kendi eğitimimizle ilgili kitapları okuyoruz. Öğle yemeğinden sonra iki arkadaş Y.S.B.'li arkadaşları aramaya gidiyor. Akşama belli bir yerde buluşarak yeni bir köye gitmeyi ve Y.S. Birliğinden iki arkadaşın bir başka tarafa broşür götürmesini kararlaştırıyoruz. Buluşmamız beklediğimizden daha kolay oluyor. Akşama doğru yeni kamp yerini buluyor ve havanın kararmasını bekliyoruz. Köye girişimizde beklediğmiz hem yeni ilişkilerle hem de daha önceden köylüleri ihbar etmiş biriyle konuşup bu tür yanlışlıklara bir daha düşmemesini sağlamak. İlk önce ihbarcı olarak nitelenen köyde ve çevrede sevilmeyen adamın evine gidiyoruz. Adam bizi gayet iyi(!) karşılıyor. Her davranışdan yağcı, çıkarını gördüğü zaman bir başkasını satmaktan çekinmeyecek birine benziyor. Olayı bir başka biçimiyle kendi açıyor. Tabii biz düşündüklerimizi ve neler olabileceğini ortaya koyunca pısıyor. İlk baştaki yapmacık samimiyeti ve canlılığı ortadan kalkıyor. İşin ilginci, alevilerin oruç ayındayız (Muharrem ayı) ve

geleneklere göre hiçbir canlıya bıçak vurmamaları gerekirken adam yaltaklığından bize horoz kesiyor. Hatırlatınca da (üstelik kendisi alevi) unuttuğunu, hatta hanımıyla çekiştiğini bildiriyordu. Diğer gittiğimiz evlerde bölgede herşeyiyle yeni olduğumuz ortaya çıkıyordu. Hatta bu gece bölgede kaybolan bir keçiyi bizlerin yemediğini ve yemeyeceğini, daha doğrusu bizlerin nasıl insanlar olduğumuzu anlatmakla geçti. Kamp yerimiz kötü. Yerler ıslak Hepimiz alttan üşüyoruz. Sabaha karşı hava bozuyor.

(....)

....

Sabah erkenden nöbetçiler çevrede sesler olduğunu, köylülerin ya davar kaybetmiş olup aradıklarını ya da bizleri görüp bizlere yönelditklerini söylüyor. Hepimiz uyanıyoruz. Henüz çantalarımızın toplanması bitmeden birkaç kişi "çevirin, aşağıdan kaçıyorlar koşun" diye bağırarak üzerimize geldiler. Üzerimize gelenleri teslim aldıktan sonra arkadan birçok insanın geldiğini ve hepsinin teslim alınmasıyla 10-15 civarında halktan adamın toparlanmasıyla amaçlarını öğreniyoruz. Bir kısmı, bizleri sabah odun toplamaya gelen bir kadının gördüğünü ve kaybolan malı yediğimizi söylediğini, bir kısmı da çevrede ayı dolaştığını, hayvanlara saldırdığını, bunun için ava çıktıklarını söylüyorlardı. Tabii bütün köyün bizlerden haberi olması nedeniyle köyü topluca görüp konuşup, ihbar etmemelerini söylemeyi düşünüyoruz. Yanımıza aldığımız köylülerle birlikte köye gidiyoruz. Tahmin ettiğimiz gibi köyün tümünün haberi olmuş. Gençlerden birisi devrimci sempatizanı olduğunu ve bizleri şapkalarımızdaki amblemlerden tanıdığını söylüyor. Köyde bütün gördüklerimiz, konuştuklarımız ihbar olmayacağını, fakat sabahleyin köyden bir traktör geçtiğini ve bizleri takip ettiğini, bizleri görmüş olduklarını onların ihbar(!) edebileceğini söylüyorlar. Gündüzün erken olması nedeniyle köyün öğretmeniyle de konuştuktan sonra (ilerici birisi) güvenlik açısından araziye çekiliyoruz. Giderken hepimiz izin sorun olacağını belirtiyor, fakat yerlerin ıslak olması nedeniyle iz vermeden

ilerleyemiyoruz. Köyden birkaç saat uzaklıkta meşelik bir dağa çekilip kamp kuruyoruz. Olası gelişmeleri düşünüyoruz. İhbar olması, olabileceği konusunda düşünceler ağır basıyor. Hızlıca ilişkilerimizin olduğu alana geçiyoruz. Yolda daha önce yeni komutan arkadaşı getirmek üzere giden arkadaşlarla ve komutan arkadaşla karşılaşıyoruz. Karşılaştığımız arkadaşlar yoldan bir pikap askerin geçtiğini belirtiyorlar. Havanın yağışlı ve yerlerin çamur olması nedeniyle epeyce yoruluyoruz. İlişkimizin olduğu köye gelince evde yemek yiyor, sabaha kadar dinleniyor ve konaklayacağımız alanlara doğru yol alıyoruz.

(....)

....

Konaklayacağımız yere vardığımızda sabah olmuştu. Kahvaltı yapıp yatmaya çalışırken nöbetçi arkadaşlardan birisi dışarda helikoptere benzer bir sesin duyulduğunu söylüyor. Ama hiçbirimiz önce ihtimal vermiyoruz. Bulunduğumuz yerin çam ormanı olması, havanın rüzgarlı ve yağışlı olması nedeniyle ormanda bu tür seslerin artabileceğini düşünüyoruz. Ve nöbetçi dışındaki bütün arkadaşlar yatıp uyuyor. Yatalı birkaç saat olmadan nöbetçiler hepimizi uyandırıp helikopterin dolaştığını belirtiyor. Saat 10.30. Toparlanıp çalılardan çıkıp ormana yöneliyoruz. Ormanda alıcıdan telsiz konuşmalarını dinliyoruz. Dün göründüğümüz köyden ihbar yediğimiz açık. Telsizler sürekli hepimizin girdiği dereyi hedef gösteriyor. Helikopterin dereye inip izlerimizi konrol ettiğini öğreniyoruz. Havanın sisli oluşu ve izlerimizin dere içinde kaybolması nedeniyle bize ulaşmak istemeleri başarısızlıkla sonuçlanıyor. Diğer bir yandan önümüzün kesilerek çember içinde kalmamız hesaplanıyor. Hakim sınıfların bu planlarını... sonra sisten yararlanarak yola koyuluyoruz. Yolumuza devam ederken arkadaşlar yollarda asker gördüğünü belirtiyor. Dikkatlice çekiliyoruz. Uzun ve yorucu yolculuğumuz kar yağışı altında sürüyor. Azığımız az, gideceğimiz köylerde de operasyonun olduğunu tahmin ediyoruz.

Onun için köye uğramamayı düşünüyoruz. Köyden geçip mezraya uğruyoruz. Köyden önceki gün 5 askeri (...) grubuyla köyü bastıklarını ve köyün üstünde (...) aradıklarını öğreniyoruz. Bunun üzerine gideceğimiz yakın köye gitmekten vazgeçip ormanda kalmayı kararlaştırıyoruz. Bütün riskine rağmen ateş yakıp kurunup yatıyoruz. Operasyona karşı naylon açamıyoruz. Sabah erken saatlerde yakın köyün yolundan askeri araçların geçtiğini duyuyorum. Alıcıdan telsiz konuşmasını dinliyoruz. Operasyonun yakın köyden başlayıp ters istikamete yöneldiğni ve operasyon dışında kaldığımızı öğreniyoruz. Akşama yakın köye gidip yemek yemeyi ve erzak alıp hızlıca ilişkilerimizin iyi olduğu, arazinin tanınıp bütün yönleriyle kullanabildiğimiz bölgeye geçmeyi amaçlıyoruz. Köye girdiğimizde bir gün önce askerlerin araziyi aradıklarını öğreniyoruz. Gerek gittiğimiz evlerdeki durum, gerekse yiyeceğimizin iyi olması moralimizi yükseltiyor. amaçladığımız yere varamıyoruz. Bir saatlik zaman yetmiyor.

(....)

.....

Hava güzel. Güneş mevsimine göre fazlasıyla ısıtıyor. Sohbet ederek yolumuza devam ediyoruz. Yolda karşılaştığımız köylüyle dört sigaralık tütünümüzü paylaşıyoruz. İki sigaralık tütünümüzü içince sigarasız kalıyoruz. Yolda uğradığımız ağılda öğle yemeğini yiyoruz. Ağılda temiz, yaşlı ve yaşının olgunluğuyla sohbet eden bir ana var. Bir iki saat yürüdükten sonra daha önce olumsuzluk gösteren bir köyden geçmek istemediğimizde vakit geçirmek için bir kenarda konaklıyoruz. Satranç oynuyoruz ve çantamızdaki azıktan bir düremeç yapıp yiyoruz. Yola çıktığımızda tanıdığımız siyasi olan bir arkadaşa rastlıyoruz. Onunla sohbet ederek köye gidiyoruz. Bakkaldan sigara ısmarlıyoruz. Köyün dışında beklerken tarladan dönen bir kadın eve davet ediyor. Gidip çay içiyor ve sigaranın gelmesini bekliyoruz. Hava kararıyor. Köyün kenarından geçerek bir

iki saat yürüdükten sonra arkadaşlarımızın olduğu köye varıyoruz. Arkadaşları bulup birlikte kalıyor ve işlerimizi planlıyoruz.

(.....)

.....

Köye giden arkadaş aldığı malzemelerle geldi. Gündüz yağmur yağıyor. Hava sisli bugün uçaklar gezmiyor. Biz de yağmurun dinmesini bekliyoruz. Akşam olduğunda şehire ısmarlanan malzemelerin alınmadığını öğrenince var olan malzemeleri katıra yükleyip kışın kamp yapmayı düşündüğümüz köye naklediyoruz. Eğlenceli bir yolculuk, katırın biri huylu, zorlandığı zaman çifte atıp yükleri yıkmaya çalışıyor, yıkamasa da yatıyor. Bizi epeyce yordu. Gece ay ışığı bir çıkıp bir kayboluyor. Hava güzel sayılır. Arkadan baktığımızda katırlarla birlikte birçok geçmiş deneyi düşünüyoruz. Yanımızda iki köylü arkadaş var. Katır yıkılınca yükleri onlar bağlıyor. İlerde gerekli olacak, bizlerin de öğrenmesi gerek, yoksa her zaman yanımıza yerel insanları götüremeyiz. Yolculuğun sonunda tekrar yağmura tutuluyoruz. Bizler ıslanmıyoruz ama bulgur, kurutulmuş biber, tarhana gibi yiyecekler biraz ıslanıyor. Gittiğimiz evin kadını nemli kalırsa yiyeceklerin bozulabileceğini belirtiyor. Bunun üzerine yiyecekleri torbalardan çıkartarak odaya seriyor ve kurutuyor. Yatıyoruz. Yorgun olduğumuzdan nöbeti evin genci tutuyor.

(.....)

.....

İki üç saat uyuduktan sonra uyanıyoruz. Kahvaltımızı yapıp yola koyuluyoruz. Uçaklar tekrar aramaya devam ediyor. Bir iki sefer saklanıyoruz. Yakın bir köyde oturup öğlen yemeğimizi yiyor ve sohbet ediyoruz. G.Birliğinin ihtiyacı olan kaşık, tabak ve tencere temin ederek yola devam ediyoruz. Hava kararırken gitmeyi planladığımız eve varıyoruz. Evde bir başka köylü misafir var. Bir

müddet biz üç arkadaş kendi aramızda, onlar da kendi aralarında sohbet ediyorlar. Daha sonra zorlamayla partiler, gelecek dönemdeki mücadele ve kendi aramızdaki (köylüler arasındaki) sorunların çözümü konusunda tartışıyoruz. Gözlemim evde üç genç ve iki yaşlı amca olmasına rağmen siyasal sohbet konusunda bizleri zorlamıyorlar. Aksine alışkanlık haline gelen yemek hazırlamayı, kendi sorunlarıyla uğraşmayı yeğliyorlar. Bizlerin gelişi sıradan bir misafir gibi karşılanıyor. Bunu aşmak gerekir. Düşüncem insanlarla onbeş günde bir, ayda bir görüşme ve görüştüğümüz zamanki kısa süre içinde düşündüklerimizi anlatma biçimindeki etki fazla bir şey kazandırmıyor. Köylerdeki sorunlarla içli dışlı olmak ve siyasal sohbet yapmadan ve düşündüklerimizi anlatmadan öte onların düşüncelerini ortaya döktürmenin ve ilgilendikleri sorunlarla uğraşmanın gerekliliği... Kısacası şimdiye kadar yaptığımız genel kitle çalışmasının, gelecekte amaçladığımız toplumdaki insan ilişkilerini, üretim ilişkilerine sıçratılması konusunda örnekler yaratmak şart. Yoksa bugün için bizlerin saygınlığı sürmesine rağmen kendi iç ilişkilerinde kavgalar ve yanlış eğilimler boy veriyor. Sonuçta bizimle olan ilişiklerine de yansıması kaçınılmaz.

(...)

.....

Ayrı kaldığımız günlerde faaliyetlerimiz hakkında birbirimizi bilgilendiriyoruz. G.Birliğinin kaldığı süre içinde gerek kendi içinde gerekse de üs içinde çıkan sorunları iletiyorlar. Üs içinde yeni örgütlenmelere adım atıldığı bildiriliyor. Üzerlerinde düşünüyorum. Daha sonra tartışacağım bazı yönler var. Günümüz genel sohbetlerle geçiyor. Ev sahibi tedirgin. Köyün üzerinden uçağın geçmesi üzerine satranç oynarken eşyalarımızı toplamamızı istiyor. Sakinleştiriyoruz. Doğal ki uçakların bu kadar gezisi bizim de kafamızı kurcalıyor. 13.oo haberlerinde üçüncü ordu direk örgütümüzü ve faaliyetimizi hedef alan bildiri yayınlıyor. Yayınlanan bildirinin içeriği yürüttüğümüz çalışma içinde halkın cunta tarafından gelecek saldırılara karşı tutturduğu savunma çizgisini (ellerinde silahları var, ekmek veriyoruz. İhbar edemeyiz siz de biliyorsunuz, öyleyse yakalayın, bizler dağ

başında silahsız insanlarız, korkuyoruz, onun için yardım etmek zorundayız. Siz de geliyorsunuz, size de yardım etmek zorundayız), açmaza almak, bu tür savunmanın cezadan kurtulmak için yeterli olmadığı, yardım edildiğinin bilinmesi, görüldüğü zaman söylenmemesi halinde bölgeden yani köyünden ve şehirden uzaklaştırılacağı (halkın deyimiyle sürüleceği) tehdidini taşıyor. Gece bir odayı boşaltarak gerek kış hazırlıkları gerekse de önümüzdeki sorunlar hakkında tartışıyoruz. Kış için muhtemel güçlü operasyonu da göz önüne alarak arazide uzun süreli halkla ilişkilerin kesilmiş şekilde yaşantı sergileyebileceğimiz iki barınak ve en az yirmi günlük yiyecek depolamayı kararlaştırıyoruz.

(...)

.....

Üç arkadaş olarak yiyecek getirmeden, ancak saat 10.00 dolaylarında barınak yerine geliyoruz, geldiğimizde burada kalan arkadaşların erken kalkarak kazı işine devam ettiklerini ve kahvaltı ederek barınağı bugün epeyce genişletiyoruz. Havanın soğuk olması, bazı araçlarımızın eksik olması çalışmanın verimliliğini düşürüyor.Daha önceden teorik olarak kar altında da barınak yapabiliriz düşüncesinin pratikte zor olduğu ortaya çıkıyor. Bunun yanında bir yandan da verimliliğimizi düşüren etkenin keşif uçağının uçması, sesinin geldiği (üzerimizden geçmese de) zaman çıkan toprağın ve kazılan yerin kamuflesiyle uğraşmamız. Köye gidip gelirken ve çevrede olası arazi araması ihtimaline karşılık iz bırakmamaya çalışıyoruz. Bölgede uçak araması diye uçurulan keşif uçaklarının ve helikopterlerin ikinci ordu, 8.Kolordu ve 3.Ordu'nun operasyon açıklamaları ve bildirileriyle bizleri aramaya yönelik olduğu somutlaşıyor.

(...)

.....

Sabah kahvaltımızı yaptıktan sonra erzakları yüklemeye giden

arkadaşları bekliyoruz.Arkadaşlar altı katırla mezraya geliyorlar. Bir katır da kaldığımız mezradan yüklüyoruz. Mezradaki bütün halk bizi ilgiyle izliyor. Hatta bazıları şakayla "göç ne tarafa" diye sesleniyor. Mezradakiler bizim barınak yaptığımızı ve yakın çevrede olduğumuzu biliyorlar. İlişkilerimizin iyi olduğu bu mezradakilerin somut olarak yerimizi bilmeyip, genel olarak bilmelerinde sakınca görmüyoruz. Ayrıca erzağımızın bittiği veya normal halk ilişkilerinde gezmeye başladığımızda ilk uğrayacağımız mezra burası. Kar yağıyor, sis var, daha önce olduğu gibi. Katır yüklemekten ve onları sürmekten hiçbirimiz anlamıyor. Yükleri götürürken beş kişi yedi katırı zor sürebiliyoruz. Altı saatte yükleri zor bela götürebiliyoruz. Üç dört defa yükleri deviriyoruz. Yüklemek problem oluyor. Barınağa vardığımızda hepimiz donmak üzereyiz. Katırları getirirken, katırların dağılması üzerine bazı arkadaşlar sinirleniyor. Bunun üzerine aramızda sert bağırışmalar oluyor. Bizim köyden erken gelmememiz üzerine iki arkadaş bizi aramaya yola çıkıyor. Daha sonra yolda buluşuyoruz. İki arkadaş akşam karanlığında katırları köye götürüyor. Eşyaların gelmesiyle barınakta düzensizlik artıyor.

(...)

.....

Sabah 5.30'da kalkıp kahvaltı yapıyoruz. Herkes yaklaşık 10-15 kg. arasındaki kuru fasulye, yağ, çay ve benzeri gıda maddelerini sırtına alarak gün ışımadan olası uçak ve helikopter keşfine karşı yola çıkıyoruz. Yükler ağır. Özellikle benimki ağır ve dengesiz. Bunun üzerine bir saat taşındıktan sonra fizik olarak daha güçlü bir arkadaşla yükleri değişiyoruz. İki-ikibuçuk saatte ancak barınağa varabiliyoruz. Köyde getiremediğimiz bir çuval unla birlikte birçok erzak yine kalıyor. Onları daha sonra almayı düşünüyoruz. Barınağa geldikten sonra uykusuz ve yorgun olduğumuzdan dinlenmeye çekiliyoruz. Diğer dört arkadaş yemek ve nöbet işleriyle uğraşıyor. Kalktığımızda barınakta yakın savunmayı tartışmayı ve barınakta günlük nöbet ve yemek işlerini planlamayı tartışıyoruz. Barınağa yönelik düşmanın saldırılarına karşı bir komutan, iki komutan

yardımcılığı altında üç grup şeklinde saldırıyı karşılamayı, her grubun kendine has mevzilerinin kazılması, çekileceğimiz alanın belirlenmesi ve ilk tavrımızın saldırının insiyatifini bozacak ateş üstünlüğü sağlama ve geriye çekilmenin şartlarını yaratarak uzun süreli askeri hesaplaşmaya girmemek olacağıdır. Ayrıca barınaktan ilk alınacak malzeme ve araçların gruplara dağıtılmasıdır. Ve ilk elde yakın çevrenin haritasının çıkartılarak çekilme ve saldırıların kodlanması, nöbetin barınak içinde toparlanmaya ve karşı koyuşa uygun zaman sağlayacak yerde tutulmasına, çatışma sırasında hiçbir silah-mermi bırakılmamasına ve çatışma sonuna kadar grup bütünlüğünün sağlanıp grup çatışmasının sürdürülmesine vb. karar verildi. Şu an barınakta on yedi kişiyiz. Varolan tüm arkadaşlar sayısal 6-8-6 biçiminde ve varolan silah, mermi, bomba tasnifi yapılarak gruplar oluşturuldu. Ve üç arkadaş eksiği ile nöbetler düzene koyuldu.

(...)

....

Akşam yemeğinden sonra kadın erkek ilişkileri üzerine çeşitli tartışmalar sürdürüldü. Bu bağlamda Y.S. Birliğinden D.arkadaşın evlilik sorunu, bu evlilik sorununun çözümü konusunda çeşitli düşünceler kondu. Tabii bu arada sorun düğün noktasında düğümlendi. Hepimiz düğünün bu bahara yapılmasında hemfikiriz. Yalnız düğünün nerede ve nasıl yapılacağı konusunda ilginç öneriler var. Fakat bu öneriler henüz bir biçime bağlanamadı. Köylülerin davet edilmesini düşünüyoruz. Kırsal alanda düğünle evlendireceğimiz ilk arkadaşımız olacak. Kararlaştırdığımız bir noktada evlenen iki arkadaşımız, günlüğün o günkü sayfalarının altına imza atacaklar. Bahara kadar yeni biçimler konusunda yeni düşünceler üretebiliriz.

Bu somut tartışmadan sonra yatmaya doğru cinselliğin bilimsel yanları tartışılıp konuşuluyordu. Bu arada bir arkadaş bayanların da rüyalarında erkek görebileceği düşüncesine karşı çıkışı, S. arkadaşın erkeklerin rüyada boşalmasına karşın bayanlarda herhangi bir sıvı geliyor mu? sorusuna benim de esprili olarak çağlayan geliyormuş, dikkat et boğulmayasın diye karşılık verişim gecenin en ilginç olaylarıydı.

.....

Evinde kaldığımız işçi sabah erken işe gidiyor. Gündüz eve gelen köylülerle sohbet ediyoruz. İşçiler de 12 Eylül öncesi Yeraltı Maden-İş'in çalışmasının olumlu izleri var. Cuntanın sendikayı kapatmasıyla sendikasız kalan işçiler ülkemizde tek sarı sendika olan Türk-İş'e girmek istemiyorlar. Fakat bugün başka da seçenekleri yok. Devrimci hareket olarak biz de henüz yeni dönemde işçi sınıfının örgütlenmesinin sorunlarını çözmüş değiliz. İçinde yaşadığımız yıl toplu sözleşme yılı. Fakat işçiler örgütlenme ve toplusözleşme haklarının kısıtlanmış olması nedeniyle yapılacak toplu sözleşmelerin işçilerin ekonomik-demokratik haklarına cevap verebilecek düzeyde olabileceğini düşünmüyorlar. Akşam yemeğinden sonra ilişkilerimizin iyi olduğu bir köye geçiyoruz. İki saatlik bir yürüyüşten sonra gittiğimiz köyde iyi karşılanıyoruz. Az da yürüsek kardan çoraplarımız ve pantolonlarımız ıslanıyor. Her gittiğimiz köyde bir saatimizi üzerimizi kurutmak alıyor. Evdeki arkadaşlarla sohbet edip saat 24'e doğru yatıyoruz.

(....)

.....

Akşam yattığımız evde kalıyoruz. Evdeki yaşlı işçi amca öğleye doğru işe gidiyor. Köyden gelen arkadaşlarla köyün sorunları ve çalışmalar üzerine tartışıyoruz. Köyden bir arkadaş köylere birkaç gün gidip kalarak devrimci çalışmaların ilerleme göstermesinin çok zor olduğunu belirtiyor. Ve çözüm olarak şekillendirdiği bir arkadaşın yerel bir insan gibi köye yerleşmesini öneriyordu. Sıkıntısını duyduğumuz bir sorun. Bu konu üzerinde epeyce tartışıyoruz. Bu akşam köyden gitme düşüncesinden vazgeçerek bir gün daha kalmaya karar veriyoruz. Akşam TV izliyoruz. Zeki Alasya ve Metin Akpınar'ın komedi filmine epeyce gülüyoruz. Daha sonra yatmak için başka bir eve gidiyoruz. Hava çok güzel gidiyor. Şubatta hava sıcaklığı 10-12 derece.

.....

Sabah 8'de kalkıp kahvaltı yapıp tekrar dinleniyoruz. Fakat gerek evin deşifre olması gerekse de olay üzerine alıcıdan aldığımız bilgiler nedeniyle pek uyuyamıyoruz. Kendi aramızda değerlendirmelerle ve misafir gelmediği zaman ev sahipleriyle sohbet ediyoruz. Ev sahibi amca, teyze ve çocuklar çok candan. O yaşına rağmen coşkulu ve kararlı. Birçok kez evini basmalarına ve işkenceye almalarına rağmen (hem de bizim bir arkadaşın konuşması üzerine) devrimci mücadele güvenleri hiç sarsılmamış. Akşam yemeğinden sonra bir başka eve geçiyoruz. Bu evde yine 12 Eylül sonrası içeriye alınmış ve bırakılmış bir halk ilişkimiz gece gelen genç arkadaşlarla sohbet ediyor. Ve geç saatte yatıyoruz.

Hareketteki Tartışmaların Etkisi

Gerilla grubu artık gerilla niteliği kazanmaya başlamıştı. Aramızda bir güven olmuştu. Bazen basit olumsuzluklar çıksa da güçlü bir bağ gelişiyordu aramızda. Bölgeyi hepimiz askeri ölçüde tanımış ve bilgi sahibi olmuştük. Artık bu alanda gerilla birliği eylem yapmaya yönelebilir, geri çekilebilir, saklanabilirdi. Gerilla birliği, siyasal birimlere dayanmadan da asgari olarak kitlesel ilişkiler içinde oluşabilirdi. Silahımızla yatıp kalkarak, eğitim yaparak, basit tedbirler içinde askeri yönümüz de gelişiyordu. Yeni gerilla özellikleri kazanıyorduk.

***

Mevsim kışa doğruydu. Tam da bu dönemler operasyonlar yoğun olarak sürdürüldü. Kışın bitimi baharın gelişi ve sonbaharın kışa dönüşü kırsal alanlarda operasyonların en çok yapıldığı dönemlerdir.(*)

Böyle bir anda bile bize hareketin genelindeki, tartışmalar ulaşıyor, önce kısa mektuplar-bilgiler biçiminde, sonra uzun uzun tartışma metinleri biçiminde. Hepimiz şok oluyoruz, birbirimize ne diyeceğimizi şaşırıyoruz. Bize ulaşan aslında tartışma değil, tartışma sonuçlarıydı... İçimi derin bir hüzün kapladı. Hiç olmayacak, hiç aklıma gelmeyecek bir gelişmeydi. Oysa bizim etkinliklerimiz yürürken diğer alanlarda da genel politikamız gereği çalışmalar yürütülecekti. Ama biz gerilla örgütlenmesi ve mücadelesi

(*)Doğa koşullarının değişim dönemleri, daha yeni duruma uyum sağlayamadan devrimcileri bu operasyonlarla yok etme amaçlanır. Kış gelirken soğuk-yağmur ve yaprak dökümü sonucu, arazide kalmak zorlaşıyor ve operasyon artıyor. Kışın bahara dönüşünde de artık kar eriyip yollar açılınca operasyon artıyor.

çabasındayken, diğer alandaki arkadaşlarımız sadece tartışmış (ve pratiğe önceden belirlendiği gibi) pratiğe müdahale etmemişti. Pratik içinde kırsal alanda bütün gövdemizle ortadaydık. Diğer alanlar ise dağınıklık, edilgenlik içindeydi.

Elbette insanların tüm yaşamları boyunca aynı politika içinde kalmaları beklenemezdi, ayrı düşünüp ayrı politikalara yönelebilirdi. Fakat doğru olmayan şuydu: bir devrimci yola çıkıyorken, nasıl tartışıp düşünceler politikalar oluşturuluyorsa, bu politikalardan vazgeçerken de tartışmasa bile, en azından birlikte tartıştığı ya da çıktığı arkadaşlara artık birlikte hareket etmeyeceğini bildirmesi gerekirdi. Oysa olayın gelişimi bence çok olumsuzdu. Bırak tartışmayı iletmeyi, bizim kırsal alanda yürüttüğümüz çalışmaya paralel diğer çalışmalara yönelinmemiş, pratiğe müdahale yapılmamış, bir gerilla mücadelesini oluşturmaya çalışırken, arkadaşlar sadece tartışmışlar, ayrışmışlar, ilişkilerini dağıtmışlardı. Bu nasıl yapılmıştı? Arkadaşlar nasıl ve neden daha tartışmayı başından bize iletmemişlerdi? Bu hangi anlayışa, hangi ilişkiye sığardı? Bizim için "Arkadaşlar operasyonda moralleri bozulur, zayiat verirler" düşüncesiyle haber iletmediklerini söylediler.

Şimdi ne olacaktı? Dağda sipsivri gerilla grupları olarak yalnız başımıza kalmıştık. Oysa asıl şimdi bizi arkadaşlar tam bir açmaza sokmuşlardı. İçimizde karmakarışık duygular vardı, canımız müthiş sıkılmıştı. Ne yemek yemek, ne uyumak ne de bir şey yapmak mümkündü. Ama bir mücadele içindeydik. Ve mücadele şimdi nasıl devam edecekti? Birdenbire kendimi o koca dağların, vadilerin içinde yapayalnız hissettim. Sanki üstümde hiçbir şey yoktu, çırılçıplaktım ve üşüyordum. Ürperdim. Günlerdir düşünmekten alnımda şişlikler oldu, gözümün biri kapandı. Dişlerimi sıkmaktan çenem ağrıyordu. Müthiş bir gerilim ve sıkıntı içerisindeydim...

İçinde bulunduğumuz ruh halini en kısa zamanda aşmalıydık. Bunun için de önce tartışmaları kendi içimizdeki gelişmeleri, kendi durumumuzu bütün yönleriyle gözden geçirmeliydik. Sonuçta bu

durumu aşacaktık. Hızla tartışmaya ve politik yönelim içinde olacağımızı saptamaya çalıştık. Bir yandan faşizmin terörü ve takip operasyonları devam ediyordu. Tartışmaları en demokratik ve her arkadaşın katıldığı biçimde yürütmeliydik. Bu koşullarda nasıl yapacaktık? Hareketin içindeki genel tartışmaları, kendi içinde bulunduğumuz somut, özgül durumu bütün ayrıntılarıyla kırsal alandaki tüm arkadaşlara yayarak bilgilendirmek ve bu yeni durumda her arkadaşın ne yapacağına kendisinin karar vermesini sağlamalıydık.

Tartışmaları doğrudan yaşayanların gelip bize aktarması iyi olacaktı. Tartışmalarda bulunanların tümünün düşüncelerini gelip anlatmalarını bekledik. O kadar insan içinden, bir kişi kalkıp geldi. Ve tartışmaları bütün boyutlarıyla bize aktararak, bizim ulaşacağımız düşüncelere kendisinin de uyacağını belirtti.

***

Tartışmalara ilk anda duyduğumuz tepkileri ve mücadeleyi herşeye rağmen sonuna kadar sürdüreceğimizi arkadaşlara iletmiştim. Zamanla ilk andaki duygusal tepkilerimizin yerini, tartışmalar aldı. Bu süreçde günler-aylar süren tartışmalar yapıyorduk. Tartışmaları bölgenin özelliğine göre bazen büyük sığınaklarda, bazen evlerde, bazen de açık arazide konuşma yaparak sürdürüyorduk.

O günlerde kırsal alanda en sivri güç olarak sadece biz vardık. Şehirlerde devrimcilerin göze batan bir etkinliği ve varlığı görülmüyordu. Biz gerilla grupları olarak hiç bir eylem yapmayıp öylece dursak bile başlıbaşına bir olay durumundaydık. Tüm güvenlik güçlerinin gözü üzerimizdeydi.

Aramızdaki tartışmalarda yeni düşünceler belirmeye başladı. Bu tartışmaları artık bir netliğe sıçratmak gerekiyordu. Pratiğin içinde tartışıyor olmamız, düşüncelerimizin hızla kendi içinde sistemleşmesini zorluyordu. Bundan böyle nasıl bir örgütlülük içinde

olacağımızı belirlememiz gerekiyordu. Gerilla grupları olarak mı kalacaktık, yoksa başka biçimler mi alacaktık?

***

Gerilla gruplarının dolaştığı alanlarda çok yoğun bir baskı ve terör yürütülüyordu. Oysa ülke genelinde aynı yoğunlukta baskı ve terör yoktu. Diğer büyük şehirlere gidip-gelen halktan insanlar baskının sadece kendi alanlarında olduğunu ve bunun önemli bir nedeninin de biz olduğumuzu söylüyorlardı.

***

Tartışmaları en özgür ve demokratik bir biçimde yürütebilmek için, çoğunluk-azınlık kararlarından öte, her arkadaşın varacağı sonuca göre, hareket etmekte özgür olduğunu belirttik. Her arkadaş üzerindeki malzemeyi kullanma hakkına sahipti. Ayrılacaksa malzemelerini götürebilir ya da başka arkadaşa devredebilirdi. Ama uygun olanı kırdan ayrılmak isteyenin malzemeleri kırda kalacak olana devretmesi olduğunu da kabul ettik.

Tartışmalarda Oluşan Düşünceler

Bizler, gerilla grubu olarak güçlü eylemlere yönelelim. Bu eylemleri yok olana kadar bile sürdürelim. Eylemlerimiz kısa sürede toplumsal bir hareketin gelişmesine yol açmasa da ilerisi için güçlü bir prestij bırakmış olur. Kırsal hareketin hemen sonuçlanması değil, uzayan bir direnişin de gelişmesi olanaklıydı. Kırsal alanda bugün yürütülecek eylemlerle, geneldeki dağınıklık da aşılabilirdi. Kırdan hareketi oluşturmayı da zorlamalıydık.

Bu görüş bir tepki, kırgınlık, çaresizlik ifadesi olarak görülüp eleştirildi.

***

Kırsal alanlarda varolan örgütlenmemiz ve gerilla mücadelesini hareketin içinde bulunduğu durumu ve politik gelişmeleri değerlendirerek devam ettirelim. Zamanla şehirle-toplumsal güçlerle bağımızı oluşturur güçlü toplumsal bir hareket olabiliriz.

Bu düşüncenin sonucunda dağlarda gerilla güçleri olarak toplumdan yalıtılmış biçimde yıllardır kendi kendimize kalma olasılığı bulunuyordu. Kırlardan tüm toplumsal güçlere nasıl politika sunacaktık?

***

Kırsal alandaki varlığımızı asgariye indirerek gücümüzü şehirlere taşıyarak şehirlerde gerilla savaşı yürütelim. Şehir gerilla mücadelesi ile toplumdaki durgunluğu aşabiliriz. Bu mücadele ile de kır-şehir bütünlüğünü sağlayarak mücadeleyi sürdürebiliriz.

Bu bakış gerilla mücadelesini teknik bir olaya indirgiyordu. Politik olarak şehir gerillasıyla dönemin sorunlarını aşabilir miydik? Yeniden sınıfsal mücadele zemininde kitlelerle bağ oluşturabilir miydik?

***

Hareketimiz devam ediyor, işte biz varız, kitle ilişkilerimiz var, gerilla gruplarımız var, şehirlerde dağınık da olsa arkadaşlarımız var, yurtdışında insanlarımız var. Bunlar harekettir. Mücadeleyi-savaşı sonuna kadar sürdürmeliyiz. Hem de bugün olduğu biçimiyle.

Bugünkü biçimiyle mücadelenin devam etmesi doğru değildir. Tüm örgütlenmeler dağıtılmalı, her arkadaş aralarında örgütsel bağ olmadan toplumsal kesimler içine girmelidir. Önce kitlelerin kendi günlük ekonomik-demokratik talepleri doğrultusunda yoğunlaşmasını sağlamak gereklidir. Bir dergi olmalıdır. Bu dergi legal olmalı. Ve herkes alabilmeli, bu dergideki siyasal bakışlar etrafında siyasal faaliyetler yürütülmelidir. Toplumsal mücadelenin yükselmesine göre de yeni örgütlenmeler bulunmalıdır.

***

12 Eylül sonrası hareketin genelinde yaşanan dağınıklık aşılamadı. Bunun sonucu cuntaya karşı olarak bir politika doğrultusunda mücadele yürütülemedi. Ve giderek sınıf mücadelesinin dışında bir güç durumuna gelerek toplumsal bir hareket olma niteliğimizi kaybettik. Tüm toparlanma-örgütlenme çabaları bu yaşanan süreci aşmaya yetmedi. Aynı politikaları savunduğumuzu-düşündüğümüzü söylerken pratiğe yöneldiğimizde, ortak düşünülmediği, içinde bulunduğumuz tartışmalarla açığa çıktı. Kısaca dönemin ideolojik -politik hattı açısından dağınıklık içindeyiz. Ve bugün ne yapılacağını açığa çıkartmak durumundayız.

Biz dağınıklık içindeyken yeni bir döneme girilmişti. Ve biz sınıf

mücadelesinin nesnel zemini dışındaydık. Dönemin ideolojik-politik hattını nasıl açığa çıkaracaktık: Sınıf mücadelesinin nesnelliği içinde yer alarak ve sınıf mücadelesinin somut sorunlarını çözerek ve dönemin tartışmalarını bu zeminle bütünlük içinde yürüterek oluşturabilirdik. Dönemin genel özelliklerini (demokrasi mücadelesini) tespit etmek, mücadelenin gelişmesi açısından yeterli olamazdı. Yapılması gereken, sınıf mücadelesinin genel yöneliminin ve mücadele perspektifini belirlemekle birlikte, her toplumsal kesime gerek bütünlük içinde somut politikalar önerebilmek, bunun araç ve gereç ve örgüt biçimlerini bularak, açığa çıkartmak, bu çözümlemelerin geçmiş ve gelecekle bütünlüğünü kurmak. Sosyalizm ve demokrasi anlayışımızı bu açılım içinde somutlamak gerekiyordu. İdeolojik-politik hattımızı sınıf mücadelesinin nesnel gelişimi içinde üretebilirdik. Öyleyse sınıf mücadelesinin canlı olduğu alanlara gitmemiz ve bu alanlarda somut sorunlar etrafında mücadeleye gitmemiz gerekiyordu. İdeolojik-politik hattımızın açığa çıkarılma süreci sınıf mücadelesi içinde toplumsal bir hareketle bunun örgütünü de oluşturma süreciydi. Peki nasıl yapılacaktı ve kimler yapacaktı? Dünya anlayışı çerçevesinde genel düşüncelerle, bugün üzerine, geçmiş ve gelecek üzerine, kısaca tüm konularda ve mücadelenin tüm gerekleri ve sorunları ve yönelimi üzerine ortak ya da birbirine yakın düşünen kişiler- bir siyasal çevre tarafından sınıf mücadelesinin en canlı alanlarına girerek, politikalar üreterek bir hareket olunabilirdi. İşçi sınıfı, gençlik ve aydınlar dönemin en canlı kesimiydi. Bu kesimler içinde yer alarak, sınıf mücadelesinin somut sorunları etrafında çözümler üreterek ve tartışmayı bu zeminde yürüterek dönemin sorunlarını aşabilirdik.

Kırsal alandaki gerilla örgütlenmesiyle bu politikaları çözemezdik. Gerilla grupları ülke genelinden çok sivri kalıyordu. Gerilla gruplarını geri çekerek, askeri karakterli siyasal ekiplerle kırsal alan çalışmasını yeniden düzenlemeliyiz. Kırsal bölgeler, yeni bir harekete yönelişimizde de çok yönlü destek oluşturabilirdi ve

hareketin gelişimi seyri içinde kır örgütlenmesi yeniden düzenlenmeli ve kır-şehir bütünlüğü sağlanmalıydı.

Yurtdışında sürdürülen tartışmalar sınıf mücadelesinin nesnelliğinden kopuk soyut akademik polemikler olarak gelişmektedir. Bu tartışmaların, sınıf mücadelesinden kopukluğu, bir sınırsızlık, soyutluk ortaya çıkarmakta ve tartışmalar nesnellikten uzaklaşmaktadır. Herkes çok şey söylese de yurtdışında benzer ya da aynı şeyleri yapmaktadır. Bizim sınıf mücadelesinin zemini üzerinde yürüteceğimiz mücadele, bu arkadaşları da somut politikaları tartışmaya çekebilirdi. Bizler tüm tartışmaları, sınıf mücadelesinin somut sorunları etrafında yürütmeye çalışacaktık. Böylece dönemin ideolojik-politik hattını, toplumsal bir hareketin oluşumu bütünlüğü içinde ortaya çıkarmış ve dağınıklığı bu yeni devrimci hareketin oluşumuyla gidermiş olacaktık.

Kırsal alanda yapılan tartışmalarda tutulan notlardan kısa bir bölüm aktarıyorum.

...

Kamp yaptığımız yer yazları kullanılan boş bir ağıl, yeri stratejik olarak pek iyi olmasa da uygun. Yağmurlar içeri aktığı için içi yaş. Arkadaşlar biz gelmeden önce kavak dallarıyla yerin yaşlığı ile bağlantıyı kesmişler, ortalığı düzenlemişler. Bugün bu kamp yerinde 22 kişiyiz. Yiyecek işlerimiz köylerden pişirilmiş ekmek olarak yemeğimizi de kendimiz yaparak düzenleniyor. Bu kadar kalabalığa yemek, çay vb. sorunların çözümü problem. Her gün iki kişi yemek nöbetine ayrılıyor. Suyun yakınlığı, soba ve ocak yakabilmemiz, havaların ısınması işimizi kolaylaştırıyor. Öğleden sonra oturup, önümüzdeki günlerde yaşantımızın ve çalışmaların ne ve nasıl olmasını kararlaştırıyoruz. Önümüzdeki on-onbeş günlük süreci, genel yönelimleri açığa çıkarma ve birlikte mi süreci aşacağımıza yoksa farklı farklı bölgelerde yaşayarak mı bu süreci geçireceğimizin

tartışılması ve hepimizin yaptığımız çalışmalarda paralellik taşımasını amaçlıyoruz.

(...)

Tartışma notlarının gelmesi ve toparlama komitesinin kendini feshetmesinin içimizde olumsuzluğa yol açtığı ve bunun iki eğilim biçiminde yürüyen önyargılı tartışmalara oturtulduğu açıkça gözleniyor. Birkaç arkadaş kendimizi G.B.S.B. ve faaliyet yürüttüğümüz alan kır üssü olarak görmediklerini, bunun da siyasal gerekçeleri olarak, hareketin bir parçası olan bizlerin hareketin üst örgütlenmesi şeklindeki organın kendini feshetmesiyle ülke çapındaki bütünlüğümüzün bozulduğu, bu nedenle '82 politik yönelimi doğrultusunda oluşturulan örgütlenmelerin ve çalışma programının özellikle '82 değerlendirmelerinin tartışıldığı günümüzde geçerli olamayacağı eğilimi ve ilk planda varolan örgütlenmeleri koruma değil de, ideolojik-politik hattımızın açığa çıkartılarak, sınıflar mücadelesi gelişimi içinde basitten karmaşığa örgütlenme anlayışı var.

Genel çoğunlukta ise, yurtdışında varılan noktadan tartışmalara girmek yerine, sürecin nasıl bir süreç olduğunu açığa çıkartıp bu süreçte neyi açığa çıkartacağımızı belirleyip, kendimizi ona göre tanımlayıp düzenleme ve varolan örgütlenmeleri, henüz gelecek dönemin ideolojik-politik yönelimlerini belirlemeden dağıtmamak, ülke içinin nesnel koşullarının gereği ve kırsal alanda birtakım ilişkilerin ayakta tutulmasının gereği olarak örgütlenmelerin biçimini bulup devam ettirmeye çalışmak ve bu süreci birlikte aşarak gelecek dönemin ideolojik -politik hattının açığa çıkartılmasını ve ona göre sınıflar mücadelesine giriş biçimi, araçları konusunda tartışmaya girmek. Eğer ayrılınacaksa da, bunun ideolojik-politik olarak ayrılığın ortaya çıkıncaya değin birlikteliğin sürdürülmesi olması gerektiği anlayışı var.

(...)

...

Hepimiz sırayla söz alarak gündemimizi belirledik. Bugüne nasıl geldik? Bugünki durumumuz ne? Önümüzdeki süreci nasıl görüyoruz? bağlamında düşünüşlerini ortaya koyuyor. H. arkadaş kendisinden başlayarak gelişme sürecini, bugüne gelinceye kadar kendisi ve hareket açısından değerlendirerek bugün gelinen noktanın kaynaklandığı yerin iç ilişkilerdeki çözülemeyen sorunlarda ve bunun sonucunda da politika üretemeyen insan durumunda kalınması olduğunu, bu süreç içerisinde tek tek insanlarda gördüğü yanlış yönleri de koyarak önümüzdeki süreci tartışma süreci olarak değerlendirdi. Doğal ki, bu anlayışa ve yönteme karşı çıkan arkadaşlar çoğunluğu teşkil ediyordu. Soru ve yeni açıklamalarla tartışma akşama kadar sürdü. Geceleri tartışmama kararı aldığımızdan ikili sohbetler biçiminde tartışmalar sürüyor. Dinlenen dinleniyordu. Ve ülkede yerel seçimler yapılıyordu.

(...)

.....

Yeni söz alan arkadaşlar ve genel eğilim önümüzdeki sürecin değerlendirilmesi olarak bir düşünce paralelliğine varmadan veya ideolojik-politik farklı anlayışlara dek uzanan ayrı düşünceleri savununcaya kadar birlikte tartışmamızı, olabilirse güvenlik, sağlıklı düşünmek vb. açısından birlikte hareket edebilmenin sağlanması gerektiği düşüncesinde. Ama artık şu bir gerçek; her ne kadar bir ayrışma veya farklı politik hattı savunuyor görünse de hareketimizin ideolojik-politik bütünlüğünün kaybolduğu ve daha önce tespit edilen ideolojik-politik hatta uygun örgütlenmelerin geçerliliğini yitirdiği ve oluşturduğumuz 13 Haziran G.Birliği örgütlenmesinin fonksiyonlarının anlamının ortadan kalktığı. Kabullenmede güçlük çekilse de, şimdi hepimiz bir DEVRİMCİ YOLCU devrimci olarak yeni bir hareket yaratma doğrultusunda önümüze görev koymak durumundayız. Ve

hepimiz üstümüze düşen yükün ağırlığını hissediyoruz. İçimizde farklı eğilimlerin tartışma noktalarıyla ve vermek M-İ farklı da olsa (...) gerilla birliğinin oluşturulmasında duyulan olumsuzlukla Y.S.B.'den bir kısım arkadaş varolan örgütlenmelerin hemen dağıtılması gibi tavra giriyorlar. Bundan dolayı esas önümüzde bu süreci nasıl değerlendiriyoruz, neyi nasıl arayacağımızı gündem maddesi olarak koyacağımızı, örgütlenmelerin gerekliliği veya gereksizliği konusunda çarpık biçimde soruna giriyoruz.

(...)

.....

Daha önceden toparlanma komitesindeki ve kır örgütlenmesinde en yetkili pozisyonda yer alan T. arkadaş geliyor. Arkadaş başından bu yana hareketin gelişimi ve nasıl bir örgütlenme anlayışı içinde olduğuna ve politik hattımızın nasıl belirlendiğine ilişkin kısa açıklamalarda bulunuyor. Bu açıklamalardan sonra sorunun bütün yönleriyle ve düşüncelerin bütünlükle konması açısından gündemin ikinci maddesiyle bütünleştirilerek düşünceler belirtiyor. Bu anlamda burjuva-siyasal güçlerin siyasal arenadaki konumu, toplumdaki özgürleşme, demokratikleşme eğiliminin ortaya çıkıp çıkmadığı, geçmiş politik-ideolojik hattımızın yanlışlığı veya eksikliği, bu politik hattın gereği örgütlenmelerin Türkiye sınıflar mücadelesinin istemlerine cevap verip vermediği ve önümüzdeki dönemin politik yönelimi, bu politik yönelime göre bütünlüğün bozulup hareketin yaratılmasının nasıl ve ne biçimde olacağına ilişkin düşünceler açıklanıyor. Bu düşünceler doğrultusunda ortak düşünen insanların birlikte hareket etmesi, düşündüklerini hayata geçirip sınayarak ideolojik-politik hattı netleştirmesi anlayışı ağırlık kazanıyor. Bu doğrultuda her arkadaş tek tek söz alıyor. Diğer arkadaşlar yanlış veya açmasını istedikleri noktada konuşan arkadaşın onayıyla soru sorarak veya gördüğü yanlışı belirterek söz aldığı bir biçimde tartışmalar sürüyor. Bugün ancak bir arkadaş düşüncelerini belirtebildi. Bu tartışmaların uzun bir süreyi alacağı sonucunu ortaya koyuyor.

(...)

.....

Her arkadaşın tek tek söz alarak düşüncelerini belirttiği veya bir takım arkadaşların düşüncelerinde paralellik gördüğü insanlarla aynı düşündüğünü belirterek, önümüzdeki dönemin nasıl değerlendirildiğine ilişkin ve bu tartışmalar doğrultusunda hareket edeceğine dair tartışmalar genel eğilimlerin belirlendiği ama herkesin açıkça ortaya koyduğu, verilerin eksik olması sonucu kesin, net, değişmez düşüncelere sahip olmadığı tartışmalar 23-24 günlük bir sürede tamamlandı. Ve bugün 82 broşürünün siyasal yönelimlerine göre ülkenin kırlarına yönelik örgütlenmelerin bir parçası olan Gerilla Birliği teorik olarak olmalı olmamalı tartışması sonuçlanıyor. Ve bugün saat 13.00'de yeni politik yönelime göre pratik dağılımı da sonuçlandırılıyor. 23-24 günlük tartışmaların sonuçları şöyle (genel eğilim olarak):

— '82 Broşürünün ideolojik-politik yönelimi eksik veya yetersiz ve bu broşürdeki politik yönelim hareketin bir parçası tarafından reddedilmiş, örgütlenme adımları atılmayarak bu güne gelinmiş.

— Bu anlamda önümüzdeki süreç ideolojik-politik hattın açığa çıkartılması ve görebildiğimiz kadarıyla politikalarımızın hayata geçirilmesi anlamında önümüzdeki süreç netleşme ve örgütlenme sürecidir.

— Bu süreç ideolojik ve politik hattın açığa çıkarılması için sadece tartışmalarla (akademik) yaşanmaması ki bu sürecin uzun bir süre olacağı, bu anlamda da süreç pratiğe müdahale ederek olduğu kadariyle sınıflar mücadelesi içinde hareket yaratma olarak değerlendiriliyor.

— Toplumsal dinamiklerin henüz eylemlilik düzeyinde kendini göstermediği 12 Eylül'den sonra oturtulan sistemin ve kitlelerdeki durumun sonucu toplumsal güçlerin kendiliğinden eylemliliğinde birkaç yıl içinde ortaya çıkmayacağı.

— Toplumda gerek '61 Anayasasının özgürlükleri içinde yaşamanın gerekse kısıtlanan her türlü ekonomik ve demokratik haklarının gereği özgürleşme-demokratikleşme talebinin olduğu. Fakat bu özgürleşme-demokratikleşme eğiliminin önümüzdeki özgül dönemin yönelimi olduğu. Sistemin anayasası, hukukuyla birlikte ele alındığında iktidar mücadelesiyle bağının kurulması gerektiği, yani ekonomik-demokratik mücadelenin siyasi mücadeleye (genelde demokrasi mücadelesine) bağlı biçimde ele alınması gerektiği.

—Bu anlamda da kendimizin tanımlanmasını, politik yönelimi belirleyerek toplumdaki istemlere sahip çıkmamız gerektiği. Toplumdaki istemlere sahip çıkarken kendimizi önümüzdeki özgül sürece göre şekilleme yip, genelde stratejimizle bağımızın kurulup iktidar mücadelelerini verecek bir biçimde baştan sistemle çatışmayı göze alacak, hesap edecek biçimde örgütlenme anlayışına sahip olmamız gerektiği.

—Önümüze sınıflar mücadelesinde politik bir güç olarak varolan bir hareket olmayı koymamızı, bunun da sınıflar mücadelesi içinde yer alarak ortaya çıkartabildiğimiz politikaları sunarak olabileceği.

—Siyasal arenadaki burjuva siyasal güçlerin DYP, SODEP, RP'nin toplumsal radikalleşmeyi sağlayamayacağı.

—Toplumsal dinamiklerin eylemlilik biçiminde göstermedikleri bu sürecin kendimizi tanımlamamız, bütünleşmemiz açısından avantaj teşkil ettiği.

—Örgütlenmelerimizin sınırlı da olsa toplumda bağının olduğu kırsal alanın ülkeye politika sunamama, köylülükte dönüşümün zor olması, ülkedeki çelişkilerin yansımasının zayıf olması, askeri hesaplaşmaya (imhaya) açık olması vb. gibi dezavantajlarına rağmen dört yıllık çalışmamızın kendimizin hareket etmesine toplumsal dinamiklerin yakalanması açısından, örgütlü olarak

sürecin yaşanmasına olanak tanıdığından kırsal alanın sıçrama tahtası rolünü yüklenecek avantaja sahip olduğuna ve bunun uzun süreli savaşın gerekleriyle bütünleştiğinde kırdaki ilişkilerimizin bir biçimde elde tutulması gerektiği.

—Önümüzde bir hareket olmayı ve bunun da '73'ler sonrası devrimci hareketin izlediği sınıflar mücadelesinin içinde onun gereklerine cevap vererek ideolojik-politik hattını açığa çıkartıp basitten karmaşığa eylemlilik ve örgütlenme yöntemine sahip olması gerektiği, fakat '80'dan sonra ülkedeki nesnel koşullar değerlendirildiğinde biçiminin farklı olduğu, subjektif konumumuzla da bütünleştiğinde (ideolojik-siyasi-kadrosal birikimin) önümüzdeki sürece, sisteme karakteristiği gereği başından temel örgütlenmeleri yaratma anlayışına sahip olarak bir şekilde sınıflar mücadelesine girme.

—Bu anlamda önüne çeşitli askeri eylemlilikleri de koyabilecek tarzda örgütlenmek gerektiği.

—Varlığımızın sadece kırda olması sebebiyle gerek hedef olarak göze batmamak, gerekse de siyasal çalışmaya daha fazla ağırlık vermek.

—Kırdaki diğer arkadaşlarla tartışmaların yapılması için farklı bölgelere çalışma için ayrılıyoruz. Biz altı arkadaşız. Ve A-B bölgelerinde çalışmaya gidiyoruz. İki arkadaş farklı düşünceleri savunuyor ve onun pratiğini örgütleyeceğini belirtmiş durumdalar. Bu nedenle iki arkadaşla diğer arkadaşlarla tartışmaları yaptıktan sonra ayrılacağız. Farklı düşünen üç arkadaş var.

—Önümüzdeki dönem özgürleşme-demokratikleşme dönemidir. Bu nedenle bu taleplere sahip çıkmalıyız.

(...)

Sabah yazın kullanılan bir ağıla gidiyoruz. Ağılda bizim için bırakılan soba, çay, şeker vb.malzemeler var. Hareketsizliğin verdiği hamlığın sonucu 4-5 saat yoldan sonra hepimiz kendimizi yorgun hissediyoruz. Kahvaltıdan sonra dinleniyoruz. Aramızda eskisi gibi canlı sohbetler olmuyor. Sanki birlikteliğimizin zorunluluğu bir yaşantı biçimi, oysa yıllardır veya bir yıla yakın herşeyiyle birlikte olmuş insanlarız. Akşam 18.00'e doğru yola çıkıyoruz. İki saatlik bir yoldan sonra bir köye gidip yemek yiyoruz ve dinleniyoruz. İki arkadaş uykusu olduğundan bizler sohbet ederken uyuyorlar. H. arkadaş uykusunda gördüğü rüyanın etkisiyle (jandarmaların barınağı sardığını görüyormuş daha sonra belirtti) küfrederek bağırıyor. Evdeki genç kızlar ilk önce şaşırıyor, daha sonra da bu olaya bolca gülüyorlar. Yanımıza bir günlük yiyecek aldıktan sonra 01.00'e doğru tekrar yola çıkıyoruz. Yağmur çiseliyor. Her taraf çamur. Yer yer kar var.

(...)

Karadeniz'in küçük bir kasabasındandı. Çok temizdi. Konuşurken yüzü kızarırdı. Çok doğal bir yapısı olan, kendini tümüyle devrime-mücadeleye adamıştı ve devrimciliği en yalın, en sade biçimiyle sürdürürdü. Kendinde tüm bu özellikleri cisimleştirirdi... Bir çatışmada güvenlik güçlerince katledildi. Cunta sonrası kırsal alana çıkmış, ölene kadar da başından çok ilginç ve her insanın tahammül edemeyeceği olaylar geçmişti....

Köyde bulunduğu bir gün güvenlik güçleri ani olarak baskın yapmışlar. O da köyden çıkamamış.. Tam yakalanacağı sıra caminin içine girerek kaybolmuş, askerler tüm aramalarına rağmen onu bulamamışlar. Güvenlik güçleri cami avlusuna kamp kurup, bir hafta süreyle köyde operasyonlarını sürdürmüşlerdi. Ama onu bir türlü bulamamışlardı. Güvenlik güçleri köyü boşaltıp gittiklerinde o ortaya çıkmıştı. Bir hayalet gibi. Gerçektende o ortaya çıktığında hayalet gibiydi... Zayıflamış, dili tutulmuş, konuşamıyordu. Üstü başı, pantolonu pislik içindeydi. Ayakta zor duruyordu. Uzun süre kendine tam olarak gelemedi. Kendine geldiğinde nerede saklandığını anlatmıştı. Camiye girip de çıkış yolu bulamayınca musalla taşında bulunan tabutun içine girip uzanmış, kapağı da acele üstüne kapatmış, sonra askerler her yeri aramışlar ama tabuta bakmayı bir türlü akıl edememişler. Askerler onu bulamayınca camiye kamp kurmuş, tam bir hafta orada kalmıştı. O bir türlü dışarı çıkma fırsatı bulamamış. Çünkü askerler köye operasyona çıkınca, camideki eşyalarının ve benzeri araçlarının yanına nöbetçi bırakıyorlardı. Aç-susuz, hareketsiz, büyük-küçük tuvaletini yapamadan her an bulunma-yakalanma tehlikesi içinde üstüne-altına işeyerek kokusunun duyulma korkusunun içinde geçen günler. Sıradan her insanın da yapamayacağı olaya o dayanmıştı...

Yüzü kızararak, sigara içmeyenlere takılır, espri yapardı. "Sigara içmeyenler askeri gördüğünde iyi kaçabilmek için içmiyorlar. Sigara içmeyenler kaçarken hızlı kaçmayı düşünürler, sigara içenler, tiryakiler kaçma yerine mevzilenip ölene kadar çatışmayı göze alanlardır" diyerek kendince kızararak gülerdi... "Cunta sonrası koşullarda devrimciliğin gereklerini yerine getirerek mücadele ettin mi, altı aydan fazla yaşayamazsın" derdi. Gerçi o altı aydan fazla yaşadı. Ama sonunda bir çatışma içinde polis, komando, özel tim, köpekler ve helikopterlere karşı direndi. Uzun süre çatıştı. Ama çok büyük güçleri yararken vuruldu. Öldü....

***

Kıra yeni çıkmıştı, boyu 1.80 civarındaydı. Uzun boylu sayılırdı. Boyuna göre de şişmandı. O kıra çıktığı yerden diğer arkadaşlarıyla buluşmak için uzun bir yürüyüşe başladı. Kırda ilk kez bulunuyordu. Varacağı yere kadar pantolonunu üç kez daraltti. Kilosu normale indi. Ayağı yarıldı. Ve acı içinde yürüdü. Geceleri yürüdü. Bazen derelerde yıkandılar, bazen de saklandılar. Arkadaşları ona "Hoca" diyorlardı. Hoca bir ara yurtdışına gitmiş, sonra kırdaki arkadaşlarla birlikte mücadele etmek için geri dönmüştü. Tüm bilgi ve becerisini aktarabilmek, yararlı olabilmek için olağanüstü bir çaba içindeydi. Mücadeleyi en iyi biçimde geliştirmek, sürdürmek için her şeyi en güzel-olumlu biçimde yapmaya çalışıyordu. Karşısındakini ikna etmek için saatlerce tartışırdı. Hoca evliydi, karısını çok seviyordu. Ama ondan çok uzun süredir ayrıydı. Aklından hiç çıkmadığı belliydi. Ama arkadaşlarının tümü onun evli olduğunu bilmiyordu. Birkaç kez gizlice kıra uygun yerlere getirip görüşmeyi düşünmüş olmalıydı. Ama açıkça bunu söyleyememişti. Zor koşullarda umut dolu bir insandı....

Aramızda iç tartışmalar çıktığında, coşkuyla tartışmaya başlamış, kendini aşmaya, yeni düşünceler üretmeye yönelmişti. Diğer

alanlardaki arkadaşlarla tartışmayı yürütmeyi, sorunlara karşı ortak düşünceler üretmeyi gönüllü olarak üstlenmişti. Sonuçta da kırsal alanda arkadaşlarla tartışmayı yürütürken, bir ihbar sonucu uğradığı baskında çok fazla sayıdaki güvenlik güçlerine karşı savaşırken kendisi gibi kararlı, inançlı bir başka devrimciyle birlikte öldü. Öldüklerini duyduğumuzda acısını günlerce içimizde taşıdık. Hâlâ da taşıyoruz.

Onunla yaptığımız her sohbet sonunda kendini aşmaya, tüm arkadaşlara yardımcı olmaya yönelik davranışlar, çabalar görürdük....

Cuntanın saldırılarını bütün alanlara yaydığı ilk dönemlerinde daha yoğun askeri operasyonların kendi bulunduğu alanlara ulaşmayan bir birimdeki arkadaşlar baharla birlikte yoğun operasyonlarla karşılaşacaklarını biliyorlar. Aralarında yaptıkları tartışmalarda ne yapacakları konusunda değişik düşüncelere varıyorlar. Özellikle biri hareketin artık dağıldığı, bölgedeki insanların devrimci mücadelesini omuzlayabilecek olgunlukta-güçte olmadıklarını, onun için artık mücadele içinde kalamayacağını belirtiyor. Bir kısım arkadaşlar da, bölgeye yeterince güvenmediklerini operasyon koşullarında bölgede kalmanın sakıncalı olacağını düşünüp, bölgeden çekilelim, hiç değilse bölgede baskı az olur. Bu bölgeyi sonradan yine örgütlemeye çalışırız, sonucuna varıp birlikte bölgeyi terkediyorlar. Şehirlere gidiyorlar. Sonradan bu arkadaşların bir kısmıyla bağ kurduk. Ve geri gelip tekrar kırsal alan mücadelesine katıldılar. Bazıları ise tekrar geri gelmedi.

***

Şimdi anlatacağım olayın benzerinin değişik birkaç bölgede daha olduğunu somut olarak biliyorum.

Sabaha karşı yürüyüşlerinde beş-altı kişilik bir grup arkadaş güvenlik güçlerine denk geliyor. Çatışma içinde arkadaşlar çekiliyor. Çekilirken bir arkadaş yaralanıyor. Olay yerinden uzaklaşınca grup

toplanıp yaralı arkadaşa bakıyorlar. Sonra da bir taraftarın yanına, evine gidiyorlar. Yaralı arkadaşı şehre, hastaneye götürmeyi teklif ediyorlar. Yaralı arkadaş hastaneye gitmeyi kesinlikle kabul etmiyor. Hastaneye gitmek onun için kurtulmak, yaşamak demek, ama aynı zamanda da güvenlik güçlerine de teslim olmak demek. Güvenlik güçlerinin eline geçmek ise azgın-aşağılık işkencelere maruz kalmak ve sorgulanmak demektir. Böyle bir işkence-sorgu içinde ise sonuç ne olacak önceden bütünüyle bilinmez. Yaralı arkadaş hastaneye gidip yaşama yerine, yaşamayıp da poliste işkenceli sorgulanmak yerine, bu sorguda arkadaşlarını zor durumda bırakmak, ifade olasılığı yerine bile bile hastaneye gitmeyi kabul etmeyip, arkadaşlarını korumak istemiş... Arkadaşlarının tüm ikna çabalarına rağmen, yaralı arkadaş, kendisini ormanda yakından görülmeyecek uygun bir yere bırakmalarını ve arkadaşlarının vakit geçirmeden uzaklaşmalarını gece de gelip kendine bakmalarını istiyor. Sonuçta yaralı arkadaş ormanda uygun bir yere bırakılıyor. Ve uzaklaşılıyor. Gece tekrar arkadaşın yanına geldiklerinde o çoktan ölmüş. O arkadaş teslim olmamak için, arkadaşlarını koruyabilmek için yaşamını feda etmişti... Arkadaşım bütün canlılığı ile gözümün önünde duruyor, hiç kaybolmayacak, hiç ölmeyecek...

İKİNCİ BÖLÜM

KIR-ŞEHİR MÜCADELESİNİN BÜTÜNLÜĞÜNÜN ÖNEMİ ÜZERİNE

Kırsal alandan hızla bir şehire göç yaşanmaktadır. Ülke içinde şehir nüfusu ve şehirler ağırlıklı bir görünüm kazanmaktadır. Kapitalizmin çarpık da olsa gelişimi, kırların sürekli şehirlere akmasına neden olmaktadır. Kırlar ülke genelinde politikadaki ağırlığını eskiye oranla kaybetmektedir. Kırsal alan mücadelesinde bu gelişmeye önem vermek gerekmektedir.

Kırlardaki erime devam etse de kırların devrim içindeki anlamını yoketmez ve B.D.S.S. içinde kır-şehir bütünlüğü anlayışı koyulmak zorundadır.

Kırlardan şehirlere göçün sonucu, kırlardaki ve şehirlerdeki mücadelenin ve tüm gelişmelerin karşılıklı olarak birbirini etkilemesinin doğal bağları-kanalları kendiliğinden oluşmaktadır. Şehirlerdeki tüm gelişmeler gecekondu halkı tarafından kırlara yansıtılmaktadır. Kırlardaki her gelişme de yoğun baskı-sansür dönemlerinde bile efsane halinde şehirlere aynı yolla yansımaktadır.

Politik mücadelenin gelişme ağırlığı-zemini şehirlere kayınıştır. Kır ancak kır-şehir bütünlüğü içinde gerçek anlamını bulmaktadır. Tek başına kıra dayanarak mücadele yürütmek, o mücadelenin baştan sınırlılığını getirir.

Kırlardaki mücadeleyi iktidar yok edemez ama yoğun baskı, terör yoluyla dağlara hapsedebilir. Dağdaki mücadele tek başına düşünülünce, toplumdan yalıtılma tehlikesi taşıyor. Gerilla mücadelesiyle toplumsal güçlerin bağı oluşmadığı zaman, gerilla mücadelesi ağırlıkla güvenlik güçleriyle süren bir askeri

çatışma-hesaplaşma biçimini alır. Bu çatışmalarda dağlarda, sınırlı alanlarda etki oluşturulabilir. Dağlarda gerillanın tecrit edilmiş varlığı, sol çevrelerin ve sınırlı toplumsal kesimlerin gözünde-gönlünde gizemli bir umut olarak kalır. Gerillanın bu durumda uzun yıllar varlığı, sınıf mücadelesini etkileyip, yönlendirmedikten sonra fazla bir anlam taşımıyor.

Kısaca, kır mücadelesini baştan itibaren tek başına temel alarak bir devrimci hareketin ülkemizde başarıya ulaşabilme olasılığı pek görünmüyor. Ancak BDSS'nin gelişimi içinde dönem dönem kırlar bir öneme sahip olabilir, ağırlık kazanabilir. Mücadelenin geliştiği aşamalarda kırlarda geniş kurtarılmış alanlar-halk iktidarı oluşabilir. Bu gelişmeleri de kır-şehir bütünlüğü içinde değerlendirmek gerekir.

Bu anlattıklarımızın "halk savaşı" formülasyonuna ne kadar uyup uymadığı tartışması bence fazla bir anlam taşımıyor. Mücadeleyi katı formüller içine sığdırmaya-uydurmaya çalışmak gerçekte mücadeleyi engellemektir.

Kuşkusuz devrimci mücadelenin gelişimi, sınıf mücadelesinin en canlı olduğu alanlarda olacaktır. Bu alanlar da genel olarak şehirlerdir. Şehirlerde yükselen hareket, ülke genelinde BDSS perspektifi ile mücadele ve örgütlenmeyi yürütmezse, şehirlerdeki mücadelenin değişen politik koşullarda hüsranla sonuçlanması ve şehirlerde boğulması olasılığı fazladır.

Devrimci hareketler genellikle sınıf mücadelesinin kendini dayattığı alanlara müdahale etme anlayışı taşımaktadır. Bunun sonucu olarak kırlar da ikinci-tali plana itilmektedir. Böyle olunca da hareketin bütün ağırlığı ve örgütlenmesi şehirlerde yoğunlaşmaktadır. Kırlar ise sınıf mücadelesinin dayatması olarak gündeme gelmediği sürece gözönüne alınmamaktadır. Ne zaman ki politik koşullarda köklü değişimler yaşanır, o zaman kırlar düşünülmeye başlanır. Fakat o zaman da geç kalınmış olur. Oysa devrim mücadelesini başarmak ve mücadelede kesintiye uğramak istemeyen hareketler, mücadeleye ve örgütlenmeye daha geniş olasılıkları, değişimleri hesap ederek bak-

mak zorundadır. Pratik olarak sınıf mücadelesi dayatmamış da olsa devrimci hareketlerin, BDSS perspektifi ve olası politik gelişmeleri düşünerek kır olayına yaklaşması gereklidir.Devrimci hareketlerin sınıf mücadelesinin canlı olduğu alanlarda gösterdiği çaba kadar olmasa da ülke genelindeki devrim perspektifi ve değerlendirilmeleri ışığında o an için zorunlu olmayan alanlarda da çaba göstermesi gerekir.

Bir devrimci hareket kırsal alanlara nereden olursa olsun gireyim-çalışayım anlayışında olmaz. Çok genel düzeyde de olsa ülke genelinde BDSS'nin şehir ve kır bütünlüğü içinde bir silüet-perspektifini ortaya çıkarmak durumundadır. Bu BDSS perspektifi ile birlikte sınıf mücadelesinin somut gelişimine göre kırsal alanlarda nasıl ve nereden başlamak gerektiğini saptamak gereklidir.

Kır ve şehir örgütlenmesinin bütünlüğü oluşturulduğunda, mücadelenin gelişimini engellemek pek olanaklı değildir. Uzun soluklu bir mücadeleyi amaçlayanlar baştan bu iki alanın bütünlüğünü oluşturmayı önüne koymalıdır. Hayat dayattığında değil, dayatmadan bu çalışmaların oluşması gerekir. Hayat dayattığında bu örgütlenmeler kurulmaya ya da bütünlüğü sağlanmaya çalışıldığında genellikle başarılamaz ve büyük kayıplarla karşılaşılır.

Bir devrimci hareket ya da bunu oluşturmaya soyunanlar, hiç bir çalışmayı küçümsememeli, ihmal etmemeli, sonraya ertelemmeli, karşılaştığı başarısızlıklar sonrası geri çekilmemeli, aksine çalışmaya devam etmelidir.

Genellikle devrimci hareketlerde sınıf mücadelesinin canlı olduğu alanlarda örgütlenme ve mücadeleye sürekli ağırlık verilir. Ve kadrolar sürekli bu alanlara aktarılır. Kadroların kafasını güncel sorunları aşma, çözme olayı doldurur. Bir adım ötesini düşünemez olurlar. Güncel pratiğin sorunları dururken, geleceğe ilişkin kıra yönelik çalışmalar lüks ya da acelesi yok diye görülür. Aslında bu

anlayış aynı zamanda kır mücadelesini küçümseyen bir bakışa sahiptir. "Gerektiğinde kıra kadro gönderir, gerilla mücadelesini örgütleriz" gibi sığ bir bakışa tekabül eder bu anlayış. Baştan ön çalışmaları, kitle tabanı, kır mücadelesi bilgisi, becerisi olmadan, gerektiğinde yapılan müdahale genellikle başarılı olamaz. Bu anlayış kır mücadelesini bazı insanların dağa çıkıvermesi olarak görmektedir. Oysa dağa 5-10 adam çıkmasıyla kır mücadelesi gerçekleşmez. Üstelik bu 5-10 adam dağda değil mücadeleyi, yaşamasını bile beceremez.

Kır mücadelesine önem verilmemesinin bir nedeni de BDSS'yi ülke somutunda ele alıp düşünememe, devrimci mücadeleye genel ve somut bir perspektiften bakılamamasıdır.

Kır örgütlenmesinin geliştirilemediği durumlarda şehir örgütlenmesi genel olarak yetersiz kalacak ve mücadelenin ağırlığını her dönem taşıyamayacaktır. Örgütlenme tek ayak üzerinde kalmış gibidir. Öyle ki, demokratik örgütlenme ve mücadele zemininin yok edildiği, devlet terörünün yaygınlaştığı, hareketin darbeler yediği dönemlerde şehir örgütlenmeleri ve mücadelesi en azından geçici olarak gerilemektedir. Şehir ve kır bütünselliği sağlanabilmiş olsa, hareket-örgüt yapılanmasını yeni koşullara göre daha kolay dönüştürebilir. Böylesi durumlarda kır mücadelesi ağırlık kazanarak, şehirlerdeki mücadelenin soluklanmasına ve yeniden gelişmesine yol açabilir.

Kırın Bazı Özellikleri

Kırsal alanlarda sınıf mücadelesinin politik etkileri şehirlere göre daha geç ortaya çıkmaktadır. Kırlar, şehirlere göre siyasallaşmada geriden gelmektedir. Şehirlerdeki ani-hızlı politik gelişmelerin kırlarda gerçekleşmesi mümkün değildir. Kırlara politik gelişmeler bire bir hemen yansımaz, biraz gecikerek yansır. Kırlarda, sınıfsal örgütlenmelerin-demokratik kurum ve kuruluşların, kültürel -sosyal-politik örgütlenmelerin ve etkinliklerin azlığı-yokluğu, iletişim araçlarının etkisinin sınırlı oluşu, halkın bilgi-bilinç-kültür düzeyinin farklılığı, yerleşimin dağınıklığı ve seyrekliği sonucu kırda politik etkileşim ve değişimler geç yansır. Böylece kır halkı geç politik tavır alır.

Şehirlerde sınıf mücadelesinin yoğunlaşmış olmasının sonucu, politik örgütlenmeler, çatışmalar, ekonomik-demokratik örgütlenme ve mücadeleler, sosyal-kültürel canlılıklar ortaya çıkmış, ortak mücadeleler, ortak tepkiler-tavır alışlar gündeme gelmiştir. Şehirler hızla politik değişim-tavır alışlar içinde olabilir. Ama kırlar sınıf mücadelesinin çeşitli biçimlerde yoğunlaştığı yerler değildir. Toplu örgütlenme, tavır alma olanakları zayıftır. Bilinç ve örgütlenme düzeyi geridir.

Kırlarda yaşayan halk sosyal-kültürel-siyasal olarak geleneklerine bağlıdır. Gelenekler yaşamın tümünde etkindir. Geleneksel aşiret ve aile yapısı çoğu zaman politik bakışı belirler.

Kırlardaki siyasallaşma nasıl yavaş olursa, geneldeki siyasal değişimlerin yansıması da yavaş olur. Ülke genelinde yeni siyasal atmosfer kırları etkilese de, eski siyasallık uzun süre varlığını devam ettirir. Bu ara dönemde kırlardan faydalanılabilir. Faşizmin, şehirlerdeki politik atmosferi psikolojiyi doğrudan etkilediği

koşullarda, bu etki kıra doğrudan ve aynı ölçüde yansımamıştır. Geçmişteki olumlu, anti-faşist siyasallığı uzun süre devam etmiştir. Bu dönemde yaygın bir çalışma ile yeni siyasallığa geçiş sağlamak olanaklıdır.

Kırlardaki geleneksel yapının önemli-olumlu bir özelliği, genellikle merkezi otoriteye sıcak bakmayışları, isyancılara sahip çıkmalarıdır. İhbarcılık halk arasında genel olarak iyi karşılanmıyor. Aksine mazlumlara, isyancılara, yiğit gördüklerine sahip çıkma, koruma eğilimi yaygındır.

Kırların önemli bir bölümünde Kürt halkı yaşamaktadır. Kürt halkının yıllardır tüm ulusal hakları yok edilerek, terör ve katliama uğraması sonucu oluşan tüm tepki, nefret ve ulusal duyguları bu alanlarda gerilla mücadelesi için yeterli zemini ve potansiyeli sağlamaktadır. İktidarın bu alana yaptığı tüm müdahale genellikle baskı ve terör biçiminde olmaktadır. Bu da halkın daha çok tepkisini doğurmaktadır.

Kırların sosyal ve kültürel-psikolojik yapısı da kolayca değişmez. Yılların gelenekselliği dış müdahalelerle birden çözülmez. Yıllardır kökleşen töreler, davranışlar, alışkanlıklar kolayca ortadan kalkmaz. İktidarın kırlara yapacağı müdahale genellikle baskı, zor ve askeri denetimi her alana yayma biçiminde olmaktadır. Baskı, terör öncelikli halkta korku yaratabilir ama zamanla bu korku aşılır. (tabii ki, devrimci mücadelenin ivmesini yükseltmesi ve karşı politikalar yürütmesi gereklidir.)

Kırsal alanları şehirler gibi çok yönlü denetlemek olanaklı değildir. Kırların her noktasında kışla, karakol vb. kurulamaz. Operasyonlar ve denetimler ancak geçici olarak yapılabilir. Kırlarda her zaman boşluklar bulunabilir. Ve bu boşlukları değerlendirmek her zaman olanaklıdır.

Kır Romantizmi

Dağların ve gerilla mücadelesinin uzaktan güzel ve çekici bir romantizmi vardır. Genellikle her devrimciye gerilla mücadelesi cazip gelir. Dağlar, tepeler, vadiler, ormanlar, ırmaklar, herşey ayrı bir güzelliktedir. Tüm bu güzellikler içinde gerilla daha bir çekicilik kazanır.

Dağlarda gerilla kartal gibidir. Kayalıklarda, vadilerde, ormanda her yerde yuvası olan, o alana sürekli hakim olan, sürekli görünen, kaybolan, yarı düş, yarı gerçektir. Gerillanın sırt çantasıyla, silahıyla, kitaplarıyla, dostlarıyla, doğayla ve birlikte olduğu dağ halkıyla içiçe olması çok anlamlıdır. Gerillanın ıssız dağlardaki kampları, ateş başlarında çay-kahve içmesi, kitap okuması, uyku tulumları, hamakları uzaktan bilinen tüm özellikleri bir romantizm oluşturmaktadır. Gerillanın kendi arasındaki ilişkileri, fedakarlığı, yoldaşlığı, kavgaları, çelişkileri uzaktan oldukça güzel ve anlamlı gözükmektedir. Gerillanın dağlarda kendinden çok fazla düşman güçlere karşı direnmesi, çatışmaları, baskınları, pusuya düşüşleri, imha oluşu, yenilgisi, kaçması, kovalaması, hatta ölümü güçlü bir efsaneye dönüşerek cazibe kazanmaktadır. Bugüne kadar gerilla üzerine yazılan ve okunan kitaplar başlı başına gerillaya bir sıcak yaklaşım oluşturmaktadır. Bu konuda Che'nin adı bile bir sevgi-sempati yumağının doğmasına yol açmaktadır. Bir devrimci dağa çıkmasa da, gerilla yaşamı ve mücadelesine büyük bir ilgi ve özlem duyar. Dağa çıkarken de bu duygularla birlikte çıkar.

Gerillanın dağdaki yalnızlığı dağın durgun-dingin derinliği içinde silahı, dostlarıyla birlikte ayrı bir tad oluşturur. Dağın doruklarında, gözün ufkunda alabildiğine geniş bir alan, ayaklarının altında derin vadiler, tepeler, sarp ve renk renk kayalıklar, dereler ve göletlerle,

doğanın tadını çıkararak yaşayan durumundadır.

Yıldızlı akşamların serin, temiz, insanın ciğerini-yüreğini dolduran havası, gökyüzü, ağaçlar, kayalar ve kaynak suları ve gerillalar ateş yakmış, etrafına oturmuş çay içmekte. Bugününü, yarınını konuşmakta, doğayla özgürlüğün yarattığı romantik bir tadla. Bu tadı ancak, bu yaşamı bütünüyle yaşayanlar, yaşayabilenler tadar kuşkusuz.

Geceleri soğuktan uyuyamayıp kalkıp ateşle ısınıp, ateşin kenarına kedi gibi kıvrılıp yatmak, sabahı tüm güzelliği ile, serinliği ile, ışığı ve kızıllığı ile yaşamak. Geceyi ağaçların uğultusu, suların ve kuşların sesiyle ve radyodan müziklerle doldurmak...

Akşamları gökyüzünü seyrederek uyku tulumu içinde yatmak, geçmişi, geleceği, ölen arkadaşları, sevgilileri, çocukları düşünerek dalıp gitmek yıldızların içinde...

Ateşin oynaşan yalımları, uzayan kısalan, dans eden yalımları, yalımların gölgeleri, gerillanın hayale daldığı, düşündüğü, duygulandığı, içinde dolaştığı vazgeçemediği bir zevktir.

Dağlarda ateş, otoriteye karşı isyanı, zalime karşı direnişi, karanlığa karşı özgürlüğü ve umudu simgeleştirir. Dağ ateşi ve gerilla bir bütündür. Uzaktan görünen, yanıp sönen dağ ateşleri gerillayı çağrıştırır. Gerilla ateş etrafında en güzel sohbetleri, en koyu hasretleri, en derin düşünceleri, en koyu hüzünleri, en canlı hayalleri yaşar...

Ateş ve sonra bir yığın kıpkırmızı köz. Çaydanlığı köze koyup, temiz kaynak sularıyla çay demlemek. Demli çayı, yorgunken içmek, yorgunluğu gidermesi, dinlenmişken de çayın tüm nefasetini, kokusunu damağında, dilinde duya duya içmek. Çay ve tütünün zevkini dağlardaki gerilla kadar kim çıkartabilir, kim duyabilir?

***

Kıra ilk çıkanlar hayalledikleri kır yaşamını tam olarak bulamıyor. Bazen de işler ters gitmekte. Açlık, yorgunluk, ıssız koşullarda yaşama, sosyal yaşamın dışında kalma, takip-operasyon, ölümler, halkın çeşitli tepkileri vb. kıra yeni çıkanları şaşırtmakta. Hatta karamsarlığa sürüklemektedir.

Bir gerillanın kırda karşılacağı zorluklardan birincisi yürüyüşler olacaktır. Üstelik bir gerillanın silahı, cephanesi, çantası vb. en az 10-12 ya da 18-20 kg. ağırlığında olacaktır. Kişi daha önceden ne kadar hazırlıklı olursa olsun, engebeli, taşlı, dikenli, çakıllı arazide, keçi yollarındaki yürüyüşte yorulacak, güçten düşecek, dikkati dağılacak, habire düşmeye başlayacaktır. Dizi yarılacak, ayak bilekleri burkulacaktır. Hele gece karanlığında önünü göremeyecek, düşecek, çarpacak ama yürüyüşünü sürdürmek zorunda olacaktır... Kısaca dağdaki yürüyüş şehirde kaldırımlardaki yürüyüşlere benzemez.

Gerilla her mevsim buz gibi ırmaklardan geçmek zorunda kalacaktır. Ayakları, bacakları, vücudu soğuktan moraracak, donacaktır. Uykusuzluk, yorgunluk, açlıkla karşılaşacak ve zorlanacaktır.

Kırlara yeni çıkan gerilla o döneme kadar içinde duyduğu yaşamdan bütünüyle farklı bir yaşam içine girecektir. Şehir sosyal yaşamı kültür ve ilişkileri, özellikleri dağda yoktur. Şehirde bir devrimci genel yaşamdan farklı özelliklerde yaşasa da o yaşamın içindedir. Dağa çıkıldığında tümüyle bu yaşamdan kopulacaktır. Gerilla kendi iç ilişkileri, sınırlı kitle ilişkileri ve düşmanla dağda başbaşa kalacaktır. Kırsal alanda bir süre sonra gerilla, şehir yaşamının bir çok yanını özlemeye-aramaya başlayacaktır. Araba seslerini, reklam ışıklarını, sinemaları, tiyatroları, çeşitli eğlenceleri, hatta kaldırımda, caddede yürümeyi özlemeye başlar. Şehrin sosyal yaşamı, kız-erkek ilişkisi, çeşitli kültürel etkinlikleri, izleme-katılma, TV seyretme, maça gitme, sevgili, anne-baba, çocuk-kardeş ilişkisi özlen-meye - aranmaya başlanır. Dağda yiyeceklerin birdenbire değişmesi, alışılmış beslenme biçiminden kopma, eski alışkanlıkları özletir. Basit bir meşrubat, bir yemek-tatlı, sandviç, kahvaltı çeşitleri özlenebilir.

Şehirde gerilla-devrimci her yerde gezebiliyor, ama çoğu yerde sosyal kimliğini gizleyerek yaşıyor, ancak eylem anında siyasal kimliği açığa çıkıyor. Sonra yine sıradan biri durumuna geliyor. Kırda ise durum şehirdekinin tam tersidir. Ülke genelinde yoğun bir devlet terörü yürürken, kırda gerilla "karşı bir iktidar olarak özgür bir biçimde silahıyla, düşünmesiyle, varlığıyla, propagandasıyla, devrimci çalışmalarıyla, bölgedeki inisiyatifiyle ortada bir gerçeklik olarak bulunmaktadır. Dağlarda sürekli olmak iktidara karşı, devrimci bir güç olarak geleceğin ve halkın umudu olarak gerillanın varlığının korunması bile başlı başına bir sosyal propaganda olayıdır. Dağlarda devrimcilerin varlığı, halkın gözünde bir umut, iktidarın gözünde ise tehlikeli bir isyan ateşidir.

Gerillanın tüm zorlukları aşması, tüm özlemleri içinde eritmesi ve çok güçlü düşman saldırılarının üstesinden gelmesi, gerillaya olan sevgiyi-sempatiyi alabildiğine artırır. Gerillanın haklı bir mücadele içinde olması, güzel bir gelecek için savaşması, gerillanın içinde bulunduğu tüm zorlukları unutturur.

Gerilla yarı gerçek, yarı halkın ürettiği bir efsanedir ama, güzel-çekici bir efsane...

Evet, kır gerillasının her şeyi uzaktan duyduğu gibi romantik ve çekici değildir, ama gerilla dağa ve gerilla mücadelesine ısındıkça, ustalaştıkça, bu yaşamla bütünleştikçe, uzaktan duyulan tüm duygulardan daha fazla bir romantizm-tad-çekicilik yaşanmaya başlayacaktır.

Sevgi-Cinsellik

Kır gerillası uzun dönem zor koşullarda, çok hareketli ve dönem dönem de kitleden kopuk-uzak bir yaşam içinde olmak durumundadır. Bu yaşam içinde gerilla nasıl sosyal, kültürel, tüm konularda açlık, özlem çekerse, sevgi, aşk, cinsellik konusunda da açlık-özlem-sıkıntı çeker. Bu durum genel olarak tüm kır gerillası mücadeleleri içinde yaşanmıştır ve köklü bir çözüm de bulunamamıştır. Şehirlerde sosyal yaşamın doğal akışı, karşılıklı cinslerin birlikteliğini, değişik ilişkilerini oluşturabilmektedir. Ama dağda bu ortadan kalkmıştır. Aynı gerilla birimindeki evli ya da birlikte olan karşı cinsler için bir anlamda sorun yok denilebilir. Ama genelde bu sorun vardır. Gerillaların kırdaki halkla evlilik ilişkisi içinde olması pek uygun olmamaktadır. Çünkü böyle bir ilişki için ortak kültür düzeyi yoktur, ayrıca uygun zaman da zaten yoktur.

Yerel siyasi birimlerde bu konu daha kolay aşılabilir. kalıcı olarak bulundukları için, o yöredeki ilişkiler içinden evlilik vb. ilişkilerin doğmasının zemini-olanağı daha fazladır.

Gerilla da bazı yörelerde çok sıcak kitle ilişkisine sahiptir. Bu alanlarda gerillaya aşık olan, geçici ilişkilerde bulunmak isteyenler genellikle olur ama gerilla açısından elverişli bir ilişki olmaz bu. Çünkü gerilla bu alanlarda sürekli kalıcı değildir.

Gerilla bu konuyu bütün boyutlarıyla tartışmalıdır. Tabu olarak görülmemelidir. Gerillalık "devlet askerliği" gibi sınırlı bir süre olmadığı için bu konudaki eksiklik-yetersizlik oldukça önemlidir. Tüm tartışmalarda, gerilla için eğer grup içinde bir kadın-erkek ilişkisi varsa bir çözüme ulaşılmakta, bunun dışında pek bir çözüm görülmemektedir.

Gerilla karda, yağmurda, gece, gündüz uzun yürüyüşlerinde, kamplarında, ıssız dağlarda geceleri yıldızları seyrederek kendi kendine her türlü hayale, düşünceye dalar. Sevgilisini, ilk ilişkisini, karısını ya da çeşitli fantazilerini düşünür. Bunların gerçekleşmesinin ancak koşulların köklü olarak değişmesiyle olabileceği gerçeği sürekli karşısına çıkar. Bazen karısıyla, sevgilisiyle gizli-sınırlı buluşmaların, özlem gidermelerin heyecanını yaşar, ama bunun da oldukça riskli bir şey olduğunu bilir.

Sevgi ve sevgiye dayanan cinslerarası ilişki her yerde güzeldir. Yaşanabilirse kırda da yaşanmalıdır. Ama bu sevginin, kitle ilişkisine bütünüyle ters düşmeden ve gerilla pratiğini engellemeyecek biçimde yaşanması gerekiyor.

Gerilla olacak olan kişi bu durumu baştan bilmelidir. Kır gerillası nasıl birçok konuda kendini sınırlıyorsa bu konuda da sınırlamasını bilmek zorundadır. Sevgi ve cinsellik ilişkisi bu yaşamda genel olarak eksik kalır. Mücadelenin geliştiği aşamalarda ise bu durum aşılabilir. Geniş alanların gerilla denetimine girmesi, kitle ilişkisinde yaygınlık, yeni çalışma ve örgüt biçimlerinin doğması bu ilişkilere de yeterli sosyal-kültürel ortamı sağlar.

Gerilla sevgi-cinsellik konusunda, hem kendi iç ilişkisiyle hem de kitle ilişkisindeki anlayışı ve davranışıyla güven vermelidir.

Bu sorunun köklü çözümü kadınların "cinsel baskıdan" kurtularak yaşamın her alanında olduğu gibi, gerilla mücadelesinde de birer birey olarak yer almasıyla olanaklıdır.

Ama bugünkü koşullarda gerillanın sevgi ve cinsel tatmini kendi fantazi ve gizemliliği içinde kalmış bir özlemdir.

Gerilla Üzerine Kısa Düşünceler

Gerilla grubu hareket ettiği bölgede efsane ile gerçek karışımı bir havaya sahip olmalıdır. Gerillanın ne tam sayısı ne de nerede, ne zaman olduğu ve nasıl hareket ettiği bilinmemelidir. Genel bir kural olarak gerilla gece hareket eder. Gündez ise dinlenir. Bu tam bu biçimde olmamalıdır. Genellikle gece hareket edilse bile, bölge durumuna göre, gerilla günün 24 saatinde de hareket etmelidir. Ve bu durum da halk tarafından anlaşılmalıdır. Hiç umulmadık zamanlarda, umulmadık yerlerde gerilla görülmeli ve hareket etmelidir. Öyle ki, gerillanının bulunamayacağı yer, haraket edemeyeceği an olmamalıdır. Dışarıdan gözleyen ve izleyen güvenlik güçleri gerillanın yaşam tarzını çözememelidir. Gerillanın en olmadık yerde en olmadık zamanda görülmesi; bütün aramalara rağmen de kendi istemedikçe görülmemesi gerekir. Gerilla, halkın gözünde, nasıl geldiği, nasıl gittiği, nasıl yaşadığı tam bir bilinmemezlik içinde olmalıdır.

Gerilla kendi içinde çok düzenli olan ama dışarıdan bakılınca anlaşılamayan ve tam bir düzensizlik biçiminde görülen bir hareket tarzı olmalıdır.

Gerilla cesur, soğukkanlı ama dikkatli-tedbirli olmalıdır. Gerilla her zaman uyanık ve çevresini denetleyen-gözleyen durumunda olmalıdır. Gerilla telaşa ve korkuya kapılmamalıdır.

Gerilla düşmanın en yakınında bulunmalıdır, en kısa zamanda en uzağa gidebilmelidir. Düşman her yerde her zaman gerillanın karşısına çıkabileceği korkusu içinde olmalıdır. Gerilla hiç kimsenin "beklemediği anda ve başarılamaz" dediği olayları gerçekleştirmelidir.

Gerillanın eylem çizgisi meşru ve haklı bir çizgide çok açık olmalı ve eylemin kendisi gerillanın politikasını ortaya açık olarak

koymalıdır. Acaba bu eylemi kim yaptı gibi bir muğlaklığa ve çarpıtılmaya elverişli olmamalıdır. Gerilla eylemleri sonucu halkla karşı karşıya gelmemelidir.

Gerilla yürüyüşünde; eyleminde, kamplarında kısaca tüm yaşamında kendini ele verecek hiç bir iz bırakmamalıdır. İzleri bir biçimde yok etmelidir. Yoksa basit artıklardan izlenerek kendisi yok olur.

Gerilla silahına ve diğer tüm malzemelerine çok iyi bakmalıdır ve onları korumalıdır. Çatışmalarda cephanesini çok iyi ve idareli kullanmalıdır. Gerilla silahıyla yatarak, silahıyla kalkarak tüm yaşamında yanından ayırmayarak silahıyla bütünleşmelidir. Silah gerillanın bir uzvu durumunda olmalıdır. Silah ve gerilla ancak ikisinden biri enterne olunca ancak ayrılmalıdır.

Gerilla silahı ve patlayıcılarıyla halk içinde ve kendi arasında oynamamalı. Silahla şaka yapmamalı ve olası kazalara karşı sürekli tedbirli olmalıdır. Yoksa çok sık kaza yapılarak kayıplara uğranabilir.

Gerilla hiç bir zaman işin kolayına kaçmak için riskli yolları tercih etmemelidir. Gerilla pratiğini en gerekli ve en güvenli biçimde zor da olsa yürütmeyi tercih etmelidir.

Gerilla uzun süreli hareketsizlik ve hantallık içinde olmamalıdır. Uzun süreli hareketsizlikler gerillayı rehavete, uyuşukluğa ve tembelliğe götürür.

Gerilla halkla ilişkisinde çok saygılı olmak zorundadır. Gerilla anlayışı gereği en güzel insani ilişkiyi geliştirmesi, sürdürmesi gerekir. Gerillanın kitle ilişkisi gönüllülük temelinde olmalı, zora dayanmamalıdır. Gerilla beslenme, barınma, bilgi alma konularında, ilişki kurma, destek sağlamada zor kullanmamalıdır. Gerillanın silahlı gücüne dayanarak, bu yolla halka karşı terör yaparak etkinlik kurma yoluna gitmesi doğru değildir. Bu devrimci bir anlayış olamaz.

Gerilla mücadele ettiği alan içinde devletle işbirliği yapanlara

karşı öncelikle ikna edici bir yol izlemesi, ikna edilemiyorsa da etkisizleştirilmesi gerekir.

Gerilla doğa koşullarını mutlaka aşabilmeli ve bu koşulları kendi lehine kullanabilmelidir. Gerilla için aşamayacağı dağ, vadi, ırmak, göl vb. şeyler olmamalıdır. Doğanın tüm engelleri ve zorlukları, gerillanın bir avantajı olmalıdır. Gerilla hiç kimsenin cesaret edemeyeceği yürüyüşleri, geçişleri, barınmayı başarması gerekir. Gerilla da doğaya karşı herkes kadar dayanıklı becerikli olursa gerillalık yapamaz. Gerillanın farklı olması gerekir. Gerillanın doğanın her özelliğine kendi lehine çok ustaca kullanabilmesi gerekir. Gerillalığın olmazsa olmaz şartlarından biri budur.

***

Gerilla uzun dönemler baskı-takip altında-çatışma içinde kalabilir. Hele ilk dönemler ölüm-kalım, varolma-yokolma durumunda bir pratik içinde olur. Gerillanın mayalanma - yani ilk mücadele dönemleri en zorlu dönemidir. Gerilla bu dönem her açıdan zorlanabilir; daha çatışmaya tam hazır olmadan, kır gerillası özelliğini yeterince kazanamadan, kitle ilişkisini geliştirmeden çatışmak, bozguna uğramak durumuyla karşılaşabilir.

Bu ilk dönemler, düşman güçler gerillayı yok ederse sanki sınıf mücadelesini yok edecekmiş gibi saldırır. Gerilla için bu dönemler kitleden uzun süre kopulduğu ve yer yer halkında güvenlik güçleriyle beraber hareket ettiği, çok acı-zorlu-bunalımlı dönemlerdir. Gerilla sürekli kovalanan, vurulan, öldürülen durumda kalabilir. Gerilla idealleri-dünyası bir yana, ele geçmeme ve yaşama çabası her şey durumuna gelebilir. Özelllikle böylesi dönemlerde gerillanın moral-psikolojik durumu çok önemlidir. Bu durumda gerillanın siyasal bilinci, inancı, mücadeleye bakışının niteliği,grup içi ilişkinin olumluluğu zor günlerin aşılmasını sağlar. Devlet güçleri gerilla mayalanmadan yok etmeyi amaçlar. Bir kez gerilla kökleşti mi yok edilmesi neredeyse olanaksız duruma gelir.

***

Gerilla düşmanın bütün politikalarını inceleyip, karşı politikalar oluşturmalıdır. Askeri olarak da güvenlik güçlerinin tüm özelliklerini, hareketlerini, bölgeye yönelik uygulamalarını izlemek karşı çözümler bularak, tüm saldırılarını etkisizleştirmek gereklidir. Gerçekte bir gerilla sávaşında sürekli çaresiz kalan, ne yapacağını tam olarak bilemeyen, yeni taktikler arayan güvenlik güçleri olması gerekir. Eğer bu durum başarılamazsa sonuç belirsizleşir.

* * *

İktidar önceden ya da gerilla mücadelesi sürerken bölgede uygun bir ihbarcı ağı örgütlemeye çalışır. Devlet güçleri bu kişiler vasıtasıyla; halk içinde gerillaya destek olanları belirleyerek baskı yoluyla yıldırmaya çalışır. Yine bu kişiler vasıtasıyla gerillaları izleme, pusu kurma, imha etme işini gerçekleştirmeye çalışırlar. Gerillanın ihbarcı ağını etkisizleştirmenin bir yolunu bulması zorunludur. Yoksa ihbarcı ağı hem halk içinde bozgunculuk -korku-güvensizlik yaratır; hem de gerillanın istemediği koşullarda çatışmaya hatta pusuya düşürür. İhbarcı ağını ve işbirlikçileri etkisizleştirirken özel dikkat edilmesi gereken yan, gerillaya destek olmayan herkesin bu özellikte görülmemesi gerektiğidir.

* * *

Dünyanın bir çok yerinde hakim iktidarlar gerillaya karşı salt güvenlik güçleriyle mücadele etmezler. Ve gerillaya karşı yerel halktan resmi ya da yarı-resmi milis gücü oluştururlar. Bu güçler daha tehlikelidir. Bölgenin yabancısı olmadığı gibi gerillanın halk içindeki desteğini de kolayca açığa çıkartabilir. Güvenlik güçleriyle yerel devlet milisleri birleşince halkın üstünde korkunç bir terör estirirler.

Halk içinde bu güçlere karşı korku aynı zamanda nefret ve tepki gelişir. Gerillaya karşı oluşturulan bu milislerin önü alınmazsa ya da etkisizleştirilmezse kısa sürede halk içinde yılgınlık-dağınıklık yaratır. Bu milislerin önü alınmazsa, bölgeyi de bildikleri için "kelle avcıları" gibi sürekli gerillaya karşı pusular-tuzaklar düzenleyebilirler. Bu tür örgütlenmelerin hayat bulmasını engellemek için halk arasında da yoğun bir çalışma yapılmalıdır. Her şeye rağmen milisler oluşturulsalar bile mutlaka dağıtılmalıdırlar.

***

Gerilla mücadelesinin genelde zorlandığı dönemlerde gerilla grupları içinde bazı kaçaklar hatta düşmanla işbirliği yapanlar çıkabilir. Bu dönemlerde gerilla mücadelesine katılımın ve sürdürülüşün tam bir gönüllülük içinde yürütülmesi gerekir. Gerilladan ayrılmak isteyenin gecikmeden en uygun anda, gerillaya da zarar veremeyecek biçimde uzaklaşmasına yardımcı olmak gerekir. Gerilla bu gibi gelişmelere ancak tartışarak çözmelidir.

***

Geceleri güvenlik güçleri için bir kâbusa dönmelidir. Ama gündüzleri tam tersi bir durum olarak gerilla için kâbus olmamalıdır. Gerilla mutlaka arazi yapısını, kitle desteğini kullanarak gece ve gündüz güçlerinin inisiyatifini daraltmalıdır. Genellikle güvenlik güçleri bir çatışına anında, çatışmada yer alan gücünden çok, havadan ve karadan gelecek güçlerle sonuç almaya çalışır. Bölge içinde sürekli birbirine ulaşacak güvenlik güçleri birimleri oluşturulur. Helikopterden zırhlı araçlara kadar destek her zaman hazır olabilir. Gerilla bu güçleri, dağılımını, hareket hızlarını, becerilerini bilerek hareket etmek durumunda olmalıdır.

Gerilla Kitle Bağı Olmadan Yaşayabilir mi?

Bir gerilla hareketi halktan destek almadan yaşayamaz ve başarıya ulaşamaz. Özellikle ülkemizde insanın ayak basmadığı, ilişkisi olmadığı yer kalmamıştır. Sürekli olmasa bile halk çeşitli dönemler dağlarda bulunmaktadır. Bu durumda sadece gerillanın dağa, araziye dayanarak yaşaması olanaklı değildir. Gerilla üzerinde mücadele ettiği alanda yaşayan halkın sınırlı da olsa desteğini kazanması zorunludur. Halk gerillayı ilk dönemler doğrudan güçlü biçimde desteklemese bile, varlığına-etkinliğine karşı çıkmayan ve güvenlik güçlerine yardımcı olmayan bir özellikte olmalıdır. Eğer halkın siyasal-psikolojik-geleneksel yapısı gerillanın varlığını bu kadar da kabul etmezse, gerillanın yaşama şansı pek yoktur.

Halk gerilla mücadelesinin haklılığına, savunduklarının doğruluğuna, gerçekleştirmeye çalıştığı amaçlarına olumlu bakıyorsa; güvenlik güçlerinin baskısına rağmen gerillayı destekliyorsa (gerillanın kendisi çok büyük hatalar yapmazsa), mücadelenin gelişmesi önlenemez.

Gerilla mücadelesinin başlaması için güçlü kitle desteğine gerek yok ama gelişmesi için, başarıya ulaşması için güçlü kitle desteğinin kazanılması gerekir. Gerilla mücadelesi de sonuç olarak toplumsal mücadelenin bütünlüğü içinde gerçek anlamını bulur. Gerilla mücadelesi sınırlı bir kadronun kitleden kopuk bir mücadelesi olarak görülemez. Eğer bu biçimde görülürse, sonuçta fokocu bir anlayışa ulaşılmış olur. Gerilla mücadelesini "devrimci hareketin" ülke genelinde yürüttüğü siyasal mücadelenin gelişimi içinde ele alarak düşünmek gerekir. Gerilla mücadelesi amaç olarak görülemez, gerilla mücadelesi devrimin gelişiminde bir mücadele yöntemidir.

***

Dünya genelinde çok değişik coğrafi alanlarda varolan gerilla hareketleri düşünülürse, gerilla mücadelesinde önemli olan yanın halk ilişkisi-siyasal destek olduğu görülür. Bir gerilla hareketi halkın desteğine sahipse ve elverişli bir coğrafya üzerindeyse doğru bir siyasi çizgi etrafında mücadeleyi yürütüyorsa, teknolojiyi ve gerilla yeteneklerini sürekli yenileyerek geliştiriyorsa başarıya büyük olasılıkla ulaşacaktır.

Gerilla

Gerilla mücadelesi deyince, hemen aklımıza kadroların askeri yeteneği gelmektedir. Gerilla savaşı yürüten kadro basit bir askeri tanımlamayla ifade edilemez. Kır gerillasının, politika üretip-yürütebilecek yetenekte olması gerekir. Eğer politik olgunluğu yoksa çoğu zaman ne yapacağını şaşıracaktır. Kırın özelliği gereği örgütsel ilişkiler dakik-pratik olamaz. Çoğu zaman kendi içinde tartışarak çözümler üretmesi gerekir. Kır gerillası psikolojik olarak, moral olarak, sosyal, kültürel açıdan güçlü olmalıdır. Gerilla zor doğa koşullarına, gerilla yaşamının tüm özelliklerine dayanabilecek fiziki yapıda olması gerekir. (Kır gerillası içinde değişik fonksiyonlar üstlenen kadrolar için bu özellik gerekmeyebilir.) Kır gerillası cesur, atak, gözüpek, en olamayacağı başarabilen, akla hayale gelmedik düşünceler üretip-gerçekleştiren, yeni yeni araçlar üreten, teknikler geliştiren yapıda olmalıdır. Gerilla bilinçli, inançlı, özverili, insancıl olmalıdır.

Kır gerillasının kadın ya da erkek olması farketmez. Önemli olan mücadelenin gereklerini yerine getirme olayıdır. Bugüne kadar gerilla mücadelesinde kadınlar daha az yer almışlardır. Bu durumun ortadan kaldırılması gereklidir. Kırsal alana uyum ve gerilla eğitiminde her erkek ve kadının bir süre zorlanması doğaldır. Ama bu durum zamanla pratik içinde aşılır.

Kır gerillası ilk oluşturulurken genellikle kadroları bölge dışından sağlanır. Süreç içinde bu durum değişerek, mücadelenin yürüdüğü alandan gerillaya katılım sağlanacaktır. Gerillanın savaştığı yöreden olması, baştan bir kaç bilgi ve doğaya uyum avantajı sağlar.

Bir gerilla için ideal yaş dönemi bir genelleme olarak 24-25 ile 35-36 yaşları arası olarak belirlenebilir. Bu dönem kişinin olgun ve

fiziki zorlukları rahat kaldırabileceği yaşlardır. Daha genç ve daha yaşlı da gerilla olunabilir. Gençler heyecanlı ve tecrübesiz olabilir. Yaşlılar da fiziki zorluklar karşısında yetersiz kalabilir.

Kırda Demokrasi

Kır üssü-bölgesi içinde tüm ilişkiler "doğrudan demokrasi" anlayışı ile yürütülmelidir. Şehirden farklı olarak kırda bir arada bulunma, bir araya gelme olanağının daha fazla olması, kırda doğrudan demokrasi anlayışının pratik işleyişinde kolaylık sağlar. Kırsal alandaki örgütlenmelerde şehir örgütlenmelerine göre daha bir açıklık vardır. Bu açıklık da demokrasi işleyişini güçlendirir.

Kırdaki bütün birimler, unsurlar, bölge ve hareket genelindeki politikaların üretilmesinde etkinleştirilmelidir. Özellikle bölgedeki tüm politikalar ortak tartışarak oluşturulmalı ve gelişmeler denetlenmelidir. Hareketin iç yapısı canlı, tartışmacı, eleştirel ve üretken olmalıdır. Hareket içinde doğrudan demokrasi anlayışı egemen olursa hareket içinde bürokratlaşma-kastlaşma da olmaz. Sürekli yeni unsurlar gelişir. Hareketin önderliği sınırlı insanların olumlu ya da olumsuz çabalarına bırakılamaz. Önderlik olayı politikanın ortak üretimi ve yürütülüşü süreci içinde hareketin içine yayılmış olur. Kırsal alanda "doğrudan demokrasi" anlayışının somutlanmasını, hareketin genelinde bu anlayışın yaygınlaşmasında olumlu katkılar sağlar.

Kırsal alandaki kitlesel-siyasal örgütlenmelerde halkın kendi kendini yönetmesi ve kültürel-sosyal-siyasal etkinliklerin geliştirilmesiyle gelecek toplum nüveleri ortaya çıkarılabilir. Halk içinde hareketin bölgesel ve ülke genelinde izlediği politikaların ve etkinliklerin tartışılarak değerlendirilmesi halkın doğrudan politikaya katılımını ve mücadele içinde yer almasını sağlar. Kırsal alanda kitlesel tüm etkinliklerde doğrudan demokrasi anlayışını yerleştirmek, gelenekselleştirmek bugünden gelecek toplumun güçlü toplumsal temellerini , ilişkileri oluşturur.

Gerillanın İç İlişkileri ve Komutan

Gerilla grubunun ilk örgütlenişinde komutan, merkezi olarak belirlenmelidir, ama bu sadece ilk dönemler için geçerli olmalıdır. Sonrası için ise komutan gerilla grubu içinden seçilmelidir. Gerilla grubu komutan dahil tüm iç ilişkilerini kendi değerlendirmesi ile seçmeli, değiştirmeli, görevlendirmelidir. Daha üst organlar da bu işleyişe onay vermelidir. Gerilla grubuna güvenilmeyerek dışarıdan komutan atanmasıyla o grup güvenilirlik kazanmaz. Bir grubun olumsuzluğuna rağmen kim olursa olsun komutanlık zaten yapamaz. Gerillanın iç uyumu çok önemlidir. Çok nadir de olsa dağda bazı gerilla grupları kendi başına iyice olumsuzlaşmışsa, bu grubu dağıtmak gerekir. Komutan atama ile bir grubun karakteri değişmez.

Komutan, hareketin genel prestijine-otoritesine ve kendi kariyerine sığınarak komutanlık yapamaz. Merkezi olarak atanmış olmak, komutanlığı yürütebilmek için yeterli bir özellik ve güvence sağlamaz. Komutan günlük yaşamın her noktasında etkin, olumlu, açık, kararlı, güvenveren-güvenilen, atak, cesur, sevilen biri olmalıdır. Komutan siyasal olarak yetkin, pratik üretebilen, tartışmacı, inisiyatifli, kararlı, tereddütsüz,soğukkanlı, pratik olarak becerikli, cesur ve güçlü olmalıdır. Çok zor umutsuz, karanlık dönemlerde komutan, siyasal açıklığı, kararlılığıyla sürükleyici bir etkiye sahip olmalıdır.

Bir gerilla grubu içinde tam bir "doğrudan demokrasi" egemen olmalıdır. Hayata geçirilmelidir. Her gerilla komutan dahil eşit haklara sahip olmalıdır. Grup içinde hiç bir unsurun siyaset belirlemede ayrıcalığı olmaması gerekir. Komutanın günlük işlerin içinde de özel bir ayrıcalığı olmaz. Nöbet, yük taşıma vb. her konuda sıradan bir gerilla gibi en azından üzerine düşeni yapması gerekir. Komutan fonksiyonları, ayrıcalıkları belirleyen politikaların-eylemlerin

yürütülmesi sürecinde olmalıdır. Önceden belirlenemeyen ani gelişen pratik olaylarda da komutan inisiyatif koyar ve pratiği yönlendirir. Daha sonra bu pratikler de grup içinde değerlendirilmelidir.

Grup etkinliğinin tümü, önceden tartışma olanağı bulunan her şey bütünüyle tartışarak belirlenmelidir. Grup içi düşünce bütünlüğü sağlanmalıdır. Bu sağlanamıyorsa, en azından varılan sonucu çoğunluk olarak saptamalıdır. Az farklı çoğunluk sağlanıyorsa, koşullar uygunsa tartışmayı bitirmeyip devam edilmelidir.

Komutan salt siyasal, kültürel, insancıl, özellikleri nedeniyle belirlenemez. Askeri açıdan bilgili, yetenekli, becerikli olmalıdır. Komutan, insani, siyasi, askeri, kültürel yönleri gelişmiş durumda olmalıdır. Komutan ani pratik durumlarda hızla inisiyatifi geliştiren, hatası en az olan, tüm ilişkilerinde arkadaşça olan bir yapıda olmalıdır. Burjuva ordularındaki gibi rütbe, görev ilişkisi gerilla içinde olamaz. Komutan ilişkilerinde onur kırıcı, bağıran, azarlayan durumda olmaz. Grup cezalandırma olacaksa bunu, grubun tartışıp belirlemesi gerekir. Günlük ilişkilerde özel bir komutanlık ayrıcalığı olamaz. Komutanlık her gerillaların ideali olmalıdır. Ama ayrıcalık sağlayıcı-bekleyeceği mevkii olmamalıdır.

Gerilla pratiğinde komutan, grubu sürekli denetleyebileceği bir noktada ama eylemin içinde hatta en tehlikeli-sıcak noktasında yer almalıdır. Komutan en tehlikeli görevleri kendi üstlenmelidir. Komutan cesaretli olmalıdır ama bu cesaret pratiği titizlikle yürütmeye ve gerilla grubunu gereksiz riske atmaya neden olmamalıdır. Her gerilla ve komutan grubu, grubun güvenliğini kendinden üstün tutmalıdır.

Grup içi ilişkilerde küskünlük, kırgınlık, gerginlik olmamalıdır. Varsa en kısa sürede ya gerginliğe taraf olanlar kendi içinde ya da grup içinde yapılacak eleştiri-özeleştiri sohbet toplantıları içinde giderilmelidir. Kır yaşamı içinde grup içi uyum oldukça önemlidir. Uzun süren zor koşullarda kişiler sinirsel-psikolojik gerilim içinde olur. Ve basit nedenlerde hoş olmayan şeyler gelişir. Bir nöbet değişimi sıra-

sında, bir yük taşımada, yiyecek sıkıntısı çekilen dönemlerde yiyecek paylaşımında vb. sıradan olaylar içinde gerilim doğabilir. Bu olaylar sık yaşanıyorsa, gerilla grubunun yaşamı ve pratiği olumsuz olarak gelişir. Olumsuzluk ortadan kaldırılmazsa gerilla grubu giderek bir çürüme içinde olacak ve sonuçta yok olacaktır. Komutan bu durumlarda grup içi eğitimle, tartışmayla, mücadele ruhunun inancı ve kararlılığını canlandırarak örnek bir ilişkiyle grup içi uyumu sağlamalıdır. Komutan grub içi çelişkilerde taraf olan, kayıran, faydacı-geçici çözüm peşinde olan, çelişkileri yaratan ve derinleştiren durumda olmamalıdır. Eğer komutan grup içinde güvenilmeyen bir duruma gelmişse, bu sorun en kısa sürede giderilmeli, yoksa komutan değiştirilmelidir.

Grup içinde komutanın bir çatışma ya da başka bir nedenle ölmesi durumunda ya da komutanlık yapamayacak nitelikte yaralandığında, komutanın yerine geçecek komutan yardımcısı olmalıdır. Bir gerilla grubunda komutan yardımcılığı dışında rütbe olmamalıdır. Komutan yardımcılığı da grubun sayısına ve hareket tarzına göre bir ya da iki olabilir. Komutan yardımcılarının fonksiyonu, komutanla bazı ayrıntılı bilgileri paylaşmak ve eylem içinde olabilir. Komutanın kaybında komutan yardımcısı hemen komutanlık fonksiyonlarını yürütmeyi üstlenmelidir. Her gerilla grubunda komutanın bulunması bir zorunluluktur. Ama komutan yardımcılığı gerilla grubunun niteliğine göre bulunmayabilir. Pratiğin ve örgütlenmenin gerektirmesi durumuna göre komutan yardımcılığı belirlenir. Komutan yardımcılığı eğer grup içinde bürokrasi-ayrıcalık yaratıyorsa, bu durumu ortadan kaldırmak gerekir. Eğer kaldırılamıyorsa komutan yardımcılığını lağv etmek gerekir.

Kır gerillasının ilk oluşum döneminde gerilla grupları içinde askeri ve siyasi sorumluluk ayrımına gerek yoktur. Gerilla ilk oluşumunda hareketin siyasal olarak gelişmiş kadrolarından oluşacağı için bir de ayrıca siyasi komiserlik gerekmez. Mücadelenin gelişen aşamalarında ise bu durum değişebilir.

Bir Gerilla Grubu Kaç Kişi Olmalı?

Ülkedeki mücadelenin genel durumuna göre, kırlardaki siyasal bağımıza ve kitle ilişkilerinin niteliğine bakılarak bu alanlarda kaç kişilik gruplar barınabilir, bu tespit edilmeli. Gerilla mücadelesi yürütülecek alanın coğrafi yapısına bakılarak; bu alanda kaç kişilik gerilla gruplarının hareket edebileceği, saklanacağı, savaşacağı gözöününe alınmalıdır. Bir gerilla grubunun tek başına eylem yapması, çatışmaya girmesi, kendi kendine askeri açıdan yeterli olması için sayısının kaç kişi olması gerektiği değerlendirilmelidir. Tekrarlarsak; genel mücadelenin boyutu, kitle ilişkileri, arazi yapısı ve yürütülecek pratik içinde grubun askeri olarak askeri yeterlilik sağlaması değerlendirilerek bir gerilla grubunun kaç kişiden oluşması gerektiği saptanabilir. Bu sayıyı hareketin kadro birikimi, araç-gereç ve maddi olanakları da etkileyebilir. Tabii ki, siyasal koşullara güçlü askeri politikalar ile müdahale düşünülürse, bu politikaya uygun olarak gerilla daha güçlü oluşturulmaya çalışılır. Eğer koşullar hemen gerilla grupları ili çatışmalara girmeyi dayatıyorsa, az sayıda kadroyla da kır gerillasına başlanabilir. Bu sayı da beş altı olmalıdır. Olanaklar elverişli ise, başlangıç aşamasında bile olsa yedi-sekiz kişiden az olmamalıdır. Yeterli kadro birikimi varsa, siyasal kitle ilişkileri yeterli ise, arazi de gözönüne alınarak bu sayı on-oniki olabilir. Fakat onbeşi geçmesinin pratik bir yararı başlangıç dönemlerinde pek olmaz.Gerilla mücadelesinde hareketli, inisiyatifli, yetenekli bir gerilla grubunun ideale yakın kadro sayısı onbeş civarında olmalıdır. Gerilla sayısı kalabalık olan gruplar, araziyi kullanmada, erzak sorununda, hareket hatta eylem sırasında hantallaşırlar. Mücadelenin geliştiği aşamalarda ancak kalabalık sayılardaki gruplara ya da başka biçimlere geçilebilir. Gerilla savaşı geliştikçe gerilla örgütlenmesinde de yeni biçimler bulunur.

Özellikle gerilla mücadelesinin ilk dönemlerinde birdenbire çok sayıda kadroyu dağa çıkarmak, birçok zorluğu beraberinde

getirecektir. Önemli olan gerilla mücadelesinin yürütüleceği alana bilinçli-programlı bir çıkıştır. Mücadelenin gelişim sürecine göre de gerillaya katılım denetimli ve programlı olmalıdır.

Gerillanın sayısal olarak büyük gruplar oluşturması ancak mücadelenin ileri aşamalarında olmalıdır. Hatta koşullara göre bazen mücadelenin ileri aşamalarında bile, küçük gerilla grupları ile, ama alabildiğine yayılmış her alanda bulunan yapısıyla mücadele yürütme daha avantajlı olabilir. Büyük gruplar ya da ordulaşma askeri açıdan alabildiğine yeni taktikleri gündeme getirir. Hava ve kara saldırılarına karşı koyma, bu ordunun lojistik yapısı vb. tüm herşey çok farklıdır. Oysa gerilla uzun dönem mevzi savunma durumunda kalmaz, kaybedince yok olacağı bir mevzide durmaz, gerilla düşmanı sürekli yıpratan, psikolojik ve moral olarak çökerten bir eylem çizgisi içinde olacaktır. Bu da ancak ordulaşmamış normal sayıda gerillanın olduğu gruplarla yürütülür.

***

Siyasal ilişkilerin yoğun olduğu ama devlet güçlerinin de sürekli denetimde bulunduğu bölgelerde gerilla çok farklı olarak örgütlenmek ve mücadele yürütmek durumundadır. Bu bölgelerde küçük birimler biçiminde, siyasal ilişkiler içinde yüzerek -eriyerek, bir ölçüde arazi ve yeraltı sığınaklarına dayanarak mücadelenin yürütülmesi daha uygun olabilir.

Arazi Özellikleri

Gerilla savaşına elverişli bölgeler deyince hemen insanın ayak basmadığı ve uçsuz bucaksız ormanlık, sarp dağlar düşünülmektedir. Bugün ülkemiz kırlarında insanların girmedği,bulunmadığı yer kalmamış, çoğu yerde ormanlar da tükenmek üzere. Ülkemiz kırını gözönüne alarak bir gerilla hareketinin mücadele yürüteceği alanın özelliklerini belirtmeye çalışalım.

Çeşitli yollarla bölünmüş, hızla denetlenebilen, kısa sürede güvenlik güçlerinin baskın yapabildiği küçük, dağlık-ormanlık arazilere dayanarak gerilla mücadelesi yürütülmesi oldukça zordur. Bu alanlar daha çok şehirlere yakınsa, şehir örgütlenmelerinin lojistik amaçla kullanacağı yerler olabilir. Kırlara yakınsa yine kır örgütlenmelerinin lojistik-destek,eğitim vb amaçları için kullanılabilir.

Gerilla mücadelesinin yürütüleceği alanın her an bütünüyle denetlenemeyen, her noktasına motorize olarak ya da ulaşılamayan yer yer sarp, engebeli, yer yer ormanlık ya da insanı gözleyecek kadar bitki örtüsü olan sürekli operasyon ve çatışmalara rağmen gerillanın geri çekileceği, saldıracağı, saklanacağı kadar geniş özellikte olmalıdır.

Bir gerillanın hareket alanı tümüyle elverişsiz olamaz. Hareket edilen bölge içinde, çeşitli açık alanlar, sarp dağlar, yollar, ormanlar, düzlükler olabilir. Bölge içinde kolayca denetlenebilen yerler olduğu gibi çok zor denetlenebilen yerler de olur. Zor denetlenen alanların olması bir avantajdır. Gerilla bu özelliklerin tümünü bilerek

---

(*) Arazi ne kadar elverişli olursa mücadele içinde tek başına belirleyici olamaz. Gerilla savaşının başarıya ulaşması için birçok başka koşulların da bir araya gelerek bütünlük oluşturması gerekir. Bu başlıkta sadece gerillanın mücadele ettiği alan özelliklerini inceliyorum.

bölgesinde hareket eder -eylem yürütürse mücadelesini yürütebilir.

Her zaman, en elverişli alanda kır gerillasına başlamak olanaklı olmayabilir. Ama zamanla elverişli alanlara mücadeleyi kaydırmak gerekir.

Her özellikteki arazide gerilla savaşı yürütülebilir. Çok farklı sosyal politik koşullarda ve coğrafi alanlarda gerilla mücadelesi yürütülmektedir. Çölde de, az engebeli düz, denetimli alanlarda da gerilla savaşı yürütülmektedir.

Bu alanlarda kitlesel destek, teknik, gerilla becerisiyle arazi yapısının özelliklerinin bir sentezi olarak değişik gerilla mücadeleleri gündeme gelmektedir. Ama bunlara kır gerillası değil de başka bir gerilla mücadelesi demek gerekir. Kır gerillası dendiğinde mücadelenin asgari bir özelliği taşıyan alanlarda yürüyor olması gerekir.

Gerilla Araziyi Nasıl Değerlendirir?

Kır gerillasının en büyük avantajı, üzerinde savaştığı alanı bütün özellikleriyle tanıyarak, mücadele içinde bu özellikleri her açıdan kullanmasıdır. Gerilla doğanın her özelliğini kendi lehine kullanma becerisine sahip olmalıdır. Gerilla, mücadelenin gelişimine göre, küçük-büyük derelerden göllerden, ormanlardan, tek tek ağaçlardan, çalılardan, kuyulardan, vadilerden,tepelerden, kısaca tüm doğa özelliklerinden yararlanarak kullanmasını bilmelidir.

Bölge arazi yapısını her yanıyla avucunun içi kadar bilmelidir. Geceleri de gündüz kadar, pusulalı veya pusulasız her gerilla bölgenin tüm arazisini kullanabilecek bilgi-beceri sahibi olmalıdır.

Düşman önceleri bölgeyi gerilla kadar tanımayabilir, ama zamanla onlar da araziyi tanıyıp öğrenebilir. Fakat tüm bu çabalarına rağmen güvenlik güçleri bir gerilla gibi doğayla bütünleşerek tüm ayrıntılarını kavrayarak kullanamadıkları için, gerillanın en büyük avantajını yok edemezler.

Bir gerilla hareketi hareket ettiği arazi yapısını lehine bir avantaj olarak kullanamazsa, siyasal destediği güçlü de olsa, başarı şansı azdır. Arazi özelliklerini bir avantaj olarak kullanmadan kır gerillası olunmaz.

Bir gerillanın arazide tanıması gerekli özelliklerin bazısını fikir edinme açısından sıralıyorum. Ama sadece fikir edinme açısından. Yoksa bu özellikleri sıralamakla bitiremeyiz.

— Mevsimlere göre arazide gerçekleşen tüm değişimler bilinmelidir.

—Bölgenin tüm engebe ve özellikleri (dereyatakları, düzlük, vadi, sarplık-kayalık,tepeler vb.) bilinmelidir. Dağların, vadilerin geçiş yerleri, mağaralar ve benzeri yerler bilinmelidir.

—Bölgenin büyük-küçük ırmakları, bu sulardan geçiş yerleri,

biçimleri ve içilecek tüm su kaynakları bilinmelidir.

—Bölgedeki tüm bitki örtüsü bilinmelidir. Ormanlardan çalılara kadar, tek tek ağaçlara kadar bilinmelidir. Bu bitki Örtüsünde mevsimlere göre olan değişiklikler de ayrıntılı olarak bilinmelidir.

-Bölgedeki tüm yerleşim birimlerini ve özelliklerini bilmek gerekiyor. Bölgedeki tüm araba, yaya, patika vb. yollar bilinmeli ve mevsimlere göre kullanılıp, kullanılmadığı öğrenilmelidir.

—Bölgedeki tüm askeri-sivil devlet yapısını, kurumlarını, özelliklerini bilmek gerekiyor.

Gerilla Üsleri

Bir devrimci hareket, sınıf mücadelesinin gelişimine göre politikalar oluşturarak bu doğrultuda ülke genelinde mücadeleyi ve buna uygun örgütlenmeleri geliştirmeye çalışır. BDSS'yi temel alan bir hareket politikalarını oluştururken, bu stratejisi ile bütünlük içinde mücadeleyi ve örgütlenmesini geliştirir. Bu demektir ki, bir hareket sınıf mücadelesini yürütürken stratejik tespitleriyle bütünlük içinde çözümler üretir ve hayata geçirir. Öyleyse ülke genelinde hangi alanlarda ne yapacağını kabaca çok net olmasa da açığa çıkarmalıdır. Bu belirlemelerle günlük sınıf mücadelesinin bütünlüğünü oluşturmak gerekir. Ama bu bazen sağlanamasa da hareket bazı alanlarda iradi olarak ön çalışmalara, örgütlenmelere (mücadelenin uzun vadeli gelişimini düşünerek) girmelidir.

***

Gerilla üssü deyince, başlangıç dönemlerinde bir gerilla grubunun tüm etkinliğini yürütebileceği bölgeyi anlamak gerekir. Mücadelenin gelişiminde bu durum çok farklılaşabilir. Ülke genelinde kır mücadelesini ele alınca birçok kır üssü/gerilla üssü olabilir. Gerilla üssünün nereleri olacağı, ülkenin coğrafyası, hareketin subjektif durumu, sınıf mücadelesinin gelişiminin (devrimci hareket tarafından) değerlendirilmesiyle belirlenir.

Bir gerilla üssü sadece dağlık alanlardan oluşmaz. Bu alan içinde çeşitli yerleşim birimleri ve üretim merkezleri bulunabilir. Bu alandaki tüm mücadele ve örgütlenme, gerilla mücadelesi etrafında ele alınarak yürütülür. Kır üssü içindeki büyük üretim-iş merkezleri hem ülke genelindeki kitlesel-siyasal mücadeleyle, hem de gerilla örgütlenmesi ve mücadelesiyle bütünlük içinde olur. Örneğin bir maden ocağındaki işçiler sendikal olarak, işçi hareketi olarak ülke genelindeki işçi hareketiyle bütünlük taşırken, bölgedeki gerilla

hareketiyle de bütünlük içinde mücadelesini yürütmek durumunda olmalıdır.

Bir gerilla üssünde sadece gerilla savaşı yürütülmez, her türlü siyasal mücadele ve örgütlenme yürütülür. Hatta bu üssün birçok bölümünde sadece siyasal kitle çalışmaları yürütülür.

Gerilla üssünden, içindeki "kızıl iktidar" ları anlamak doğru değildir. Gerilla üslerinde, mücadelenin yüksek aşamalarına kadar, hem gerillanın-devrimcilerin mücadelesi ve ilişkileri bulunur, hem de devlet güçleri ve kurumları bulunur. Zaman zaman bölgede devrimci hareketin inisiyatifi artar, bazen de gerileyebilir. Ancak mücadelenin gelişkin aşamalarında gerilla bögeye bütünüyle hakim olabilir. Ta o zaman bile bu alanlar, iktidar bütünüyle alınmadıkça kalıcı olamaz, dönem dönem devlet güçleriyle el değiştirebilir.

Mücadele sürecinde gerilla üsleri ikili iktidarın sürekli olarak yan yana-iç içe yaşadığı, dönem dönem birinin ağır bastığı ya da dengede olduğu biçimde görülür.

Kır üslerine, savaş içinde mutlak terk edilmeyecek, sonuna kadar savunulacak alan olarak bakılmaz Ülke genelindeki mücadele bütünlüğü içinde birçok alan düşman güçlerince yıpratılarak, eritilerek terk edilebilinir. Zaten gerilla mutlak mevzi savaşı içinde olmaz. Ama gerilla kısa süreli mevzi savaşları ve gerilla taktikleriyle düşman güçlerini yıpratma taktiğini sürdürebilir. Gerilla sürekli saldıran taraf olmalıdır. Güvenlik güçleriyse mevzi koruyan, taciz olan ve saldırıya uğrayan taraf olmalıdır.

Devlet gerillayı imha etmek için, bu alanlardan halkı zorla boşaltarak, her türlü baskı ve saldırıyı yürütebilir. Gerilla azgın saldırılara ve doğayla baş başa kalarak zor durumda kalabilir. (Gerilla mücadelesi bu gibi sorunların aşılmasını bilecek kadar deney ve bilgi birikimine sahiptir.)

Bazı hareketler, devlet tarafından imha edilmeyecek ülke dışı alanlarda gerilla üsleri oluşturmayı düşünmektedir. Bu üslere dayanarak ülke içinde gerilla savaşı yürütmeyi planlıyor. Örnek olarak da Vietnam'ın Çin'e sonra da Kuzey Vietnam'a dayanması. Afrika'daki

bazı gerilla hareketlerinin komşu ülkelere dayanması ve Latin Amerika'daki bazı hareketlerin sınırdaki ülkelere dayanması gösterilmektedir. Eğer ülke dışı üsler gerçekleşmezse ne olacak? sorusu yanıtsız kalmaktadır.

Gerilla üsleri ülke toprakları içinde olmalıdır. Devrimci hareketin ancak diğer hareketlerle, entarnasyonal dayanışma gereği deney-eğitim aktarma, malzeme yardımı vb. konularda dayanışma yürütülmelidir.

Bir hareket kendi toprakları üzerinde kökleşmeli ve her türlü zorluğu bu alanda aşmasını bilmelidir. Sonucu belirleyen mücadele ülke topraklarında yürüyen mücadeledir.

Ülke dışı gerilla üsleri mutlak olarak düşünülmemeli demek istemiyorum. Ama bir hareket bu tür üsleri mücadele bütünlüğü içinde tali olarak, bir eğitim alanı olarak zaman zaman da nefes borusu özelliğinde kullanabilir. Ama bence bir hareket, mücadelenin tüm gereklerini kendi topraklarından karşılamasını bilmelidir.

Kır Gerillası Altyapısı

Kır gerillasına ille de tüm hazırlıklar bittikten sonra başlanmaz. Batı altyapı örgütlenmesi gerilla mücadelesi devam ederken de gerçekleştirilebilir.

—Kır gerillası öncelikle asgari ölçüde kitle desteği ve ilişkisi içinde olmalıdır. Bölgedeki halkın bir kısmı gerillaya yaşamını sürdürecek kadar yiyecek, istihbarat, barınma vb. destek sağlamalıdır. Halk gerillaya güçlü destek vermese bile düşman olmamalıdır. Mücadelenin gelişiminde ise halk doğrudan mücadele içinde kazanılmış olmalıdır.

—Propaganda etkinlikleri için en ilkel düzeyden en gelişmişine kadar olanaklar dahilinde baskı-dizgi-matbaa vb. teşkilatlanması yapılmalıdır.

—Kırda yayın yapan radyo-TV vericileri oluşturulmalıdır. Bu gezici, geçici olabilir. Koşullara ve teknik olanaklara göre en iyisi olmalıdır.

—Düşman güçleri dinleme-telsiz dinleme istasyonları olmalı.

—Gerillanın tüm etkinlik alanı içinde (en az yirmi gün yetecek miktarlarda) yiyecek ve gerekli tencere vb. maddeler değişik birçok yerde depolanmalıdır.

—Yedek cephane, yedek silah, patlayıcı depoları çok gizli olarak güvenli alanlarda oluşturulmalıdır. Tamir atelyesi, teknik alet laboratuarları, yeraltı sığınakları içinde gizli olarak oluşturulabilir. Bomba, bubi tuzakları vb. üretme laboratuarları kurulabilir.

—Elbise, ayakkabı, çanta vb. eşyaları da yaygın olarak ya diğer depolarda ya da ayrı biçimde depolanmalıdır.

—Gerillanın saklanma, iç eğitim, dinlenme vb. gereksinimleri için bölge genelinde yeraltı, eviçi sığınaklar yaygın olarak oluşturulmalıdır.

—Bölgede gizli üretim çiftlikleri, gizli tedavi merkezleri, basit ameliyat laboratuarları oluşturulmalıdır.

—İkmal, haberleşme, istihbarat örgütlenmesi oluşturulmalıdır.

Gerilla Giyimi

Ayakkabı hafif ama sağlam, ayağı vurmayan, ince olmayıp diken ve sivri taşları ayak tabanında hissettirmeyen, mümkünse su geçirmeyen, ayak bileklerini koruyan özellikte olmalıdır. Ayakkabı çok çabuk eskidiği için sürekli yenilebilecek özellikte olması gerekir. Takip-izleme esnasında ayakkabıların iz bırakması hesap edilerek, yörede kullanılan ayakkabı izlerine uyum, taşıyan ayakkabılar bulunmalı, eğer yoksa yörede kullanılan ayakkabı güvenlik açısından tercih edilmelidir. Çoraplar yaz ve kışa göre ter emici özellikte olmalıdır. Fanila ter emici ve yaza, kışa göre değişmelidir. Gömlek-kazak vb. sağlam-kaliteli olmalıdır. Parka hafif ama sıcak tutan, kara-yağmura dayanıklı olmalı, yere sermeye, üstüne oturmaya vb. elverişli olmalıdır. Elbiseler (özel bir gerilla elbisesi veya sıradan ise de) renk olarak arazi ile uyumlu olmalıdır. Elbise renginden dolayı çok uzaktan izlenilme kolaylığı düşmana verilmemelidir. Pantolonlar yürüyüşe elverişli, üstü rahat, paçası dar ve bol cepli olmalıdır. Mevsime göre kalınlığı ya da inceliği ayarlanmalıdır. Yürüyüşlerde 'don'un rahatsız etmemesi için kaliteli olmasına dikkat etmek gerekir, yoksa rahatsız edici olur, iki de bir don düzeltmekle uğraşılır.

Gerilla elbisesi tek biçim değilse, çok farklı da olmamalı, asgari bir uyum içinde olmalıdır. Bölgelerdeki siyasi çalışma birimlerinde yer alan arkadaşlar ise halkın giyimi gibi ya da benzeri biçimlerde giyinmelidir.

Gerilla açıktan mücadele ediyorsa elbisesi yöre halkından farklı olmalıdır. Gerilla gizli mücadele ediyorsa halkın giysisi gibi giyinmesi daha avantaj sağlayabilir.

Gerilla tüm kılık ve kıyafetinde mutlaka temiz olmalıdır. Pasaklı-kirli, dağınık olmamalıdır. Ayrıca saç, sakal, bıyık vb. tüm temizlikler ihmal edilmemelidir.

Çanta ve Malzemeler

Kıra ilk çıkıldığında farkında olmadan birçok eşya gerekli görülerek çantaya doldurulur, ama zamanla doğal bir ayıklanma süreci ile en gerekli eşyalar belirlenir. Öyle ki, çantadaki 100 gr. ağırlık uzun yürüyüşlerde çekilmez olur ve bu yükten kurtulmak istenir. Biz şimdi asgari sayılabilecek eşyaları-araçları sıralayalım. Bazı eşya ve araçların her gerillada olması gerekmez, grubun ortak taşıması gereken araç-gereçler de vardır. Bunlar grup içinde paylaşılarak taşınır ve iki üç adet olması yeterlidir.

Her gerillaya bir sırt çantası gerekir. Branda bezinden, yoksa dayanıklı bezlerden yapılabilir. Çantalar dengeli, sırtı ağrıtmayan, silah kullanımını engellemeyen, içinden eşyaların dökülmeyeceği özelliklerde ve sağlam olmalıdır. Çantayı her gerilla kendisi yapabilir.

Gerilla grubunda radyo-telsiz, pusula, harita, yiyecek kapları, çaydanlık vb. besin maddeleri, dürbün, yedek giysi-ayakkabı, su kabı, bidon, ilaç ve ilk yardım malzemesi, yağmura karşı 3-4 m^2'lik naylonlar, genellikle ortak eşya-araçtır ve grup içinde paylaşılarak taşınır.

Çantada neler olmalı: En az iki günlük bozulmayacak yedek yiyecek (konserve olabilir). Bu yiyecek ikmal yapılmadığında kullanılır. Bardak, kaşık, tabak, diş fırçası-macunu, sabun, tırnak makası, jilet, yedek çorap, iç giyimi, gömlek ya da kazak-pantolon, iğne, iplik, silah temizlik malzemesi, şeker, çikolata, bir ya da iki kitap, kalem-defter, 1.5-2 m'lik iplik, yedek ayakkabı, uyku tulumu (tulum yoksa bir battaniye olabilir), kibrit (çakmak), sigara-tütün, yüz havlusu, mendil asgari olarak çantalarda bulunmalıdır. Eşyalar bazı değişik alanlarda daha farklı olabilir.

Gerillanın İkmal Sorunu

Gerilla hareketi, tüm ihtiyaçlarını üzerinde savaştığı alanın özelliklerine uygun olarak o bölgeden temin etmelidir. Önce beslenme açısından ele alacağız.

Her gerilla doğadan beslenme becerisini kazanmalıdır. Doğada yetişen bitkileri tanımalı, yenebilecek olanları değerlendirmelidir. Bazı bitkilerin kökü, kimisinin yaprağı, kimisinin gövdesi yenir. Yabani meyveler, mevsimine göre mantarlar bulunur.

Bölgedeki yabani av hayvanlarından yararlanılabilir. Küçük av hayvanlarının yanında yaban keçisi, domuz vb. avlar uzun süreli besin ihtiyacını karşılayabilir. Derelerden göllerden balık avlanabilir. Kaplumbağa çoğu yerde vardır. Yılanlar da başından bir karış ve kuyruğunun inceldiği yerin biraz daha ilerisinden kesilerek derisi soyulup yenilebilir.

Bir gerilla grubu ilk dönemler genellikle besin ihtiyacını ilişkide olduğu halktan giderir. Sınırlı sayıda gerilla olduğu için beslenme halk için yük olmaz. Ama zamanla gerilla kalabalıklaşınca ikmal sorunu farklı ele alınmak zorundadır.

Halkla ilişkinin kopacağı ya da yerleşim birimlerine uğranılmadığı (operasyon, takip, işgal) koşullarında gerilla beslenme gereksinimini önceden araziye dağınık biçimde oluşturduğu yiyecek depolarından sağlar. Bu depolarda en az yirmi günlük yiyecek ve tencere, çaydanlık vb. şeyler bulunmalıdır. Depolar bölge genelinde değişik alanlarda yapılmalıdır. Bazı depolar büyük olabilir. Küçük depolar açığa çıksa, ele geçirilse de zarar az olur. Büyük depolarda ise zarar fazla olur.

Depolar yeraltı sığınaklarına yapılabilir. Mağara içlerine, kayalıklara hatta taş yığınları arasına toprağı kazarak su geçirmez korumalar içinde yiyecekleri koyarak depolar oluşturulabilir.

Halkın doğrudan üretmediği besin maddeleri, piyasadan bir

biçimde temin edilmelidir. Halkın doğrudan ürettiği maddeler ise, doğrudan halktan karşılanmalıdır.

Bazı yiyecekleri halk ilişkileri içinde de depolamak olanaklıdır. Güvenlik güçleri tarafından denetleneceği göz önüne alınarak güvenilir taraftarların evine, un bulgur, şeker, çay vb. besin maddeleri dikkat çekmeyecek ölçüde depolanabilir.

Bir gerilla hareketi, bölge içinde güvenilir taraftarları vasıtasıyla çevreye uygun üretim çiftlikleri oluşturabilir. Bu çiftlikler gerillanın beslenmesi için üretim yapmasının ötesinde de işe yararlar. Bu çiftlikler bölge halkı tarafından hiçbir biçimde fark edilmemelidir. Sıradan bir köylü çiftliği ya da hayvancılığı olarak bilinmelidir.

Teknik Donanım

Gerillanın teknik olarak iyi donatılmış olması, başarısını büyük ölçüde artırır. Tekniği önemsememe, teknolojik gelişmeleri izlememe, gerilla mücadelesinin başarısını tehlikeye düşürür. Gerilla hareketleri teknolojik gelişmeyi izleyen, araştıran diğer dünya deneylerini, düşmanın teknolojisini inceleyen, buralardan ürettiği teknolojileri gerilla mücadelesine uygulayarak aktaran bir aparat kolu olmalıdır.

Gerillada silah, kural olarak düşmanın kullandığı cinsten olmalıdır. Bu hem silah hem cephaneyi düşmandan elde etmek içindir, ama ilk dönemler farklı silahlar da olabilir. Silahın gücü en az düşmandaki silahın gücü kadar olmalıdır. Bugüne kadar ortaya çıkan tecrübe gerilla için en uygun silahın Kaleşnikof olduğunu göstermektedir.

Bir gerilla grubunda herkeste Kaleşnikof bulunmalıdır. Varsa tabanca, yine her gerillada el bombası ve bıçak bulunmalıdır. Gerilla grubunda (ilk dönemler kullanmasa bile sonra mutlaka) Roketatar, küçük Havan, hafif ve ağır makineli silah bulunmalıdır. Gerilla grubunun sayısal durumuna göre bir adet olması yeterli olabilir.

Her gerilla asgari olarak bomba ve tuzak vb. yapımından anlamalıdır. Gerilla grubu içinde en az birkaç kişi ise kimyasal mekanik-elektronik vb. bomba tuzak yapımında uzmanlaşmalıdır.

Bir gerilla hareketi dinleme ve haberleşme teknolojisini en uygun biçimde kullanmalıdır. Karşı taraf dinlenmeli, kendisi ise dinlenilmeden haberleşmeyi sağlamalıdır.

Gerilla hareketi radyo-TV yayını yapabilir. Bunun teknolojisini bulup kullanabilir ki, mutlaka yapmalıdır.

Kırsal alanda motorlu taşıtlar kullanabilir. Bunun için tüm araçların kullanılmasını bilmek gerekir. Bu taşıtlar genellikle geçici olarak kullanılır. Ve bölge-halk ilişkisi içinde kaybedilir.

Düşman güçlerin bütün özelliğini, eğitimin, teknolojisini izlemek ve ele geçirmek gerekir. Düşman hangi silahları kullanıyor, silahların güçlü ve zayıf tarafları nelerdir, bilinmelidir. Düşman güçlerin operasyon-saldırı teknolojileri, geri çekilişleri, dinlenmeleri, karargah yaşamı, askeri eğitimi en ince ayrıntısına kadar öğrenilmelidir. Bu bilgilerden iki biçimde yararlanılır.

1. Karşı tarafın gücünü, niteliğini bilerek ona karşı savaşmak için yararlanılır.

2. Bilgileri gerilla kendi eğitimi içinde de kullanabilir.

Gerilla kendisi kullanmasa da düşman güçlerin uçak, helikopter, tank vb. araçların güçlü ve zayıf yanlarını bilmelidir. Zayıf yanları bilinince imha etmesi kolay olur.

Sonuç olarak bir gerilla hareketi hiçbir zaman teknolojik gelişmeyi ihmal etmemelidir. Gerilla kullandığı teknolojiler ile düşmanı şaşkınlığa uğratacak eylemler yürütülmelidir. Teknolojiyi gerilla kendi savaş sürecine en uygun biçimde kullanma yolunu mutlaka bulmalıdır. Koşulların zorunlu dayatması olarak sadece tabancalarla bile gerillacılık yapılmaya çalışılabilir. Bu durum hızla eksiklikleri imha olmadan gidermeye çalışmak gerekir. Bir mücadeleye başlarken şu kadar eğitim, bu kadar silah ve teknoloji sağlanmalı, sonra mücadeleye başlanmalıdır diye bir belirleme yapılamaz.

Gerilla Kampları

Gerilla sürekli yürüyerek ve çatışarak yaşamaz. Dinlenme, eğitim, tedavi, eylem öncesi-sonrası vb. için kısa sürelerde geçici kamplar oluşturur. (Kalıcı kamplar ancak mücadelenin gelişmiş aşamalarında oluşturulabilir.)

Kamp yeri uzaktan ve yakından kolay farkedilir olmamalıdır. Kamp yerinin, gerillalarca her türlü baskına karşı kolay savunulabilir özellikte olması gerekir. Kamp yeri çatışmaya, geri çekilmeye elverişli olmalıdır. Kamp yerinden geniş çevreler izlenebilir, gözetlenebilir olmalıdır. Kamp yerinin özelliği gerilla her saldırıya karşı mevzide, düşman ise açıkta olacak biçimde olmalıdır. Kamp yukarıdan uçak ve helikopter denetimi ve saldırısına karşı kamufle edilmelidir.

Kamp yeri fazlaca insanın gelip geçtiği yol, patika, su kaynak yakınında olmamalıdır. Çünkü denetlenemeyecek kadar insan tarafından görülmek doğru değildir. Ayrıca güvenlik güçleri de ilk elde bu tür yerlere bakarlar.

Kamp yeri siyasal ilişkilerin yoğun olduğu bölgelerde, halkın çok kullandığı yerlerde de kurulabilir. Bu kampların güvenliği, bölgedeki siyasal ilişkilerimizin genel olarak güvenilirliğine bağlıdır. Bu tür kamplarda halk doğal olarak her türlü gelişmeyi anında gerillaya ulaştırır.

Gerilla kamp süresince her an iz bırakmadan toparlanıp, çekilebilecek çabukluk ve dikkat içinde olmalıdır..Gerilla kamplarda dinleniyorum diye gevşeyip, dikkatsiz olmamalıdır. Kamp süresince gerilla grubunun tümü dinlenme içinde olma yerine, çevre nöbetçisi dışında da bir grup gerilla sürekli nöbetleşe hazır olmalıdır. Bu grup her an mevziye girerek, diğer gerillaların ilk şaşkınlığı geçene kadar çatışmayı sürdürür.

Kamp yaşamında her gerilla büyük, küçük silahını hiçbir zaman

yanından ayırmamalıdır. Bu konuda en küçük bir ihmal, bir daha silahıyla buluşamamanın olasılığını doğurur.

Kamplarda eşyalar dağınık olmamalıdır. Her gerilla en küçük sürede dağınıklığa yol açmadan eşyalarını toparlayacak durumda olmalıdır. Kampta eşyalardağınık olursa, her gerillanın çanta vb. eşya toplama çabası birbirine girer. Ve en değerli eşyalar bile bırakılarak çekilme durumuyla karşılaşılabilir.

Kamp yerleri bir alışkanlık olarak o yöreye gelindiğinde sürekli değiştirilmeden kullanılmaya başlanırsa tehlikeli olur. Aynı bölgede defalarca kamp yapılsa bile, o yöre içinde kamp yerleri sürekli değiştirilmelidir.

Ağaçların sık olmadığı yerlerde kamp yapılıyorsa, ağaç dalları keserek kalınan kamp kamufle edilmelidir. Ardıç vb. dalları yere değen ağaçların altına toprağı biraz çekerek, biraz da aynı ağacın dallarından kamuflaj yapılabilir.

Bazı kamplar yarı sığınak özelliğinde de yapılabilir. Uygun arazilerde toprak biraz kazılarak, biraz da taş-ağaç vb. ile kenardan yükseltilerek, üzerine naylon örtüp, naylonun üzerine de yaprak toprak-dal vb. şeylerle de kamuflaj yaparak yarı-sığınak kamp yerleri düzenlenebilir.

Bazı kamplar sarp vadilerde, dağların en denetimsiz alanlarında uzun süreli olarak düzenlenebilir. Böylesi alanlarda, mağaralarda, yarı-sığınak yerlerde, kaya aralarında kamplar yapılabilir. Tüm kamp yerlerinde, mümkün olduğu kadar uzak alanları dürbünle gözetleyebilecek durumda olmak gerillaya büyük avantaj sağlar. Çünkü karşı güçler daha uzaktayken, gerilla ne yapacağını belirleyip ona göre davranabilir.

Her gerilla grubunun hareket ettiği alan içinde dönem dönem geri çekileceği ve uzun süre barınabileceği alanları oluşturması gerekir. Bu alanlara "liman bölgeler" diyorum. Fırtınalı dönemlerde gerilla grubu fırtına geçene kadar ya da fırtınadan kurtulmak için, "liman bölgelere" girerek korunur. "Liman bölgeler" çok sarp ve engebeli, fazlaca kullanılmayan arazilerde olmalıdır ya da hem sarp, arazisi elverişli,

hem de kitle ilişkilerinin çok güçlü olduğu yerlerde olmalıdır. Liman bölgeler gerilla için bazı anlar var olmasını ya da yok olmasını sağlayacak kadar önemlidir.

Bazen çok dikkatli olmak kaydıyla, ovalıklarda, şehir çevrelerinde de kısa süreli düşmanı şaşırtma, iz kaybettirme vb. amaçlar ya da eylemler için kamplar yapılabilir.

Gerilla kampı bitirip ayrıldığında, geride kendine ilişkin hiç bir belirti bırakmamalıdır. Kamp öncesi arazinin doğal durumu yeniden sağlanmalıdır, bazen ne yapılmışsa düzeltilmelidir. Düzeltilemeyen yanlarda anlaşılamayacak biçimde kamuflaj edilerek doğal bir görünüm sağlanmalıdır. Gerillanın kamp süresince biriken dışkısı, izmarit, yiyecek artıkları, ambalaj ve konserve kutuları, eşya döküntüsü gibi artıklar toplanarak gömülmelidir. Yatmak için düzeltilen yerler, yapılan ocaklar, vb. yerler doğal biçimine getirilmeye çalışılmalıdır. Güvenlik güçleri ve işbirliği içinde olanlar, genellikle gerillayı geride bıraktıkları izlerden takip ederler. Bu izler gerilla grubunun imhasına neden olabilir. Onun için izlerin yok edilmesi zorunludur. Her gerilla, ayrıca komutan kamptan ayrılırken izlerin yok edilmesini denetlemesi gerekir. Kamp yeri sonradan gelen güçler tarafından farkedilmemelidir.

* * *

—Gerilla kampları dinlenmek, güç toplamak, tartışmak ve iç eğitim amacıyla yapılabilir. Bu kamplarda, gerilla, temizliğini, dinlenmesini, beslenmesini, enerji toplamasını sağlar. Örgütsel sorunları, ideolojik-politik konuları tartışır, değerlendirmeler yapar.

—Gerilla grubu, yerel birimleri ve taraftarlarını eğitmek amacıyla kamplar düzenler. Eğitim askeri ve siyasi bütünlük içinde yürütülür.

—Askeri eğitim amacıyla kamplar düzenlenir. Gerillanın askeri yeteneği geliştirilmeye çalışılır. Bu kamplarda her türlü eksik yönler olanaklar ölçüsünde giderilmeye çalışılır.

—Gerilla grubu yoğun saldırı altında kaldığı dönemler vb. uzun süreli saklanma kampları düzenleyebilir. Bu tür kamplar liman bölge

dediğim alanlarda gerçekleştirilmelidir. (Her liman bölgede zaten önceden yiyecek, giyecek, cephane, ilaç-ilkyardım, yeraltı kitaplığı vb. depoların önceden oluşturulmuş olması gerekir.)

—Gerilla grubu eylem öncesi, hazırlık sırasında ve eyleme çıkarken salt bu amaçla kamp yapabilir. Eyleme göre en uygun alanda kamp yapılıp, hazırlıklar tamamlanır, fazlalık eşyalar kampa bırakılarak eyleme gidilir. Dönüşte de eşyalar alınıp kamp terk edilir.

—Gerilla grubu yerleşim birimlerinde propaganda yürütecekse, o alanın uygun, orta bir yerine ya da güvenli bir yerine kamp kurar. Bu kamptan kalkarak gündüz ya da gece (uzunluğuna göre) yerleşim birimlerinde propagandasını yürütür. Çalışma süresi sonunda bu kamp da terk edilir.

Kamp yapılmadığı zamanlarda da ama özellikle her türlü kampta gerilla mutlaka silah-cephane bakımını yapmalıdır.

Tüm kamplarda, gerilla grubu, aynı kamp içinde toplu olarak yatma-bulunma yerine, her an çatışma pozisyonuna göre grup grup mevzilenerek yatma, dinlenme, çalışma yerini düzenleyerek yerleşmelidir.

Yürüyüş

Gerillanın hareketi, eylemi, hatta yaşamında yürüyüş önemli bir yer tutar. Kırsal alanda yürümeyi beceremeyen gerilla olarak varlığını sürdüremez. Hem de 18-20 kg. yükle, gece gündüz ve yol olmayan sarp dağlarda yürümeyi her gerillanın becermesi ve o haliyle her an çatışmaya hazır olması gerekir.

Yürüyüşler genellikle kullanılan yolların dışında yapılmalıdır. Vadilerin yatağından gidilmemelidir, çünkü en kolay pusu buralara kurulabilir. Dağ sırtlarından gidilmelidir çünkü, karanlıkta bile insan ufuk çizgisinde rahat görülebilir. Yürüyüşler genellikle yamaçların ortasından yapılmalıdır.

Yürüyüşün yapılacağı alanın durumuna göre gerilla grubu yürüyüşünü biçimlemelidir. Öncü grup (önde), ana grup (ortada) artçı grup (geride) olarak gerilla grubu düzenlenerek yürünebilir. Vadilerde her iki yamaçtan yürünebilir. Arazinin yapısına ve bölgedeki operasyon koşullarına göre kitleye görünüp görünmemeye göre değişik yürüyüş biçimleri yapılmalıdır.

Tüm yürüyüşlerde sessiz olmalıdır. Gece sigara içilmemelidir. Her an çatışmaya hazır ve her gerilla çatışmada ne yapacağını bilerek yürüyüş içinde olmalıdır. Her gerilla pusuya düşüldüğünde, ani geri çekilmelerde ne yapacağını, nereye, hangi yöne mevzileneceğini bilmelidir. Gerilla kendi içinde sessiz işaret-parola ile anlaşabilmelidir.

Siyasal ilişkinin zayıf olduğu, ihbar yapılabilecek ve her an saldırıya uğranılacak alanlarda yürüyüşün çok dikkatli ve her an çatışmaya hazır biçimde yapılması zorunluluktur.

Yürüyüşler iz bırakılmadan yapılmalıdır. İzler takip edilebiliyorsa sonuç gerilla için iyi olmaz.

Yürüyüşlerde hız en yavaş gerillaya göre düzenlenir. Dinlenme

molası yürüyüş yapılan arazinin durumuna göre verilir. Normal arazilerde 2-3 saatte bir 10-15 dakika mola verilebilir. Her gerilla normal olarak her gün 8-10 saat yürüdükten sonra her gün yeni uzun yürüyüşlere hazır-zinde olmak zorundadır. Bazen çok uzun süreli ve uyumadan yapılan zorunlu geri çekiliş vb. yürüyüşler de yapılır.

Gerilla hiç kimsenin tahmin edemeyeceği engebeli alanları gece karanlığında yürüyüp aşan, umulmadık bir hızla mesafeler kateden şaşırtıcı bir yürüyüş gücünde olmalıdır.

Her tür koşullarda gerilla yürümesini becermelidir. Karda gerilla ayağına "hedik" takarak hiç kimsenin yürümeye cesaret edemediği alanları yürüyüp aşabilmelidir.

Gerilla uzun süreli hareketsiz kalarak yürüme formunu yitirmemelidir. Yürüyüş gerillanın yaşamındaki en temel hareketidir. Yürümeden kır gerillası olunmaz.

Kırda Halkı Kazanmak

Kır halkı her yörede bir özellikte değildir. Ama genellikle egemen güçler tarafından sadece sömürü ilişkisine göre, insani olmayan, yeni bir yaklaşımla dayatılan koşullarda yaşatılmaktadır. Devrimciler insani, kültürel, sosyal en gelişmiş değerleri kır halkına taşımak, varolanları geliştirmek yaşam seviyesini bütünsellik içinde değiştirmeyi amaçlamalıdır.

Kırsal alanda merkezi otoritenin şehirlere göre zayıflığı ve birçokyerleşim alanının içe kapanık bir özellikte olması, halkın sosyal-kültürel yapısı geri olsa da, düzen tarafından yozlaştırılmamış olması gibi nedenler bu alanlarda alternatif dünya anlayışının geliştirilmesi için olumlu bir ortam sağlar. Devrimciler bu ortamı sonuna kadar değerlendirerek kırda gelecek toplumun insan ilişkilerini, külürünü, nüvelerini oluşturmaya çalışmalıdır.

* * *

Kırsal alanlarda halk devrim olunca kendi yaşamlarında ne gibi değişimler olacağını öğrenmek ister. Bu değişimlerin, içinde yaşanılan süreçten başlayarak halkla devrimcilerin ilişkilerinin gelişmesi süreci içinde somut olarak görülmeye başlaması gerekir. Halk devrimle nasıl bir yaşama ulaşacağını, günlük yaşamdaki karşılaştığı tüm sorunların çözümü içinde somut olarak geleceğe yönelişinde açık olarak görmelidir.

* * *

Halk kendi sorunlarını ortak olarak çözmesinden, dayanışmasından, ülke ve dünya olaylarını tartışmasından, sosyal - kültürel etkinlik içinde olmasından bugünden nasıl bir demokrasi-sosyalizme ulaşmanın amaçlandığını yaşamaya ve görmeye başlar.

Kırda küçük birimlerde toplu olarak kapalı biçimde yaşandığı için

devrimci çalışmaların, yaşamı bütün boyutlarda saran ve geliştiren-dönüştüren özellikte olması gerekir. Çocuklardan ihtiyarlara, kadınlara kadar tüm insanların içinde yer aldığı ve bir bütünlük taşıyan anlayışlar, çalışmalar yürütülmelidir.

Kırda yürütülecek çalışmalarda mutlaka ele alınması gereken bazı genel konular şunlardır:

— İçinde yaşanılan düzen bütün boyutlarıyla ortaya konulmalıdır. Düzen eleştirisinde kapitalist toplum yapısı, sömürü, devletin ne olduğu, kime karşı olduğu, nasıl bir yönetim-demokrasi-faşizm olduğu vb. konular ve emperyalizmle ilişkisi anlaşılır bir biçimde halkla birlikte tartışılarak ortaya konulmalıdır.

— Halkın yıllardır nasıl bir ideolojik-psikolojik yanılgı içine sokulduğu gösterilmelidir. Halkın kafasında yıllardır oluşan tortuları düzeni eleştiren tartışmalar ile ortadan kaldırmak yeterli olmaz. Düzen eleştirisinin, yaşanılan siyasal süreçte mücadelenin bir parçası olarak değişen politik ortamlarda sürmesi gerekir. Düzenin teşhiri, yıpratılması, çürümüşlüğünün sergilenmesi zaten mücadelenin bir parçasıdır.

— Devrimciler ne için savaştığını, bütün açıklığı ile ortaya koymalıdır. Nasıl bir yaşam-dünya amaçlandığı, nasıl bir sosyalizm - demokrasi amaçlandığı, bugünkü yaşam içinde de ön ilişkileri - nüveleri oluşturularak gösterilmeye çalışılmalıdır.

— Devrimcilerin niçin bu biçimde savaştığı, niçin dağa çıktığı, niçin gerilla mücadelesi yürüttüğü tartışılarak açıklanmalıdır.

— Halk devrimcilerin amaçlarına nasıl ulaşacaklarını öğrenmek ister. Mücadelenin nasıl bir gelişim seyri izleyeceğini ve bu mücadelede kendilerinin nasıl yer alacağını görmek isterler. Mücadelenin halkın devrimci katılımıyla başarıya ulaşacağının ortaya konması gerekir. Halk devrimcilerin önerdiği yolu, iktidara karşı mücadelede en doğru yol olarak gördüğü zaman devrimin gelişimi engellenemez. Halkın mücadeleyi kendi mücadelesi olarak kavradığı ve ancak devrimin önerilen yolla kazanılacağına inandığı ve gördüğü zaman mücadelenin başarısı kaçınılmaz duruma gelir.

Propaganda

Gerilla grubu, askeri eylemler dışında da siyasal propaganda etkinliği yürütür.

— Yerleşim birimlerinde büyük toplantılar düzenleyerek, gerekli konularda propaganda yapılır.

— Kitle içindeki işbirlikçi-karşı unsurlar, huzuru bozanlar toplum içinde çeşitli biçimde ikna edilir.

— Gerilla yerleşim birimlerinde sosyal-kültürel ağırlıklı geceler -günler düzenler ya da düzenlenenlere katılır. Düğün, cenaze vb. gelenceksel olaylara katılmak gerekir.

— Gerici-dinci vb. kitle ilişkileri içine girerek devrimcilerin ne olduğunun, ne için savaştığının doğrudan propagandası yürütülebilir.

— Pazar yerleri, panayırlar, yayla eğlenceleri vb. ne uygun bir biçimde girerek-basarak propaganda yürütülür.

— Sempatizanların ve taraftarların katılabileceği eğitim kampları düzenlenebilir.

— Belirli zamanlarda nadir olarak yol kesip, pankart asıp, küçük ilçe kasaba basıp propaganda yürütülebilir.

— Gerilla bildiri, broşür, afiş basarak, dağıtarak propaganda yürütebilir.

Bu konularda önerileri çoğaltmak olanaklıdır. Her hareket içinde yer aldığı somut siyasal koşullardaki gelişmelere göre çok yönlü olarak propaganda yürütebilir.

— Halk içindeki örgütlenmenin gelişmesi, gerillanın güvenliğini ve başarısını yükseltir. Halkın desteği kazanıldığında, bölgedeki düşman güçlerin tüm hareketi anında gerillaya kulaktan kulağa söylenerek ulaşır. Tüm ilişkiler birer istihbarat kaynağı durumuna gelir. Neredeyse, bölgede ayrıca bir istihbarat ağı yaratmaya gereksinme kalmaz. Halkın desteği kazanılmamışsa, bu durum güvenlik güçleri açısından olumluluk taşır.

— Gerilla grupları yerleşim birimlerine yaklaşırken, girerken çıkarken mutlaka denetimli-gözetimli bir biçimde hareket etmelidir.

— Kamplarda, yerleşim birimlerinde ve her zaman nöbet çok dikkatli tutulmalıdır. Bir kişinin uyuyabileceği olasılığı düşünülerek nöbetler ikişer kişi tutulmalıdır.

— Her gerillanın çatışma soğukkanlılığı kazanması, heyecanını yenmesi gerekir. Çatışma içinde heyecana, telaşa kapılması genel olarak olumsuz sonuçlar getirir.

— Gerilla kendine olan güvenini hiç bir zaman kaybetmemelidir. Gerilla kendine duyduğu güveni kitle ilişkilerine de taşımalıdır. Bu güven kaybolursa sonuç olumsuz olur.

— Güvenlik güçlerinin gerillayı yok etmek için yapamayacağı zorbalık yoktur. Gerilla her zaman güvenlik güçlerinin tüm saldırılarını hesap ederek mücadelesini sürdürmelidir.

— Operasyonlara, güvenlik güçlerinin sorgularına karşı halk, çocuk, kadın, erkek, mutlaka bilinçlendirilmeli ve eğitilmelidir. Bu konudaki eğitim halkın operasyonları atlatmasında, güvenlik güçlerine karşı nasıl davranacağını bilmesinde kolaylık sağlar.

— Önceden kırsal alanlarda genel bir ön çalışma yapılmamışsa, bu alanlara kendiliğinden ve aniden çok sayıda devrimcinin çıkışı genellikle hüsranla bitmektedir. Kırlara belirli bir çalışma bütünlüğü

içinde düzenli olarak çıkılmalıdır.

— Her gerilla açlığa, susuzluğa, yorgunluğa, uykusuzluğa, hasrete, acıya, ayrılığa dayanıklı olmalıdır.

— Gerillanın en güzel yanı, düşüncesi ve idealleri ile doğanın tüm güzelliklerini, silahı ve mücadelesiyle sağladığı özgürlük içinde kendinde cisimleştirerek yaşamasıdır.

YAŞAM ve ANILAR-11

Bu çalışma 12 Eylül 1980 sonrası kırsal kesimde yaşanmış ilginç bir deneyimden kesitler veriyor. Az bilinen, unutulan ve unutturulmak istenen bir dönemden canlı tanıklıklar aktarıyor. Askeri darbeden sonra binlerce insan kentlerden kırsal alanlara çekildi. Daha sonra bu kendiliğinden gelişimlerin ötesinde, bilinçli, iradi girişimler de yaşandı. 1984 sonlarında biten bir süreçten kesitler getiren bu çalışma, ilerde oluşacak sosyal tarih çabasına kaynaklık edecek belgeler arasında yerini bulacaktır.

belge yayınları

5000